

12.2.2014

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2014

Kokousaika: 12.2.2014 klo 18.00 – 21.41

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

3 – 2014

Mötestid: 12.2.2014 kl 18.00 – 21.41

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

12.2.2014

38 §.....	4
Esityslistan asia nro 8	4
VALLILAN KORTTELIN 390 OSAN SEKÄ RAUTATIE- JA KATUALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12211, PASILAN KONEPAJAN OSA-ALUE 5) ...	4
Valtuutettu Kolbe	4
Valtuutettu Rissanen.....	5
Valtuutettu Rantanen	5
Valtuutettu Peltokorpi.....	5
Valtuutettu Rautava	6
Valtuutettu Arhinmäki.....	6
Valtuutettu Bogomoloff	6
Ledamoten Månsson	6
Valtuutettu Kolbe	7
Valtuutettu Mäkimattila	7
41 §.....	8
Esityslistan asia nro 11	8
VUODEN 2015 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU	8
Kaupunginjohtaja Pajunen	8
Valtuutettu Rauhamäki	11
Valtuutettu Männistö	11
Valtuutettu Oskala	15
Valtuutettu Torsti.....	18
Valtuutettu Honkasalo.....	21
Valtuutettu Lindell	24
Ledamoten Månsson	26
Valtuutettu Peltokorpi.....	29
Valtuutettu Ebeling.....	32
Valtuutettu Hakanen	34
Valtuutettu Karhuvaara	36
Valtuutettu Bogomoloff	38
Valtuutettu Pelkonen.....	39
Valtuutettu Kolbe	39
Valtuutettu Jalovaara	41
Valtuutettu Mäki.....	42
Valtuutettu Koskinen	43
Valtuutettu Asko-Seljavaara	44
Valtuutettu Muttilainen	46
Valtuutettu Saarnio	46
Valtuutettu Soininvaara.....	47

12.2.2014

Valtuutettu Razmyar	48
Valtuutettu Pakarinen	49
Valtuutettu Puhakka.....	51
Valtuutettu Vuorjoki.....	52
Valtuutettu Rydman	53
Valtuutettu Perälä	55
Valtuutettu Laaninen.....	56
Valtuutettu Niiranen	57
Valtuutettu Muurinen.....	58
Valtuutettu Holopainen	60
Valtuutettu Taipale.....	61
Valtuutettu Hakanen	62
Valtuutettu Asko-Seljavaara	64
Valtuutettu Mäkimattila	64
Ledamoten Brettschneider.....	65
Valtuutettu Lovén.....	66
Valtuutettu Ebeling.....	67
Valtuutettu Rantanen	67
Valtuutettu Niiranen	68
Valtuutettu Abdulla.....	69
Valtuutettu Vuorjoki.....	70
Valtuutettu Arajärvi	71
Valtuutettu Huru.....	72
Valtuutettu Asko-Seljavaara	73
Valtuutettu Peltokorpi.....	73
Valtuutettu Hyttinen	74
Valtuutettu Vuorjoki.....	75
Valtuutettu Modig.....	75
Valtuutettu Lipponen.....	76
Valtuutettu Hursti	77
Valtuutettu Honkasalo.....	77

12.2.2014

38 §

Esityslistan asia nro 8

VALLILAN KORTTELIN 390 OSAN SEKÄ RAUTATIE- JA KATUALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12211, PASILAN KONEPAJAN OSA-ALUE 5)

Valtuutettu Kolbe

Täytyy vähän tässä hengähtää, kun käydään keskusteluja. Mutta ensinnäkin tietysti voimme olla tavattoman iloisia, että nyt vihdoinkin tämä Vallilan korttelin rautatie- ja katualueiden asemakaava, joka koskee Pasilan konepajan osa-alueita, on nyt saatu siihen jamaan, että tämä Helsingin teollisuushistorian kannalta aivan keskeinen ja merkittävä alue avautuu nyt uuteen käyttöönsä. Voi sanoa, että siihen kietoutuu hyvin vahvasti myös työn, työn tekemisen ja tehdasteollisuuden historia. Tämä konepaja on ollut tavattoman merkittävä monissa Helsingin historian vaiheissa, ei vähiten ensimmäisen maailmansodan aikana ja jälleen sotien jälkeen. Siihen kietoutuu valtavan tärkeitä taloudellisia, kulttuurisia ja poliittisia merkityksiä.

Siksi muotoilinkin tänne nyt ponnin. Aikaa oli vähän, ja tätä varmaan voi muuttaa, mutta idea olisi – ja tämä liittyy nyt myös kaupunginmuseon toiminnan uudelleenjärjestämiseen, strategiatyöhön ja siihen, että museo avautuu enemmän ja enemmän kaupunkilaisille, esittelemään historiaansa myös olemassa olevien museorakennusten ulkopuolella.

Toivoisin, että hyväksyessään tämän asemakaavan valtuusto edellyttäisi, että selvitetään mahdollisuus teettää tälle alueelle kohteeseen, jonka kaupunginmuseo katsoo sopivaksi, historia-aiheinen pienoisenäyttely, jossa nimenomaan kerrotaan alueen taloudellisesta ja kulttuurihistoriallisesta merkityksestä Helsingille.

Tämäntyyppisiä pienoisenäyttelyitähän meillä on esimerkiksi Sofiankadulla, joka hienosti esittelee ja visualisoi katutilan käyttöä ja katumateriaaleja. Tässä todella arvokkaassa ympäristössä voitaisiin näin menettellä. Mutta olen valmis muotoilemaan tätä pontta vielä.

12.2.2014

Valtuutettu Rissanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Kiitos valtuutettu Kolbelle.

Lähden kannattamaan tätä hänen ponttaan. Tässä ilmeisesti tekstissä on tämä "pienoi"-sana väärässä kohtaa. Mutta näkisin, että tämä voisi toimia samantyyppisesti kuin esimerkiksi Töölössä on joissakin sähkökaapeissa valokuvia ajalta, jolloin kyseisen kivitalon paikalla sijaitsi puutalo ja -kortteli. Minusta tämä on toteutettavissa aika keveästi varmastikin, kaupunginmuseon parhaaksi katsomalla tavalla. Kannatan pontta.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Minusta tämä on oikein mainio idea. Ylipäänsä tässähän ei ole kyse näyttelystä, joka vaatii valvontaa, vaan kyse olisi varmasti sentyyppisestä, joka voidaan sijoittaa johonkin yleiseen, julkiseen tilaan valokuvapohjaisesti. Tämä perustietotaitohan on kaupunginmuseon sisällä, mutta nämä kaikki valvontaan liittyvät kustannukset tuottavat aina ylimääräisiä paineita. Mutta juuri tällaisia pieniä tietoiskuja kaupunkihistoriasta kannattaisi suosia eri alueilla ja kohteissa aina mahdollisuuksien mukaan. Tämä on minusta vallan mainio idea, ja tätä kannattaa laventaa muuallekin. Pienin kustannuksin ihmisille ikään kuin sitä juurta siihen omaan alueeseensa ja sen historiaan, niin se on kyllä todella mainiota.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltautetut.

Edellinen puhuja, valtuutettu Rantanen, vei melkein sanat suustani. Olisin halunnut todeta aivan saman asian. On erittäin mielekästä, että tehdään ihmisille historiaa arkipäivän todellisuudeksi, tuodaan sitä tähän päivään konkreettisilla tavoilla ja sillä tavalla kerrotaan siitä, mistä me olemme tulleet tähän päivään. Se on äärimmäisen arvokasta, ja olisi tärkeää, että tätä ajattelua voitaisiin todellakin laventaa muuallekin. Mutta kannatan tätä pontta erittäin lämpimästi.

12.2.2014

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Pontta on toki jo kannatettu, mutta tämäkin kaava on lähtenyt kaupunkisuunnittelulautakunnasta liikkeelle. Minun mielestäni tämä valtuutettu Kolben tekemä ponsi on erinomainen täydennys tähän. Kannatan mielelläni sitä ja toivon, että se hyväksytään suurella äänten enemmistöllä tässä valtuustossa.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Itsekin pidän tätä valtuutettu Kolben ponsiehdotusta hyvänä, ja ylipääntänsä meidän pitäisi miettiä entistä enemmän tällaisia pieniä asioita, joilla voidaan elävöittää kaupunkia. Itse huomaan, että kun vierailen muissa kaupungeissa, niin aina ilahduttaa, jos on pieniä paloja historiasta, jota kautta voi tutustua kaupungin arkeen. Aikoinaan kun Pasilan konepajan toiminta konepajana lakkasi, ja entinen valtuutettu, joka siellä pitkään toimi, kävi läpi tämän konepajan historiallisia arkistoja ja varastoja, löysi sieltä muun muassa alkuperäisen SKP:n Pasilan konepajaosaston hienon lipun, jossa on myös VR:n logo. Jos tällaisilla on käyttöä tässä historiantyössä, uskon, että valtuustoryhmämme voi luovuttaa tämän yhdeksi osaksi tämän konepaja-alueen historiaa.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin pidän tämäntyyppisiä aloitteita ja toimenpiteitä erittäin tervetulleina. Nämä kaupungin erilaiset kerrostumat on tärkeää saattaa jälkipolvien tietoon. Jos tarvetta on, niin tulen mielelläni paljastamaan muistolaatat ja muuta aina pyydettyä.

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Minun mielestäni tätä voisi laajentaa koskemaan kaikkea – kun muutetaan kaupunkikuvaa, niin voisi muistuttaa muuallakin kuin täällä Valli-

12.2.2014

lassa. Mutta tehdään se nyt tässä yhteydessä ja evästetään sitten suunnittelijoita ajattelemaan tätä asiaa laajemminkin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kolbe

? hyvät valtuutetut lämpimistä ajatuksista ja jaetuista tunteista koskien menneisyyden tekemistä eläväksi kaupunkitilassa. Itse kannan jonkinlaista huolta kaupunkitutkijana siitä, että Helsinki on ollut tavattoman merkittävä työn ja työn tekemisen kaupunki. Katsotaan jo meidän perustoimintojamme: satamat, tehdas ja tuotantolaitokset, joista kovin vähän on jäljellä enää keskustassa. Työ on muuttanut luonnettaan. Sen merkityksestä voidaan olla monta mieltä, mutta juuri tämä teollisen Helsingin ja Helsingin elinkeinojen näkyväksi tekeminen, varsinkin kun on näin loistava paikka, jossa arkkitehtuuri kertoo juuri konepajojen merkityksestä. Muistaakseni olin aikoinaan nimistötoimikunnassa, kun tälle alueelle hyväksyttiin nimistö, joka viittasi juuri tähän konepajatutannon eri ulottuvuuksiin. Sillä tavalla tietysti tämä menneisyyden työn tekeminen ja siihen liittyvä sosiaalinen kerrostuneisuus on voimakkaasti läsnä.

Mutta tässä samalla sopii puhua aiheesta, josta harvemmin valtuustossa keskustellaan: nimenomaan tämä kaupungin kulttuuri- ja historiaidentiteetti, joka meillä on ehkä vähän liiankin vähän ymmärretty merkittäväksi menestystekijäksi. Jos katsotaan niitä kaupunkeja, joissa Euroopassa kehitys kulkee, niin ne ovat juuri vanhoja, merkittäviä keskuspaikkakuntia, jotka rakentavat historiansa monikerroksisuuden varaan tämänkin päivän pärjäämistä. Tämä on se suunta, jossa Helsingissä on paljon parantamisen varaa. Nyt kun kaupungin museo tekee strategia-työtä, antakaamme sille kaikki tuki ja arvostus. Se on tärkeää helsinkiläisten, matkailijoiden ja kaupungin omakuvan kannalta.

Kiitoksia lämpimistä ajatuksista ja tuesta.

Valtuutettu Mäkimattila

Puheenjohtaja.

Tämä on oikein hyvä ponsiehdotus, ja kannatan lämpimästi, että kaupunginosayhdistysten kanssa tehtäisiin tällaista yhteistyötä. Nyt kun meillä kuitenkin tästä budjetista ja talousasioista puhutaan, niin toivoin, että tämä asia huomioitaisiin sitten, että vaikka siitä tulisi laaja, niin

12.2.2014

siitä ei tulisi suureellinen – koska nythän säästämme luonnollisesti kaikesta – vaan että siitä tulisi todellakin sellainen taloudellisesti ja muutenkin kestävä, kaunis, pieni muistutus historiasta. Mutta jonkinlaisia budjettiraameja tähän täytyisi tulla, koska joskus joku voi innostua jostakin niin, että siihen budjettiin tulee nollia liikaa perään.

Kiitos.

41 §

Esityslistan asia nro 11

VUODEN 2015 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aloitin puheeni Suomen kansantaloudesta ja etenen siitä Helsingin ensi vuoden budjettivalmistelun lähtökohtiin. Valtiovarainministeriön joulukuussa julkaiseman ennusteen mukaan Suomen taloustilanne näyttää synkältä. Odotukset euroalueen talouskasvun viriämisestä ovat osoittautuneet ennenaikaisiksi. Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan vuonna 2013 supistuneen 1,2 %, eli siis valtiovarainministeriön ennusteen mukaan. Tänä vuonna ollaan pääsemässä enintään maltilliseen alle 1 %:n kasvuun.

Suomen talous on supistunut jo toista vuotta peräkkäin. Talouden heikko kehitys on ollut laaja-alaista, sillä kysyntä ? julkinen kulutus ja julkiset investoinnit ovat vaikuttaneet nostavasti taloudelliseen toimeliaisuuteen. Tänä vuonna talouden kasvun ennakoidaan olevan pitkälti ulkomaankaupan varassa. Teollisuustuotannon arvioidaan kääntyvän 3 negatiivisen vuoden jälkeen kasvuun. Käännöksen on toivottu vetävän myös palveluiden tuotannon nousuun.

Edellä mainittuun ennusteeseen sisältyy kuitenkin riskejä, ja kasvun käynnistyminen on hyvin hauraalla pohjalla. Euromaiden väliset kas-

12.2.2014

vuerot ja edellytykset poikkeavat merkittävästi toisistaan. Suomessa hallituksen päättämät rakenteelliset toimet vaikuttavat toteutuessaankin vasta pitkällä aikavälillä. Hallituksen sopeutustoimista huolimatta julkisen talouden rahoitusasema on parissa vuodessa heikentynyt noin 3 miljardia euroa. Julkiset menot suhteessa kokonaistuotantoon kohoavat korkeimmalle tasolle 15 vuoteen ja velkasuhde 60 %:iin tänä vuonna.

Arvoisat valtuutetut.

Suomen julkisessa taloudessa on tehty kuluneella hallituskaudella merkittäviä kuntien tulopohjaa leikkaavia päätöksiä. Valtionosuusleikkaukset heikentävät kuntien tulopohjaa 1,1 miljardilla eurolla. Ne on määrä toteuttaa portaittain kasvaen vuosina 2012—2015. Tästä leikkauksesta yli kymmenesosa kohdentuu Helsinkiin, heikentäen merkittävästi meidänkin peruspalvelutuotantomme rahoitusta.

Kaupungin taloutta on lähdetty tasapainottamaan kaupunginvaltuuston vuosien 2013—2016 strategiaohjelman linjauksilla. Keskeisessä osassa on valtuuston asettama menojen kasvua hidastava tavoite. Sen mukaisesti emokaupungin käyttömenojen kasvu pidetään kustannustason nousun sekä asukasmäärän kasvun mukaisena, vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Toinen strategiaohjelman linjaus on rahoittaa nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Lisäksi vuotuisten investointien taso on rajattu 435 miljoonaan euroon. Molemmat tavoitteet linjattiin syksyllä koskemaan vuosia 2014—2017.

Vuonna 2013 menokasvun arvioidaan tilinpäätöksen ennakkotiedon mukaan olevan 3,7 %, ilman liikelaitoksia sekä nettobudjetoituja sisäisiä palveluntuottajia, Staraa ja Tilakeskusta. Tämä siis viimeisimmän tiedon mukaan. Menokasvu ylittää siis valtuustokauden ensimmäisenä vuonna selvästi strategiaohjelman menokasvutavoitteen kriteerit. Mikäli taloustavoitetta olisi sovellettu jo valtuustokauden ensimmäisenä vuonna, olisivat menot saaneet nousta edellisvuodesta 2,3 %.

Kustannustason nousun ennustetta on korjattu alaspäin kuluvalle vuodelle sekä lähivuosille. Strategiaohjelman taloustavoitteen toteuttamiseksi on vuosien 2014—2017 toimintamenojen kasvua tarkasteltava uudelleen raamitarkastelun yhteydessä.

Muutamia tämän päivän tietoja vielä: Helsinki, vuosi 2003 verrattuna saamiini tietoihin, verotulojen – tänäänhän Kuntaliitto on tiedottanut kuntien verotulojen kasvusta koko maassa ja varsin korkean luvun il-

12.2.2014

moittanut, 6,8 %, jossa toki pitää muistaa se, että siitä osa on verotilistysten muutosta ja käytännössä siis laskennallista. Helsingin verotulosten kasvu oli 5,3 %. Tässä vertailussa siis Helsingin verotulot ovat 1,5 % vähemmän kasvaneet kuin valtakunnassa keskimäärin, muistaen sen, että meidän väestönkasvumme viime vuonna oli 1,3 %. Miten sitten pääkaupunkiseudun muissa suurissa kaupungeissa: Espoossa verotulosten kasvu on ollut heidän tiedotteensa mukaan 4,6 %, Vantaalla 6,7 %.

Mitä sitten tulee toimintamenojen kasvuun, tänään oli tieto siitä, että 3,0 % kuntien menot kokonaisuutena olisivat kasvaneet. Pidän tätä tietoa kuitenkin vielä jossain määrin epävarmana. Helsingin menokasvu siis oli viime vuonna 3,7 %, Espoossa 4 % ja Vantaalla, jossa on voimakas säästöohjelma meneillään, he ilmoittavat reilut 2 % menokasvuksi. Tämä siis vertailutietoa meidän naapurikaupunkeihimme ja valtakunnallisiin tietoihin.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin Energian kertyneistä voittovaroista on viime vuosina voitu siirtää kaupungin palvelujen rahoittamiseen vuosittain merkittävä summa rahaa. Ilman näitä siirtoja kaupungin talous ei olisi talouden kasvassakaan ollut tasapainossa. Vuoden 2015 raamia valmistellaan yhtä aikaa Helsingin Energian yhtiöittämisvalmistelujen kanssa. Helenin tuloutuskykyyn jatkossa vaikuttavat energiamarkkinoiden yleinen kehitys, kehitysohjelman investoinnit sekä yhtiöittämisen veroseuraamukset. Kehitysohjelman toteuttaminen aiotussa laajuudessa edellyttää liiketuksen tulovirran kohdentamista sen edellyttämiin investointeihin.

Edellä todetun seurauksena uhkana on, että Helsingin Energian rahavirta kaupungille vähenee jopa alle kolmannekseen viime vuosien noin 220 miljoonan euron vuosittaiselta tasolta. Taloustavoitteiden saavuttamiseksi joudumme kiristämään selvästi kaupungin taloudenpitoa. Arvio Helsingin Energian tulovirran vähenemisestä on siis erittäin huomattava. Edes toimintamenojen nollakasvu ei näytä parantavan riittävästi kaupungin vuosikatetta, jotta voisimme rahoittaa investointitason ilman merkittävää lisävelkaantumista.

Arvoisat valtuutetut.

Raamitarkastelussa on huomioitava lisäksi hallituksen rakennepoliittisen ohjelman vaikutusten viimeisemmät tiedot. Ohjelman linjausten mukaan kuntien taloutta tasapainotetaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä sekä verorahoitusta lisäämällä. Näillä toimilla haetaan yhteensä 2 miljardin vaikuttavuutta vuoteen 2017 mennessä. Lisäksi

12.2.2014

tasapainoa haetaan kasvattamalla julkisten palvelujen tuottavuutta keskimäärin 0,5 prosentilla vuodessa.

On huolestuttavaa, että hallituksen rakennepoliittisen ohjelman edellyttämistä toimenpiteistä on koossa arviolta vasta puolet. Jo sovittujen uudistusten edellyttämistä lainsäädäntömuutoksista ja tarvittavasta li-säsopeutuksesta on määrä päättää maaliskuun lopun kehysriihessä.

Arvoisat valtuutetut.

Epävarma taloustilanne heijastuu vääjäämättä Helsingin budjettiin. li-säksi joudumme huomioimaan Helsingin Energian alentuvan tuloutus-kyvyn talousarvion valmistelussa. Poikkeuksellisen vaativassa asetel-massa tarvitaan poikkeuksellista vastuunkantokykyä kaikilta meiltä. Vain huolehtimalla talouden terveestä perustasta voimme jatkossakin olla rakentamassa parempaa maailmaa ja rakasta kotikaupunkiamme.

Kiitos.

Valtuutettu Rauhamäki

? hyvät valtuutetut.

Tämä ryhmäpuheenvuoro tuli tällä kertaa kyllä täysin pyytämättä ja ky-symättä. ? KH:n puheenjohtajan puhe, jolloin ajattelin pitää tämän kohtuullisen lyhyenä, koska olin pohtinut sitä, että keskittyisin lähinnä kuuntelemiseen puhumisen sijaan. Mutta tässä kaupunginjohtajan saattelemana ja vähän herättelemänä ehkä sellaisen lupauksen voisi tässä antaa, että KH:n puheenjohtajana tulen tekemään kaikkeni, että raami pysyy niissä valtuuston itse päättämässä raameissa ja peruseh-doissa, mihin ryhmät ovat sitoutuneet strategiaa ja valtuuston työtä sii-vittämään, joihin kaupunginjohtajakin tuolla viittasi. Katsotaan sitten, kun päästään raamivaiheeseen.

Hyviä ryhmäpuheita kaikille.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Käsitlemme tänään Helsingin talousarvioraamia vuodelle 2015, eikä tilanne vuoden takaiseen käsittelyyn ole muuttunut parempaan. Päin-vastoin, yleinen talouskehitys jatkaa alavirettään ja samalla monet ra-

12.2.2014

kenteelliset tekijät, kuten väestön ikääntyminen, alkavat vaikuttaa. Tämän päälle valtionosuuksien leikkaukset sekä vaatimukset liikelaitosten yhtiöittämisestä ja Helsingin Energian lähestyvät investoinnit leikkaavat loven tuloihimme.

Vuonna 2013 kaupungin menokasvun arvioidaan olleen melkein 4 % ilman liikelaitoksia ja nettobudjetoituja sisäisiä palveluntuottajia. Menokasvu näyttää valtuustokauden ensimmäisenä vuonna selvästi ylittävän strategiaohjelman tavoitteen. Tämä kertoo, että emme ole vielä tehneet tarpeeksi. Me emme voi ummistaa silmiämme yleiseltä talouskehitykseltä tai toimintaympäristön muutokselta. Helsinki ei ole muusta taloudesta irrallinen saareke.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vuoden 2015 budjetin raamia valmistellaan yhtä aikaa Helsingin Energian yhtiöittämisvalmistelujen ja kulman takana hämmöttävien energiantuotannon uudisinvestointien kanssa. Kaupungin taloustilanne muuttuu oleellisesti näiden seurauksena tapahtuvan Helenin tuloutuskyvyn laskun vuoksi.

Energian liiketuloksen tulovirrat kaupungille vähenevät nykyisestä noin 220 miljoonan euron tasosta alle kolmannekseen, tai pahimmassa tapauksessa selvästi tämänkin alle. Tämän vuoksi taloustavoitteisiin pääsemiseksi joudutaan kiristämään kaupungin taloudenpitoa. Arviot tulovirran vähenemisestä ovat niin merkittäviä, että edes toimintamenojen nolllakasvu ei näyttäisi parantavan riittävästi kaupungin vuosikatetta, jotta suunnitellut investoinnit voidaan rahoittaa ilman merkittävää lisävelkaa.

Helsingin Energian osalta pitää vielä kartoittaa, miten investoinnit ilmastopäästöjen vähentämiseksi olisi mahdollista toteuttaa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tavoitteena tulee olla nimenomaan päästöjen vähentäminen, mutta taloudellisia toimintaedellytyksiä ja yhtiön tuloskuntoa ei saa vaarantaa. Kaikki vaihtoehdot on kartoitettava ja niistä on valittava tie, joka ilmastotavoitteen puitteissa säilyttää tuloutuskyvystä mahdollisimman suuren osan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Strategianeuvotteluissa olin tyytyväinen ryhmien valmiuteen piirtää konkreettinen suunta vastuulliselle taloudenpidolle. Tällöin sovittiin 435 miljoonan euron vuotuisen investointiraamin ohella vuotuisesta 1 %:n tuottavuustavoitteesta, joka rajaa toimintamenojen kasvua. Nyt näyttää siltä, että strategian päätökset voivat osoittautua riittämättömiksi.

12.2.2014

Olemme sitoutuneet strategian mukaisten budjettien valmisteluun. Jos aiemmin hyväksytyt tuottavuustavoite ja sovittu investointiraami eivät johda Helsingin Energian tuloutuksen laskiessa tasapainoiseen budjetteihin tai velkaantumisen taittamiseen, velvollisuutemme on tehdä uusia päätöksiä. Erityisen tärkeää on, että joka ikinen valtuutettu ja lautakunnan jäsen sitoutuu valtuuston strategiassa ja vuotuisissa budjettipäätöksissä jo aiemmin päättämiin reunaehtoihin ja tuottavuusparannuksiin.

Investointien suunnittelu pidemmällä raamilla on ollut tervetullut uudistus. Investointeja tehdään pitkälle tulevaisuuteen, joten myös suunnitteluhorisontin tulee olla pitkä. Investointiprosessin kehittämisen ohella toivoisi investointiraamin huomioimista myös kaikessa muussa kaupungin toiminnassa. Esimerkiksi Töölönlahden puistosuunnitelmaa, jossa suunnitellaan yli 700 euroa neliöltä maksavaa puistoa täysin kaupungin taloudesta irrallaan, ei toivottavasti nähdä enää. Hankkeet on suunniteltava investointiraamin rajoissa. Epärealistinen hankesuunnittelu on resurssien ja ajan tuhlausta niin virkamiehiltä kuin päättäjiltäkin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Käynnissä on monia hankkeita hallinnon järkevöittämiseksi kaupungin organisaatiossa. Käynnissä ovat suunnitelmat niin teknisen sektorin organisaation kuin kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamiseksi. Lisäksi päätettäväksi tulee HKL:n hallintomalli, ja kaupunginhallituksen johtamisjaosto tekee työtään koko kaupungin johtamisjärjestelmän muuttamiseksi. Helsingin kokoomuksen valtuustoryhmä on sitoutunut näihin rakenteellisiin uudistuksiin, joilla toivottavasti saadaan lisää tehokkuutta ja ennen muuta parempaa ohjausta kaupungin toimintaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginvaltuusto päätti strategiassaan vuosittaisesta 5 500 asunnon uudistuotannon tavoitteesta. Tämän tavoitteen toteutumisen suurimpana esteenä on kaavoitus – omassa päätösvallassamme oleva asia. Poliittista tahtoa asuntojen kaavoitukselle on, mutta siitä huolimatta hankkeet eivät etene, ja tavoitteesta jäädään tulevina vuosina selvästi jälkeä.

Mitä asialle oikein voidaan tehdä? Toivoisin asiasta konkreettisia esityksiä apulaiskaupunginjohtaja Penttilältä. Oma havaintoni on se, että voisimme paitsi sujuvoittaa kaavaprosessia, myös lakata työpöydästä

12.2.2014

jokaista suunnitelmaa jokaisessa kaavoituksen vaiheessa. Lisäksi kannattaisi panostaa kumppanuuskaavoitukseen ja ryhmärakentamiseen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuottavuuden parantaminen on mahdollista myös sellaisin keinoin, ettei se aiheuta ongelmia palveluiden loppuasiakkaille. Panostukset kotihoittoon ja asumispalveluihin maksavat itsensä takaisin laitoshoitopaikkojen tarpeen laskuna. Säästämällä opetustoimessa tiloista voidaan turvata sisällöllisesti monipuolinen ja erittäin korkeatasoinen opetus. Sen sijaan opetussuunnitelmien ja tuntien leikkauksista kärsisivät oppilaat ja heidän tulevaisuudenmahdollisuutensa.

Palveluiden tuotannossa, etenkin sosiaali- ja terveystoimessa, pitää etsiä aktiivisesti uusia tapoja tuottaa palvelut aiempaa monipuolisemmin ja tehokkaammin. Esimerkiksi Espoossa kapitaatiopohjaisella mallilla ulkoistettu Espoontorin terveysasema on mahdollistanut hoitopäätösten selvästi kaupungin omia verrokiasemia nopeammin ja säästänyt rahaa. Aseman hoitamien asiakkaiden käynnit virka-ajan ulkopuolisessa päivystyksessä sekä läheteet erikoissairaanhoidon ovat vähentyneet, ja asiakastyytyväisyys on parantunut. Mallissa toiminnan hinnoittelu perustuu asemalle listautuneiden asiakkaiden määrään ja heidän hoitoonsa.

Kutsunkin muiden valtuustoryhmien puheenjohtajat kesän kynnyksellä ennakkoluulottomasti tutustumaan siihen, mitä Espoo voisi meille nimenomaan positiivisessa mielessä opettaa.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on myös monia upeita mahdollisuuksia. Helsinki on vetovoimainen ja elää turistien määrällä mitattuna todellista kultakauttaan. Tämän vetovoiman ympärille on helppoa rakentaa yhä edelleen houkuttelevammaksi kehittyvää kaupunkia. Meidän tulee entisestään vahvistaa panostuksia matkailuun ja tapahtumiin. Nämä paitsi maksavat itsensä taloudellisesti takaisin moninkertaisesti, lisäävät ne myös meidän tunnettuuttamme. Olivatpa kyseessä sitten Tall Ships Races tai MTV Video Music Awards, on kaupunkimme mainio paikka näiden järjestämiselle.

Kaupungin vetovoimaa luodaan myös uusilla, innovatiivisilla hankkeilla: monitoimiareenoilla, uusilla hotelleilla, uudenlaisilla kaupunginosilla toiminnallisuuksilla, liikenteen solmukohtien kehittämällä kaupan ja bisneksen keskuksiksi, ja merelliseen Helsinkiin panostamisella. Valtuuston tehtävänä ei ole näiden uusien hankkeiden tekeminen todeksi,

12.2.2014

mutta meidän on tärkeää mahdollistaa ne fiksuin reunaehdoin. Meidän vastuullamme ovat kaupungin palvelut ja talouden hoitaminen kestävästi, jotta Helsinki säilyttää vetovoimansa niin nykyisten kuin tulevienkin kaupunkilaisten ja vierailijoiden silmissä. Meidän tehtävämme on varmistaa kaavojen sujuva eteneminen ja siten mahdollistaa asuntorakentaminen. Meidän vastuullamme on hioa kaupungin organisaatio ja byrokratia niin kevyeksi, että hyvillä ideoilla on mahdollisuus toteutua. Hoidetaan me valtuutetut oma vastuumme.

Valtuutettu Oskala

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Taloustieteen nobelisti Paul Krugman kommentoi tammikuun alkupuolella Suomen talouspolitiikkaa seuraavasti: "Suomi on tehnyt todella kovaa kiristyspolitiikkaa ilman minkäänlaista painetta markkinoilta. Poliitikot ovat olleet todella vastuuttomia. Tehkää mitä tahansa, mutta älkää ainakaan kiristäkö enempää. Älkää enää pahentako tilannetta entisestään."

Me emme voi tässä salissa päättää valtion suhdannepolitiikan suuria linjoja. Mutta sen voi 2000-luvun tilastoja tutkimalla huomata, että Helsingissä olemme kantaneet kortemme kekoon. Lähes oppikirjamaisesti Helsinki maksoi velkaa pois nousukaudella vuodesta 2005 aina vuoteen 2008, jonka jälkeen velan määrä onkin nyt lähihistorian syvimmän laman aikana kaksinkertaistunut. Tiukka leikkauspolitiikka olisi kuitenkin ollut tuhoisaa, ja näkymät nyt vieläkin synkemmät.

Olen Lassen kanssa samaa mieltä siitä, että Helsinki ei ole saareke, mutta meidän mahdollisuutemme tehdä aktiivisesti elvyttävää suhdannepolitiikkaa ovat kuitenkin rajalliset. Mutta nyt jos koskaan kannattaisi jo sovittuja julkisia hankkeita toteuttaa nopeutetulla aikataululla, jos se vain on mahdollista. Korot ovat alhaalla, työtä tarvitaan, eikä kasvavan kaupungin investointeja varten otettavasta velasta niin huolissaan tarvitse olla.

Kunnallisveron korottaminen puolestaan tässä suhdannetilanteessa ei ole suositeltavaa. Palveluvaltaisessa kaupungissamme vaikutus näkyisi välittömästi.

Sen voi eduskunnan päätöksistä täälläkin sanoa, että meidän kunta-päättäjien asema ei ole kadehdittava. Toverimme Arkadianmäellä ovat siirtäneet koko nipun säästöjä meidän pöydällemme. Kun saamme täällä Helsingissä pelkkien valtionosuusleikkausten lisäksi myös mahdolli-

12.2.2014

suuden karsia velvoitteita ja kustannuksia, tulee Helsingin tarttua tilaisuteen.

Me täällä salissa taas siirrämme vaikeita päätöksiä eteenpäin johto- ja lautakuntiin, joissa sitten leikkaukset tulevat konkreettisesti vastaan ihmisinä ja seininä makrotason lukujen sijaan. Helppoa se ei tule olemaan. Harva meistä on tässä salissa varmaankaan lähtenyt tähän leikkiin mukaan päästäkseen leikkaamaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin vihreä valtuustoryhmä on sitoutunut valtuustostrategiassa yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin. Vuoden 2015 talousarvion valmistelun suuret linjat onkin jo sovittu. Meitä sitovat tuottavuustavoite ja investointikatto. Me vihreät tervehdimme ilolla erityisesti strategiassa sovittujen rakenteellisten uudistusten toteutumisesta. On toivottavaa, että esimerkiksi tänä vuonna tapahtuvalla teknisen alan virastojen uudelleenorganisoinnilla on paitsi käytäntöjä sujuvoittava, myös menoja leikkaava vaikutus.

Olen erityisesti Lassen kanssa samaa mieltä siitä, että Espoosta voitaisiin ottaa oppia. Espoole laadukkaat päiväkodit ja koulut ovat strateginen valinta. Niillä houkutellaan perheellisiä. Perheiden perässä tulee sitten myös yrityksiä, jotka haluavat sijoittua sinne, missä niiden työntekijöillä on hyvä olla. Ei ole sattumaa, että vihaisia lintuja työstetään Keilaniemessä Pitäjänmäen sijaan. Lapsiperheisiin satsaaminen kannattaisi Helsingissäkin. Meidän mielestämme päivähoitopaikan pitää löytyä 20 minuutin säteeltä kotoa, aivan kuten koulunkin. Positiivinen talousarvion valmisteluun liittyvä rakenteellinen muutos on se, että tänä vuonna varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrää tarkastetaan neljästi.

Valtuustostrategiassa määrittelemällämme 435 miljoonan euron vuotuisella investointikatolla on hyvä tavoite: hillitä investointeja. Investoinnit eivät kuitenkaan ole veljeksiä. On aivan eri asia satsata rahaa hankkeeseen, jolla on myös selviä tuottoja, kuin hankkeeseen, joka ei suoraan tuota mitään kaupungin kassaan. Nykyinen bruttomääräisesti määritelty investointikattomme toimii kuitenkin juuri niin. Jos vaikkapa Tatu, joka selailee iPadiaan tuossa, lupaisi minulle 100 miljoonaa euroa jokaisesta 50 miljoonasta eurosta, jonka hänelle annan, en voisi kuitenkaan tätä kannattavaa sijoitusta tehdä, koska investointikatto.

Meidän olisi kyettävä mieluusti jo tällä valtuustokaudella miettimään fiksumpia keinoja investointien hillitsemiseksi. Ainakin isoimpia hankkeita olisi hyvä kyetä nettobudjetoimaan. Hyvä esimerkki täysin välttämättö-

12.2.2014

mistä kaupungin elinvoimaa lisäävistä hankkeista ovat investoinnit joukkoliikenteeseen. Kantakaupunkiin on tulossa 80 000 uutta asukasta. Kävelyn, joukkoliikenteen ja pyöräilyn kulkumuoto-osuuksien on noustava. Muuten kaupunkiliikenne pysähtyy.

Eräs iso kysymysmerkki liittyy keskustakirjaston rahoitukseen. Tähdet taivaalla keskustakirjaston rakentamiseksi ovat paremmin sijoittuneet kuin koskaan aikaisemmin. Valtiolta on luvassa 30 miljoonaa euroa. Keskustakirjaston rahoitus on päätettävä tulevan syksyn budjettineuvotteluissa, jotta hanke voi valmistua 6.12.2018 mennessä.

Kaupungin kehittymistä haittaavat myös poskettomiksi viritetyt liikennesuunnitelmat. Esimerkiksi Koivusaaren rakentaminen näyttää siirtyvän hamaan tulevaisuuteen lähinnä kustannussyistä. Jos kaupunkisuunnitteluviraston omienkin laskelmien mukaan kymmenien miljoonien monitasoliittymän kautta kulkisi ruuhka-aikaan vain muutama auto minuutissa, olisi kyllä kyettävä nykyistä nopeammalla aikataululla tuomaan myös kustannustehokkaampia ratkaisuja pöytään. Me vihreät rakentaisimme erittäin mielellämme lisää kaupunkia Helsinkiin. Asuntojen hintakehitys näyttää selvästi, että kysyntää on.

Lisäksi meidän on saatava voimakkaammin kustannustietoisuutta myös suunnitteluosastolle. Jaan Lassen huolen siitä, onko mitään järkeä edes tuoda 66 miljoonan euron puistosuunnitelmia tai tehdä niitä, jos kaikki tietävät, että niitä ei tulla koskaan toteuttamaan.

Pari viikkoa sitten Tekniikka & Talous -lehdessä Outotecin toimitusjohtaja Pertti Korhonen jyräsi seuraavasti: "On suorastaan häpeällistä, että meillä Suomessa on cleantech-teknologiaa, mutta yritysten pitää viedä asiakkaat Tukholmaan sitä katsomaan". Eräs tällainen selkeä häpeäpilkku on Helsingin mustat hiilikasat, jotka tervehtivät Hanasaaresta kaikkia kaupunkiin saapuvia.

Helsingin Energian investoinnit on toteutettava, jotta Helsinki voi pitää kiinni ilmastotavoitteistaan. Meidän pitää nojata rohkeasti tulevaisuuteen. Helsingin Energian nykyinen tulovirta kaupungin kassan suuntaan on ehtymässä joka tapauksessa, ja investoinnit puhtaaseen teknologiaan tuovat työpaikkoja Helsinkiin.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustotoverit.

Ylimääräistä jakovaraa ei juuri ole, eikä näillä talousnäkömillä myöskään tule. Strategiassa yhteisesti sovitut linjaukset sitovat valtuuston liikkumavaran talousarvion valmistelussa vielä edellisvuosia suppeammaksi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita hätäjarrun vetämistä 90-luvun alun

12.2.2014

laman tapaan. Kaupunkimme kykenee jatkossakin tarjoamaan laadukkaat palvelut niin lapsille kuin vanhuksillekin. Helsingin kehittämistä paremmaksi ei pidä lopettaa laskusuhdanteeseen. Sekin taituu vielä jonnain päivänä. Sen verran meillä täytyy olla uskoa tähän upeaan kaupunkiin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Torsti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltautetut.

Osin voi yhtyä täällä ensimmäisessä puheenvuorossa esiteltyyn yleiskuvaan Suomen talouden tilasta. Näin hidasta talouskasvua näin pitkään emme ole kokeneet itsenäisyytemme aikana. 90-luvun alun lama pysyy mielissämme, kuten edellisestäkin puheenvuorosta kuulimme, vaikka sen kesto lopulta oli varsin lyhyt, ja pudotuksen jälkeen seurasi itse asiassa nopea nousu. Vaikka pientä, orastavaa muutosta parempaan saattaa olla näköpiirissä, kuten kaupunginjohtaja totesi, 2013 oli Suomessa poikkeuksellisen surkea talousvuosi ja kaikkia ennusteita huonompi.

Mutta sitten tulee se meidän puheenvuoromme "mutta": Helsinki ei ole sama kuin Suomi, vaikkei se irrallinen saareke olisikaan. Toisin kuin valtaosassa Suomen kuntia, Helsinki on kasvava kaupunki. Viimeisen 2 vuoden aikana väestönkasvumme on ollut vuosittain noin 8 000 kaupunkilaista. Ikääntyvässä Suomessa Helsinki kasvaa nuorilla ja maahanmuuttajilla. Nettomuuttomme ylivoimaisesti suurin ryhmä vuosittain ovat 15—29-vuotiaat. Koko maan 15—29-vuotiaista tulevaisuudentekijöistä peräti 14 % asuu Helsingissä.

Myöskään talouden tunnuslukujen osalta Helsinki ei ole Suomi. Ilmeisesti Helsingin viime vuoden tilinpäätös tulee yllättämään meidät kaikki myönteisesti. Ennakkotietojen mukaan kaupungin voitto olisi nousemassa jopa yli 150 miljoonaan, mikä ylittäisi talousarvion ennusteen 120 miljoonalla. Verotulot kasvavat. Ja tämä siis kaikkia ennusteita surkeampana talousvuonna 2013. Pidemmän aikavälin kokonaistalusasemaamme kuvaa tase, joka sekin on vahvasti ylijäämäinen.

Kiitos siis hyvän taloudenpidon, kriisikuntien riivaamassa Suomessa Helsinki on vakaa ja vauras, ja aivan niin kuin Hannu Oskala totesi, on noudattanut Krugmaninkin ehkä hieman peräänkuuluttamaa talouspolitiikkaa myös hyvinä aikoina. Niinpä esitämme, että kriisimielialan lietsomisen ja ylivarovaisen budjetoinnin sijaan otamme tässä kohdas-

12.2.2014

sa maan tulevaisuusveturin roolin tosissamme, ja teemme viisasta, eteenpäin katsovaa kasvavan kaupungin talouspolitiikkaa.

Talousarviovalmistelussa sosialidemokraattinen ryhmä haluaa korostaa 4:ää painotusta: Ensinnä talousarviossa tulee näkyä nuorten kaupunki. Nuorisotakuun toteuttaminen on prioriteetti. Ammatillisia koulutuspaikkoja on edelleen lisättävä. Esitämme nuorten kesätyömahdollisuuksien rakentamista esimerkiksi kesätyöseteleillä. Opetus on peruspalvelu. Tarvitsemme riittäviä ja riittävän ripeitä investointeja uusien alueiden tiloihin ja vanhojen tilojen peruskorjaukseen. Home ei odottamalla häivy, ja esimerkiksi Roihuvuoren tai Kalasataman lapset ja nuoret ansaitsevat luvatut koulutilat.

Toiseksi talousarviossa on heijastuttava tasa-arvon kaupunki. Valtuustokauden strategian keskeinen yhteisesti hyväksytty tavoite on hyvinvointierojen kaventaminen. Kyse on ihmisten ja alueiden välisestä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta. Se toteutuu arjessa. Siksi esimerkiksi terveyskeskusten, hoiva- ja kuntoutuspalveluiden, kotipalvelun, päivähoidon, päihde- ja mielenterveystyön ja lähikoulujen riittävät ja oikea-aikaiset resurssit on turvattava.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa budjetoinnin tolkkua ei saa jäädä poliittisten ryhmien neuvottelujen varaan, kuten viime vuonna osin tapahtui. Kaupungin johtajiston tekemän esityksen vastuulla on, että valmisteltavassa budjettiesityksessä huomioidaan sovittu malli, eli väestönkasvu + indeksit - 1 %:n tuottavuustavoite. Lakisääteiset toimeentulotukimenot eivät tähän yhtälöön kuulu.

Tasa-arvoisen kaupungin ja kaupunkilaisten elämänlaadun ytimessä on kaikille avoin kulttuuri. Haluamme, että virastojen työssä kulttuuri edelleen jalkautuu helsinkiläisten arkeen ja helsinkiläisille alueille. Tasa-arvoisissa palveluissa kun on kyse investoinneista, sen ymmärtämisestä, mistä syntyy pitkällä tähtäimellä suurimmat ehkäisevän työn tuotot. Tietoa meillä on – nyt rohkeutta sen soveltamiseen jo valmistelussa. Enkä ole ihan varma, kuinka paljon tässä kohtaa Espoolla on meille opetettavaa.

Kolmanneksi talousarviossa pitää näkyä kestävästi kasvava kaupunki. Virkamiesvalmistelijat ovat arvioineet vuonna 2050 meitä olevan 850 000. Tähän valtasaan kasvuun on saatava sitoutettua kaupunkilaiset mukaan nyt. 200 000 uuden asukkaan pitää olla osa yhteistä mielikuvaamme tulevaisuuden Helsingistä, ja sen on näytävä erilaisissa tavoitteissa myös viestinnässä.

12.2.2014

Kasvun myötä tarvitsemme valtavaa asuntojen lisätarjontaa: sekä uusia, mittavia alueita, että täydennysrakentamista. Tarvitsemme monipuolista rakentamista: Hitasta, vuokra-asuntoja, omistusasuntoja. Mitä lähempänä olemassa olevia palveluja, metroja ja raidereittejä uudet kodit ovat, sen viisaampaa – niin ympäristön, talouden kuin ihmistenkin näkökulmasta. Tässä tapauksessa on tärkeää muistaa, että uusien alueiden asukkaille annetuista rakennus- ja palvelulupauksista on pidettävä kiinni.

Ja neljänneksi: Helsingin on oltava talousviisas kaupunki. Haluamme nähdä budjetin, joka ottaa tosissaan työllisyyden hoidon. Yhdeksi tavoitteeksi 2015 on otettava, että kymmenien miljoonien sakkomaksuja Kelalle ei makseta, vaan kuntouttavaa työtä luodaan kaikkien hallintokuntien yhteisvastuulla. Haluamme myös nähdä budjetin, jonka taloudellisuus on energiaviisasta, ja joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä strategiassa sovitusti painottavaa.

Talousviisauden kulmakivi on käyttötalouden ja investointien erottaminen toisistaan. Käyttötaloudessa tuemme yhteisesti valittua, vaativaa linjaa, jossa sitouduimme tulorahoitukseen ja toisaalta 1 %:n tuottavuustavoitteeseen vuosittain. Se tavoite nähdäkseni ei tosin sitonut meitä viime vuonna, koska emme olleet myöskään viime vuoden budjetista päättämässä. Tässä kohtaa olin hieman pahoillani kaupunginjohtajan viittauksesta edellisvuoteen, ikään kuin se olisi ollut jo osa tätä yhtälöä.

Mutta investoinnit ovat eri asia kuin käyttötalous. Investointien rahoittaminen myös lainanotolla on myös meidän mielestämme perusteltua, niin kuin myös ymmärsin edellisestä puheenvuorosta. Lisäksi investointien kokonaisuutta on tarkasteltava myös niiden tarpeen kautta, ei yksin investointikattoon tuijottamalla. Helsingin investoinneilla on sitä paitsi merkitystä koko maan kannalta. Nyt on paras aika panostaa sellaisiin investointeihin, jotka joka tapauksessa tullaan tekemään, ja jotka vievät eteenpäin kestävästi kasvavan kaupungin tavoitteita ja koko metropoli-alueetta. Siksi SD-ryhmä esittää, että Helsinki nostaa tavoitteekseen vauhdittaa valtakunnallisen raideliikenteen ja työpendelöinnin kannalta merkittävän pisararadan toteuttamista.

Keskustakirjaston toteuttaminen on meidän mielestämme aloitettava vuonna 2015. Kaupunki tarvitsee kaikille yhteisiä, avoimia, maksuttomia tiloja.

Eli näitä neljää: nuorten kaupunkia, tasa-arvoista kaupunkia, kestävästi kasvavaa kaupunkia ja talousviisasta, investoivaa kaupunkia, sosiaalidemokraattinen ryhmä haluaa painottaa 2015 talousarvion suunnitte-

12.2.2014

lussa. Helsinki ei ole Suomi, eikä Suomi ole Kreikka. Juuri nyt Helsingillä on mahdollisuus olla Suomen yleistä näivetyskierrettä haastava vastavoima, joka rohkenee satsata tasa-arvoon, investoida, kasvaa, innostaa ja onnistua.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin aikaisempaa huonompaan taloustilanteeseen vaikuttavat vuonna 2015 monet seikat. Yhteisöverotulot laskevat, samoin liikelaitoksilta tuloutettavat osuudet. Työttömyys on korkealla, ja näin tämä saattaa jatkua vielä jonkun aikaa. Myös hallituksen rakennepaketti lisää Helsingin taakkaa. Nähtäväksi kuitenkin jää, kuinka paljon tehtäviä voidaan vähentää, kun valtaosa Helsingin palveluista sijoittuu opetukseen ja sosiaali- ja terveystoimeen, jotka ovat lakisääteisiä.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän tulkinnan mukaan Helsinki on ennakoanut rakennepaketin sopeutustoimet jo strategian 1 %:n tuottavuustavoitteessa ja siinä, että menokatto on sidottu kuntapalveluindeksiin ja väestönkasvuun. Lisäksi olemme supistamassa rankalla kädellä investointeja investointikaton takia.

Kaikesta tästä huolimatta Helsinki on yksi Suomen hyvinvoivimmista kaupungeista. Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä vastuullista talouspolitiikkaa on, se että laskusuhdanteen aikana huolehditaan siitä, ettei hyvinvointipalveluita säästetä hengiltä. Me olemme edelleen sitä mieltä, että veroprosenttia on varaa nostaa maltillisesti, jotta palveluihin saadaan lisää resursseja menokaton puitteissa. Hyvää taloudenpitoa on myös se, että toteumat tarkistetaan säännöllisin väliajoin, ja niiden pohjalta korjataan budjettia tarpeen vaatiessa.

Taloudesta pidetään huolta turvaamalla se, että Helsinki on jatkossakin houkutteleva muuttokohde. Tämä edellyttää, että palvelut pelaavat, asumiseen ei mene valtaosa palkasta, ja työllisyyden parantamiseen kiinnitetään huomiota. Erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten asemaa on parannettava. Hankintoja on pilkottava ja purettava suuryritysten valtaa. Verotulot on saatava Helsinkiin, ei veroparatiiseihin.

Vasemmiston valtuustoryhmä toivookin, että niin kaavoitusta kuin elinkeinoelämän tukemiseen tarkoitettujen menojen tarpeellisuutta arvioidaan nimenomaan työllisyysnäkökulmasta. Tämä tarkoittaa myös sitä,

12.2.2014

että asuntotuotantoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Meillä on edelleen pulaa pienistä asunnoista. Kaavavarantoa on, mutta rakennuttajia puuttuu. Tämän takia pidämme tärkeänä sitä, että kaupungin omaa asuntotuotantoa kehitetään ja tehostetaan, ja oman rakentamisyksikön perustamista edistetään.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä pitää kiinni siitä, että lakisääteiset palvelut turvataan. Meille ei riitä se, että pelkästään palveluiden laatua kehitetään, vaan haluamme, että työntekijöiden osaaminen otetaan aidosti käyttöön ja kankeaa virastajohtamista puretaan. Helsinki on edelleen suomen 2. suurin työnantaja, ja sen tulee huolehtia siitä, että työntekijöiden sananvapaus toteutuu ja työhyvinvoinnista pidetään kiinni. Työntekijöiden on voitava vaikuttaa oman työnsä sisältöön pelkäämättä siitä koituvia seurauksia. Työntekijöiden voimaannuttaminen lisää sitä paitsi työssä viihtyvyyttä ja vähentää sairauspoissaoloja.

Valtuustossa kuuluu usein toistettavan ajatusta siitä, että leikkaukset ovat tarpeellisia siitä syystä, että kyseessä on lastemme tulevaisuus. Vasemmistoliiton mukaan palveluihin satsaaminen juuri nyt on paras tapa ennalta huolehtia siitä, että lastemme tulevaisuus on turvattu. 90-luvun lama osoitti, että kuntien kaikkein rajuimmat säästöt kohdistuivat nimenomaan lapsiin ja nuoriin. Näiden toimenpiteiden seurauksia korjaamme nyt, kun nuorten mielenterveysongelmat ja sukupolvet ylittävä köyhyys lisääntyvät.

Arvoisa puheenjohtaja.

Me toivomme vilpittömästi, että ne kaikki tahot täällä salissa, jotka puhuvat palveluihin kohdistuvien säästöjen tarpeellisuudesta, osoittavat avoimesti ja rehellisesti, mistä tuolloin leikataan. Tuottavuustavoitteesta ei ole nytkään pidetty kiinni joka viraston kohdalla, vaan vain koko kaupungin taholla. Tämä johti viime vuonna siihen, että sotelta leikattiin enemmän kuin muualta.

Valtuustosalissa ja valtakunnan tasolla toistuvilla, synkillä talouspuheilla me annamme itsellemme siunauksen tehdä suuria ja vastuuttomia leikkauksia, joiden seuraukset ihmisten elämissä ovat välittömiä ja todellisia. Kotiin syrjäytettyjä nuoria, joita kukaan ei ehdi tapaamaan, ja vanhuksia, jotka jäävät kodinhoitajilta kiireessä kylpyammeeseen. Tai työntekijöitä, joiden jaksaminen on vedetty niin äärirajoille, että he jättävät työt, ja jatkuva rekrytointi lisää kustannuksia.

Emme voi tehdä leikkauksia ja samalla sanoa turvaavamme palvelut. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on huolissaan hyvinvointierojen kasvusta, ja eriytymisen kiihtymisestä. Helsinkiläiset eivät elä samassa to-

12.2.2014

dellisuudessa, ja usein ne, jotka päättävät säästökohteista, eivät joudu kokemaan seurauksia itse. Heikoimmassa asemassa olevat kaupunkilaiset myös harvoin nousevat barrikadeille puolustamaan asemaansa, koska arjesta selviytyminen vie kaikki voimavarat. Siksi meidän on huolehdittava siitä, ettemme jätä näitä ihmisiä heitteille.

Sosiaali- ja terveystaloudissa säästöt on tällä hetkellä vedetty niin äärimilleen, ettemme enää näe, mistä on varaa säästää lisää. Tämän osoittaa se, että viime vuoden budjetti on ylitetty reippaasti, eikä lakisääteisiä palveluita ole ollut mahdollista toteuttaa budjetin puitteissa. Tilan ja henkilöstön käyttöä on tehostettu todella tiukasti. Lisäksi on jouduttu karsimaan monista kaupunkilaisten kannalta tärkeistä asioista. Näistä mainittakoon esimerkiksi vaikeavammaisten ilmainen HSL-matkakortti.

Ikääntyminen koskee myös Helsinkiä, ja kaupungin on huolehdittava siitä, että vanhuspalvelulaki otetaan vakavasti. Tällä hetkellä vanhustenhoidosta tulee sekä työntekijöiltä että kaupunkilaisilta hyvin huolestuttavaa palautetta. Kotihoidossa on liian huonokuntoisia asiakkaita, kotihoitoon työntekijöillä eivät kädet riitä näiden hoitamiseen, ja palveluasumiseen on vaikeaa päästä.

Strategiaan on kirjattu monia muitakin sitovia tavoitteita kuin tuottavuustavoite. Miten huolehdimme esimerkiksi siitä, että helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierot kaventuvat? Entä miten turvaamme sen, että Helsinki on jatkossakin elinvoimainen ja työpaikkoja syntyy lisää? Miten huolehdimme siitä, että toimeentulotuki kohdistuu nykyistä useammin lyhytaikaiseen tarpeeseen?

Asuminen Helsingissä on jo niin kallista, että asunnottomien joukossa on tavallisia, pienpalkkaisia kaupunkilaisia. Toimeentulotukimenojen karsiminen lähtee siitä, että satsaamme ennaltaehkäiseviin palveluihin. On olemassa tutkimusnäyttöä siitä, että pelkkä toimeentulotuki ylläpitää hakijan tilannetta, mutta toimeentulotukeen liitetty aktiivinen, kuntouttava sosiaalityö voi nopeastikin vähentää toimeentulotuen tarvetta. Resurssien puute ei saa johtaa siihen, että sosiaalityöntekijät ehtivät pelkästään tehdä toimeentulotukipäätöksiä.

Meidän kaupunkimme on siis kaupunki, joka yhtenä Suomen rikkaimmista huolehtii heikoimmassa asemassa olevista ja takaa kaikille tasavertaisen tulevaisuuden. Meidän kaupungissamme autoilu ei aseta ehtoja liikennepolitiikalle, vaan yksityisautoilun tukemisen sijaan investoimme mieluummin ihmisten hyvinvointiin, edulliseen asumiseen, toimiviin palveluihin, terveyskeskuksiin, kouluihin ja päiväkoteihin.

12.2.2014

Kiitos.

Valtuutettu Lindell

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin talousarvioehdotuksesta on luettavissa synkkiä lukuja, jotka mielestäni realisoituvat kuluvan vuoden ja tulevien vuosien aikana. Työttömyys jatkaa kasvuaan Helsingissä, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys tulee lisääntymään, jonka seurauksena kaupungin kulut nousevat entisestään ihmisten pudotessa peruspäivärahan piiriin. Sosiaali- ja terveystenon kasvu on lisääntynyt ja tulee edelleen lisääntymään tulevina vuosina – valitettavaa – vaikka asiaa olisi ollut mahdollista hoitaa paremmin päättäjien oikeilla toimenpiteillä. Pahoinvointi ja ihmisten eriarvoistuminen lisääntyvät.

Työllistämiseen olisi panostettava entistä enemmän kaupungin toimesta ja luotava pysyviä työpaikkoja. Työllistämällä luomme hyvinvointia ja turvallisuutta. Ihmiset haluavat ansaita elantonsa työtä tekemällä eikä tukien varassa byrokratian rattaissa olemalla.

Tämän kaupunginvaltuuston ensimmäisessä puheessa vuonna 2012 varoittelin valtion AAA:n luokituksen putoamisesta, joka toisi helsinkiläisille kielteisiä taloudellisia muutoksia valtionapuihin. Muistutin tuolloin, että myös tämä vaikuttaisi kaupungin lainojen korkojen nousuun. Lainaraha tulee maksamaan kaupungille entistä enemmän luottoluokituksen pudotessa. Silloin, vuonna 2012, puhettani ei otettu vakavasti, eikä myöskään valtuustoryhmien välisissä budjettineuvotteluissa viime vuonna. Olisi pitänyt. Nyt maamme talousnerot varoittavat samasta asiasta. Odotamme vain kauhulla, mitä tuleman pitää kuntasektorilla.

Olemme tilanteessa, jossa maamme hallitus tekee riittämättömästi korjausliikkeitä maamme kuntarakenteisiin. Olemme tilanteessa, jossa tulevien EU- ja eduskuntavaalien läheisyys estää tarpeelliset, vaikka kiipeät ratkaisut niin kuntataloudessa kuin valtiontaloudessakin. Samaa silottelinjaa jatkavat myös täällä Helsingin kuntataloudessa hallituspuolueiden edustajat. Tämä linja on luettavissa selkeästi talousarvioehdotuksen rivien välistä, kuin myös takaa.

Guggenheim-keskustelu tuntuu olevan näille tahoille tärkeämpi, omassa järjettömyydessään. Samaan aikaan ihmiset painiskelevat kaupungissamme jokapäiväisen leipänsä saamiseksi tavalla tai toisella. Rahaa tuntuu olevan kyllä kerskainvestointeihin, kuten suuriin rakennushankkeisiin. Elämme velaksi. Tämä pitäisi aina muistaa, kun kaupungis-

12.2.2014

samme tehdään suuria rakennuspäätöksiä. Velkaantuminen on pysäytettävä. Nykyinen linja on kestävä.

Keskushallinnon byrokratian paisuminen on pysäytettävä. Emme tarvitse byrokratiaa lisää, vaan tarvitsemme kentälle lisää työtä tekeviä käsiä – käsiä, jotka auttavat sairasta vanhusta ja lasta pukeutumaan, syömään, peseytymään. Kokouksessa istumalla nämä asiat eivät hoidu. Hienoja suunnitelmia ja raportteja tehtäessä ihminen itsessään unohtuu – ihminen, joka odottaa sänkyynsä sidottuna vaipanvaihtajaa. Ihminen, joka haluaisi päästä ulos, raittiiseen ilmaan.

Diabeteshoitajien puute kaupungissa on myös suurta välinpitämättömyyttä, joka kostautuu lisääntyvinä terveystenon kasvuna ja sairauspoissaoloina. Menneiden budjettineuvottelujen saavutuksena perussuomalaiset saivat yhden tavoitteistaan lähemmäksi maalia. Sosiaalilautakunta tulee aikanaan tekemään asiasta selvityksen, jossa verrataan muiden kaupunkien tapaa hoitaa diabetespotilaita. Puhetta ja selvityksiä osataan kyllä tehdä byrokratian rattaissa, mutta todellisia, oikeita päätöksiä ei niinkään. Toivottavasti saamme tulevaisuudessa jokaisesta alkavaa 10 000:ta asukasta kohden 1 diabeteshoitajan Helsinkiin.

Helsingin vuokra-asuntotilanne on surkea, minkä johdosta asuntojen vuokrahinnat ovat nousseet sietämättömälle tasolle, uusien asuntojen hinnoista puhumattakaan. Kaupunki asetti tavoitteekseen 5 500 uuden asunnon vuosituotannon, josta olemme jääneet roimasti jälkeen. Tulevassa talousarviossa olisi huomioitava rakentamista elvyttäviä toimia, kohtuuhintaisten asuntojen lisäämiseksi. Asuntojen kalleus on jo esteenä yrityksille palkata lisää työvoimaa. Uskallan väittää, että tämän seurauksena menetämme kipeästi kaipaamiamme verotuloja usean miljoonan verran vuositasolla. Yritykset eivät voi tällä hetkellä investoida tarpeeksi Helsinkiin, koska kohtuuhintaisia asuntoja ei ole riittävästi heidän työntekijöilleen.

Liian moni kaupungissamme on kokonaan asuntoa vailla. Kodittomien ja vähävaraisten määrän huomaa konkreettisesti, kun menee katsomaan aamuvarhaisella Lahja ja Veikko Hurstin Laupeudentyön leipäjoona. Jonot ovat kasvaneet vuosi vuodelta. Tämä on viesti, jota kannattaisi kuunnella talousarvioesitystä tehtäessä herkällä korvalla. Olemme jättäneet osan helsinkiläisistä heitteille.

Monen päättäjän silmät ovat sokeutuneet toisen hädältä, kun oma vatsa on täynnä. Olemme niitä rikkaita miehiä, joiden pöydältä putoaa vain murusia köyhän, kodittoman ihmisen suuhun. Kodittomien ja vähävaraisten asiat pitää laittaa kuntoon. Talousarviossa on huomioitava enemmän oman maan kansalaisia kuin muualta Suomeen muuttavien

12.2.2014

maahanmuuttajien tarpeita. Hoidetaan oman kaupunkimme ihmisten asiat ensin kuntoon.

Ledamoten Månsson

Ärade ordförande.

Europas och Finlands ekonomiska utsikter är alltså dystra, även om det börjar finnas tecken på en vändning till det bättre. I två års tid har vår ekonomi minskat, och det tar tid innan vi med den svaga tillväxt som nu är i sikte kan nå upp till nivån före nedgången.

I Helsingfors har vi hunnit vänja oss vid att vår ekonomiska situation har varit bättre än hela landets. Men då börjar vi minnas – såsom vi har hört här redan – att överskottet och själva balansen så har helt förklarats med Helsingfors Energis tillskott, som drastiskt kommer att minska.

Eftersom vi ogärna vill öka skatteuttaget måste vi anpassa driftsekonomin till det nya läget. Vi måste leva sparsamt, öka produktiviteten, utveckla nya verksamhetsmodeller, satsa på personalens kunnande och framför allt lära oss att prioritera.

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp vill göra följande prioriteringar:

Vår första prioritering är utbildningen. Den investeringen, kommande generationens kunnande och beredskap att bygga fortsatt välfärd och framgång. Det är lätt att säga att alla måste spara i ekonomiskt svåra tider, men att spara på utbildningen är sällsynt kortsynt. Det är alltså brist på dagvårdsplatser och den måste åtgärdas. Nya stadsdelar ska från början kunna erbjuda sådan basservice och den starka inflyttningen till vissa äldre stadsdelar måste beaktas.

Vi är ändå villiga att acceptera att normen för antalet kvadratmeter per barn justeras i nya daghem och där det inte kräver omfattande ombyggnader – såsom vi har kommit överens om. Fukt och mögelskada i daghem och skolor måste renoveras så att de inte äventyrar elevernas och personalens hälsa.

RKP:n ryhmä on ryhmäaloitteessaan ehdottanut uuden kaksikielisen, pohjoismaisen koulun perustamista. Kiinnostus kaksikielistä kouluvaihtoehtoa kohtaan on suuri. Tämä nordiska skolan olisi vastaus tähän. Sen toimintamalli olisi samantyyppinen kuin kansainvälisen koulun. Mitään erillistä ruotsalaista koulua ei tarvita, sillä kaupungissa on jo kymmeniä ruotsinkielisiä kouluja ja kymmenisen kielikylpykouluakin. Pohjoismainen koulu, nordiska skolan, toimisi suomenkielisen koulutoimen

12.2.2014

osana, koska tarkoitus on luonnollisesti ensisijaisesti houkutella suomenkielisiä oppilaita.

Tämän rinnalla pitäisi tarjota reilusti enemmän kielikylpytoimintaa päiväkodeissa ja kouluissa. Tilanne on nyt päästetty niin pitkälle, että kysyntä ylittää huimasti tarjonnan. Onko Helsingillä todellakin varaa sanoa "ei" vanhemmille ja lapsille, jotka haluavat oppia monta kieltä alusta asti? Huomatkaa: emme puhu nyt pelkästään ruotsinkielisen kielikylvyn puolesta, vaan myös vieraskielisen opetuksen puolesta. Onko meillä varaa olla panostamatta kieliopintoihin globalisoituvassa yhteiskunnassa, jossa kansainvälistyminen nimenomaan alkaa Pohjoismaista ja Euroopasta?

Helsingfors måste också aktivt driva på utvecklandet av den svenska lärarutbildningen i landet, i samverkan mellan Åbo Akademi och Helsingfors universitet, så att vi får fler behöriga lärare till våra svenska skolor

Ärade ordförande.

Vår andra prioritering gäller social- och hälsovården. Då alla måste spara, finns det ett stort undantag: de svagaste, de fattigaste, de som är sämst lottade. På deras bekostnad sparar ett civiliserat samhälle inte.

Vår fullmäktige-grupp är villig att säga rent ut att sammanslagningen av social- och hälsovårdsverken inte har gått som på räls... eli kuten suomeksi nykyään on tapana sanoa, ei ole sujunut ihan kuin Strömsösa.

Ätminstone då det gäller den svenska servicen har vi upplevt att socialvården har blivit lidande av fusionen. Tidigare fanns det en svensk enhet, som kunde erbjuda service på samma adress inom alla sektorer, från barnskydd till äldreomsorg. Nu har den splittrats upp och det är svårt för kunderna att hitta servicen.

Vi ser fram emot den regelbunden rapportering över hur det svenska utbudet av svensk service utnyttjas, och hoppas att resultatet beaktas redan i nästa års budget.

Vi ska aldrig glömma att Helsingfors har den största svenska befolkningen av alla kommuner i landet, och att det befolkningsunderlaget motsvarar en och annan medelstor stad i landet. Helsingfors ska vara bäst också på svenska.

12.2.2014

Om staden inte i egen regi kan garantera den grundlagsstadgade lika-betjäningen av de båda nationalspraksgrupperna, måste det vid behov skötas med hjälp av köptjänster, servicesedlar till den privata och inte minst tredje sektorn genom ett interkommunalt samarbete i huvuds-tadsregionen.

Vi vill också satsa på stödet till barnfamiljer i nöd, förebyggande hälso-vård och förstärka hemvården och närståendevården. Förebyggande, liksom rehabiliterande, vård sparar reda pengar, det må sedan handla om fysioterapi eller konditions- och fritidsverksamhet. På det sättet främjar man också boende i hemmet för de äldre som vill bo längre kvar hemma.

Boende i hemmet främjas däremot inte om vi äventyrar de här allaktivi-tetshuset – asukastalot - i vissa stadsdelar om medborgarorganisatio-nen som utför frivilligarbete inte har de behövliga strukturerna och eko-nomiska resurserna att ta över dem. De är viktiga.

Ärade ordförande.

SFP-gruppens tredje prioritering är bostadspolitiken. Vi skulle behöva betydligt fler nya bostäder än vad vi nu lyckas bygga eller låta bygga. Vi har kommit en bit på vägen med att eliminera den synliga bostads-lösheten, men det uppstår hela tiden nya behov. Framför allt finns det en bara illa dold, ”osynlig” bostadslöshet. Det finns unga singelmed-borgare som tvingas bo hos släkt och vänner för att det inte finns till-räckligt många och ekonomiskt överkomliga, mindre hyresbostäder att tillgå. Det finns de som inte kan ta emot ett arbete i Helsingfors för att de inte hittar en bostad. Det finns de som gärna skulle bli skattebetala-re i Helsingfors, men som nu tvingas pendla långa sträckor för att de in-te får eller har råd med en bostad på arbetsplatsorten.

För att främja bostadsbyggande i privat regi borde vi kunna lätta på by-råkratin och tillståndsförfarandena, och inte minst koordinera olika delar av stadsplaneringen så att processerna rationaliseras, försnabbas och effektiveras.

Kanske vi också kunde hitta nya finansieringsformer? Mark Twain sade att marken är värdefull för att den inte längre tillverkas. Det här Helsing-fors hyllat genom att ogärna sälja mark utan bara arrendera ut den. Men tänk om staden skulle låta dem som arrenderar småhustomter kö-pa de här tomterna, som ändå för överskådlig framtid kommer att an-vändas för bostäder, och sedan finansiera hyresbostäder med de pen-garna?

12.2.2014

Om det tillåts så till de här tre prioriteringarna lägger jag kort en fjärde; att bevara gamla fina hus och miljöer, sådana som Lappviken och Maria-sjukhusområdet.

Och så vill vi bryta en lans för integreringen av våra invandrare, utan vilka varken Helsingfors eller hela Finland skulle fungera. Man måste alltså också prioritera bort. Också om investerings- och driftsbudgetar är skilda helheter så plockar jag ett exempel från investeringsidan: bron över Kronbergsfjärden, den är inte vettig. Det går att finna billigare lösningar.

Ordförande.

Såsom alla fullmäktigegrupper hoppas också vi att våra synpunkter kan beaktas i den fortsatta beredningen av nästa års budget för vårt kära Helsingfors.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Alkaneen vuoden talousarvion poliittinen käsittely oli ryhmämme mielestä pääosin rakentavaa. Vuoden 2015 talousarvion hiominen tulee olemaan ilmeisesti aikaisempia vuosia vaikeampaa. Toivomme poliittisilta ryhmiltä lähtökohtaisesti tahtoa hyvään yhteistyöhön, jotta lopullinen talousarvio olisi sekä mahdollisimman realistinen että erityisesti kuntalaisten näkökulmasta oikeudenmukainen.

Viime vuonna ensimmäistä kertaa laadittu 10 vuoden investointisuunnitelma on järkevä tapa linjata kaupungin rakentamista. Suunnitelma ei ole vielä valmis. Tästä eteenpäin kaikin osin sitä pitää kehittää tänä vuonna edelleen. Myös toimintatapoja joudutaan joiltain osin miettimään uudelleen. Mutta viime vuosi oli hyvää oppia asiaan.

Kaupungin taloustilanne on ollut pitkään kohtuullisen hyvä. Helsinkiläiset ovat saaneet nauttia tästä hyvinä peruspalveluina. Vaarana onkin, että heikkenevä taloustilanne ja -näköymät vaikuttavat kielteisesti palvelujen saatavuuteen tai laatuun. Päätöksenteon kaikilla tasoilla on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten erilliset päätökset vaikuttavat kokonaisuutena kuntalaisten jokapäiväiseen arkeen.

Kaikessa päätöksenteossa on myös huomioitava päätösten ekologiset vaikutukset. Lyhytnäköinen säästöpolitiikka voi pahimmillaan tuottaa sekä inhimillisesti epäsuotuisia että ympäristön kannalta vahingollisia

12.2.2014

päätöksiä. Esimerkiksi kaupungin omistamien asuin- ja toimistorakennusten huollossa ja korjausrakentamisessa on huomioitava energiatehokkuus, ja erityisesti lasten, nuorten ja vanhusten päivittäisessä käytössä olevien päiväkotien, koulujen ja erilaisten laitosten terveellisyys on turvattava. Näissä asioissa on ajateltava, ei pelkästään käyttäjien, vaan myös työntekijöiden terveellisyyttä ja turvallisuutta.

Kataisen hallituksen kuntia kurittava politiikka ja hallituksen tekemät – ja toisaalta myös tekemättä jättämät – päätökset vaikeuttavat osittain toiminnan suunnittelua Helsingissä, niin kuin monissa muissakin kunnissa. Tulevan vuoden talousarvion suunnittelu ei ryhmämme mielestä voi olla irrallaan pitkän aikavälin suunnittelusta. Metropolialueen hallinnon tulevaisuuden linjoista ja sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämistavoista pitäisi päästä nopeasti valtakunnan tasolla yksimielisyyteen, jotta resurssit osataan kohdata kunnissa oikein ja toiminnan suunnittelu olisi pitkäjänteistä ja ei poukkoilevaa. Tämä on kaikkien kuntalaisten ja myös kunnan työntekijöiden etu.

Keskustan valtuustoryhmä on suhtautunut aina pragmaattisesti erilaisiin palvelujen tuottamistapoihin. Kannustamme edelleen 3. sektorin osaamisen hyödyntämiseen kaupungin oman palvelutuotannon rinnalla. Vaadimme, että palvelujen laatua valvotaan kuitenkin samalla tavalla riippumatta tuottajasta. Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen tasa-arvoinen saanti on turvattava kaikille kaupunkilaisille, riippumatta siitä, missä päin Helsinkiä he asuvat. Tämä on tullut esille useammassakin ryhmäpuheenvuorossa jo minua aikaisemmin.

Oikea-aikaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalouden palvelut auttavat torjumaan syrjäytymistä ja tulevat pidemmällä aikavälillä taloudellisesti edullisemmaksi kuin hoitamatta jättäminen ja ennaltaehkäisevän toiminnan laiminlyönnit. Tästä meillä on valitettavia esimerkkejä edellisen laman ajalta, ja tähän viitattiin myös aikaisemmissa ryhmäpuheenvuoroissa. Toivomme tulevalle vuodelle siis järkevää, ennakoivaa ja ennaltaehkäisevää politiikkaa.

Suomalainen menestys perustuu pitkälti sivistykseen. Eri puolilta maailmaa on käyty ihmettelemässä suomalaisen koulun menestystarinaa. PISA-menestys on poikinut paljon hyvää koko yhteiskunnalle. Viimeinen tutkimus heitti kuitenkin ilmaan varjon. Kotikaupunkimme Helsinki on merkittävä koulukaupunki. Laman aikana Helsingissäkin erehdyttiin leikkaamaan peruskoulutuksesta. Tuota virhettä jouduttiin paikkaamaan usean vuoden ajan. Ryhmämme vaatii, että riippumatta taloustilanteesta emme leikkaa koulutuksesta, koska silloin potkaisemme pahasti omaan nilkkaamme ja vaikutamme kielteisesti tulevaisuuden kasvumahdollisuuksiin.

12.2.2014

Koulutuksen kentällä on tehtävä koko ajan uutta luovaa työtä, rakennettava yhteistyösilloja eri toimijoiden välillä ja hyödynnettävä osaamista laajasti jo perusopetuksen puolella. Vanhan säilyttäminen ei ole se, mitä odotamme. Koko ajan on mietittävä uusia, innovatiivisia tapoja kehittää koulutusta ja palvella siten myös tulevaisuutta.

Myös aikuiskoulutuksen resurssit on turvattava. Erityisesti kannamme huolta vapaan sivistystyön toimintaedellytyksistä valtion leikatessa voimakkaasti työväenopistojen ja kansanopistojen tukea. Helsingin työväenopiston toimintaedellytykset on turvattava siten, että kaupunkilaisilla on tulotasostaan riippumatta mahdollisuus osallistua kursseille ja saada aikuisena myös erilaista koulutusta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin houkuttelevuutta on kehitettävä tulevana vuonna edelleen. Voimme tyytyväisinä todeta, että monilla eri osa-alueilla on tapahtunut viime vuosina erittäin myönteistä kehitystä, mutta odotamme erityisesti kaupungin elinkeinopolitiikan kehittämistä edelleen siten, että kaupunkimme on houkutteleva paikka perustaa erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Innovatiivinen ja uutta luova yritystoiminta takaa jatkossakin verotuloja, tuo kaupunkiin lisää kaivattuja työpaikkoja ja tuottaa sitten hyvää ympärilleen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Yleinen kustannusten nousu vaikuttaa jokaisen kaupunkilaisen arkeen. Ryhmämme esittää, että talousarviovalmistelun tavoitteena on, että emme itse tässä salissa vaikuta helsinkiläisten asumiskustannuksiin niitä voimakkaasti nostavasti. Kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettiin muutamia vuosia sitten reilusti ylöspäin, joten kiinteistöverot nousivat selvästi. Emme näe tällä hetkellä tarvetta kiinteistöverotason nostoon.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että tulevan vuoden talousarvion valmisteluprosessissa otetaan käyttöön lapsivaikutusten arviointi. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoitus on tuoda näkyväksi päätösten vaikutukset lapsiin ja nuoriin, edistää heidän hyvinvointiaan ja samalla osallistaa lapsia ja nuoria itse vaikuttamaan omaan arkeensa.

Mielestämme on erityisen tärkeää huomioida haastavina aikoina ne, jotka eivät pidä itsestään ääntä. On huomattava, että sellainen kaupunki, joka on hyvä lapsille, ei ole huono myöskään aikuisille. Samoin kuin kaupunki, joka on hyvä vammaisille, on hyvä vammattomille.

12.2.2014

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi valtuustoryhmämme esittää, että tulevan vuoden talousarvion valmistelun pohjana käytetään nykyistä kunnallisveroprosenttia.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun valtion talous on voimakkaasti alijäämäinen, Suomen talous on pari vuotta supistunut ja teollisuustuotanto on ollut laskussa, on aivan selvää, että olemme vaikeassa tilanteessa. Kun rahaa on aiempaa vähemmän ja kustannustaso nousee, on valitettava tosiasia, että meillä on varaa aiempaa vähempään. Nyt ei ole korkealentoisten suunnitelmien aika. Nyt on pikemminkin aika pitää kiinni siitä hyvästä, mitä meillä on.

Onko esimerkiksi keskustakirjaston aika, jos meillä on vaikeuksia pitää huolta olemassa olevasta kirjastoverkosta? Onko Guggenheimin aika, jos olemassa olevien museoiden rahoituksessa on ongelmia? Aina voidaan sanoa, että jokin hanke maksaa pian itsensä takaisin. Joskus harvoin näin onkin, mutta usein hankkeiden puolestapuhujat maalaavat epärealistisen ruusuisia näkymiä. Eiköhän aika moni hyvää tarkoittava yhdistyskin ole joskus joutunut miettimään, miksi rahat loppuvat, vaikka niitä on käytetty vain hyviin hankkeisiin.

Helsingin Energian antama tuki kaupungin taloudelle jatkossa vähenee. Kaikki ei ole omissa käsissämme, mutta on syytä vakavasti harkita, onko Helsingin Energian kehitysohjelma kaupungin talouden kannalta liian kallis.

Kristillisdemokraattien Helsingin valtuustoryhmä pitää oikeana ja vastuullisena strategiaohjelman taloudellisia linjauksia. Esimerkiksi emokaupungin käyttömenojen kasvun pitäminen kustannustason nousun sekä asukasmäärän kasvun mukaisena, vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella, on erinomainen tavoite. Tähän sisältyy kuitenkin yksi suuri "mutta". Ongelma on siinä, että monet eivät ota vakavasti sitä, mitä on sovittu. Monet tuntuvat olevan sitä mieltä, että menoja on saatava leikattua 1 %, sen saa tehdä miten vaan, ja toimenpidettä nimitetään tuottavuuden parantamiseksi, vaikka kyse ei siitä olisikaan.

Kristillisdemokraatit puolestaan haluaa, että säästö pyritään nimenomaan saamaan tuottavuutta parantamalla. Jos taloustilanne muodos-

12.2.2014

tuu niin vaikeaksi, että tarvitaan suoranaisia palvelutason leikkauksia, niin nämä pitää avoimesti sanoa kaupunkilaisille, eikä esittää niitä tuottavuuden parantamisena. Jos sen sijaan tuottavuuden parantamiseksi hyväksytään pelkkä palvelujen leikkaaminen ilman tuottavuuden parantamista, on vaarana, ettei varsinaiseen tuottavuuden parantamiseen edes pyritä.

Vuonna 2013 menokasvun arvioidaan olevan 3,7 %, kun strategiaohjelman mukaisesti laskettuna menot olisivat saaneet nousta 2,3 %. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvästä kirjauksesta huolimatta tavoitetta ei ole saavutettu, eikä sitä kohden edes edetty.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kaupunginvaltuutetut.

Me tarvitsemme sitä, että niukemmiksi käyviä voimavaroja kohdistetaan aiempaa tarkemmin. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että kaupunginvaltuutetut yhdessä kantavat vastuun kaupungin talouden tasapainottamisesta. Tämän inhimillisessä toteuttamisessa riittää työtä meille kaikille. Edelleen pidämme tärkeänä, että kaupunginvaltuusto tekee päätökset palvelujen priorisoinneista, jos vaikeita säästöpäätöksiä joudutaan tekemään.

Joitakin käytännön huomioita: Asioita voidaan varmasti järjestää tarkoituksenmukaisemmin. Kävin joitakin kuukausia sitten lapseni kanssa lastensairaalassa. Siellä ystävällinen lääkäri totesi, että olisi hyvä ottaa röntgen-kuva, mutta sen saamiseen tarvittaisiin terveysaseman lähete. Suuntasimme terveysasemalle, ja siellä kohtasimme tämän saman lääkärin, joka antoi tarvittavan lähetteen, jolla röntgen-kuva saatiin. Tässä tuottavuutta olisi ollut helppo parantaa.

Taannoin yhdessä konferenssissa kuulin menestyvästä lentoyhtiöstä, jonka arvoihin kuuluvat kustannustehokkuus, asiakastytyväisyys ja huumori. Työntekijöillä on oikeus tehdä yhtiön arvojen mukaisia päätöksiä ilman, että aina tulee kysyä esimieheltä. Riittää, kun päätökset pystyy perustelemaan yhtiön arvoilla. Tähän liittyen esitämme harkittavaksi, että kaupungin henkilökunnalle annettaisiin laajasti oikeuksia tehdä ratkaisuja, jotka täyttävät kustannustehokkuuden ja asiakastytyväisyyden vaatimukset. Uskomme, että työntekijöillä itsellään voi olla hyviä ajatuksia, joilla voisivat tehostaa työtään. Eikö tälle osaamiselle kannata antaa mahdollisuus?

Kun talouden voimavarat vähenevät, on yhä tärkeämpää pyrkiä rakentamaan kohtuuden yhteiskuntaa – yhteiskuntaa, jossa kaikilla on kohtuullinen toimeentulo, jossa kenelläkään ei ole liian vähän, ja jossa yhteisillä varoilla ei myöskään anneta kohtuuttomia etuisuuksia.

12.2.2014

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Leikkaaminen, leikkaaminen ja vielä kerran leikkaaminen, ovat talousarvion valmistelun ja helsinkiläisten hyvinvoinnin suurimmat uhkat. Yritykset kilpailevat siitä, kuka nostaa eniten pörssikursseja leikkaamalla palkkoja ja työpaikkoja. Työttömien määrä on noussut tämän seurauksena Helsingissä jo 33 000:een. Jyrki Katainen on puolestaan leikannut valtionosuuksia ensi vuoden tasolla jo noin 1,4 miljardilla eurolla. Se vie kunnilta vuosien 2012—2017 aikana yhteensä 7,3 miljardia euroa, kuten tämä Kuntaliiton tiedoista kokoamani taulukko osoittaa. Tässä ovat siis peruspalvelujen valtionosuuksien lisäksi myös opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet.

Täällä valtuustossa rahoitusohjelmiin vetoavat hallituspuolueiden edustajat ovat vastuussa siitä, että Helsinki menettää tulevilla taloussuunnitelmakaudella vuosittain valtionosuuksia noin 140 miljoonaa euroa. Taloudellista pakkoa kuntien rahoituksen leikkaamiseen ei ole. Suomi on edelleen maailman vähiten velkaantuneita maita. Julkisyhteisöjen varat ovat kasvaneet huomattavasti velkoja nopeammin vuoden 2000 noin 130 miljardista eurosta 240 miljardiin euroon vuonna 2012. Eikä mitään kestävyysvajetta tässä maassa olisi, jos pääomaverotus olisi edes EU-maiden keskitasoa, jos hallitus ei olisi toistuvasti alentanut yhteisöveroa, ja jos hyvätuloisille ei olisi 90-luvun lopulta alkaen annettu jatkuvasti veronkevennyksiä. Kyse on valinnoista. Kumpi on tärkeämpää: luottoluokittajat ja EU:n kiristyssopimukset vai ihmisten hyvinvointi?

Hyvät valtuutetut.

Myöskään Helsingin budjetissa ei ole pakko leikata. Meillä on päinvastoin mahdollisuus lopettaa palvelujen alibudjetoiminen ja investoida uusia arvoja luovaan toimintaan. Kaupungin talouden seurantaraportin mukaan kaupungin yhteenlaskettu tulos on viime vuodelta 125 miljoonaa euroa ylijäämäinen, ja kuten tänään olemme kuulleet, nämä luvut ovat alakanttiin. Todellinen ylijäämä on huomattavasti suurempi. pankkileillä on ollut viime vuonna keskimäärin yli 600 miljoonaa euroa, ja vuoden lopussa alustavien tietojen mukaan lähes miljardi euroa. Jos osa näistä rahoista käytetään palveluihin, se ei ole vain menoerä. Se luo työtä, tuloja ja hyvinvointia.

12.2.2014

Pelkästään väestötekijät nostavat Kuntaliiton mukaan kuntien sosiaalipalvelujen menoja vuodessa yli 3 % ja terveyspalvelujen menoja noin 1,5 %. Tähän päälle tulevat siis vielä hintojen ja palkkojen nousu. Helsingissä asukasmäärä kasvaa, mutta sosiaali- ja terveysmenojen kasvu on ollut jo 12 vuotta pienempi kuin 11 suurimman suomalaisen kaupungin keskimääräinen kehitys. Myös päivähoidon, opetuksen ja kulttuurin menot ovat asukasta kohti meillä pienemmät kuin naapurikunnissa. Kun palveluja on Helsingissä alibudjetoitu usealla kymmenellä miljoonalla eurolla, tarvitaan budjettiraamiin tuntuva, reaalin tasokorotus.

Monet muutkin tekijät korostavat tarvetta lisätä palvelujen – erityisesti lähipalvelujen – resursseja. Nuoriso-, pitkäaikais- ja maahanmuuttajien työttömyys kasvavat rajusti. Terveys- ja hyvinvointierot lisääntyvät, asuinalueet eriytyvät. Kaupunkisuunnittelussa perustellaan nykyään jopa viheralueiden rakentamista kaupunkirakenteen tiivistämisellä, mutta sivuutetaan lähipalvelujen merkitys. Terveysasemia, sosiaalipalveluja, kouluja ja jopa päiväkoteja keskitetään isoihin yksiköihin. Näiden palvelujen pitäisi kuitenkin kestävän kaupunkikehityksen mukaan olla kävelytäisyydellä.

Karsimisen sijasta lähipalveluverkkoa pitää siis tiivistää ja laajentaa. Samalla on pidettävä huolta siitä, että keskustakirjaston rakentaminen ja stadionin peruskorjaus eivät johda lähikirjastojen ja lähiliikunnan palvelujen heikentymiseen.

Vanhuspalvelulain toteuttaminen edellyttää sekä lisää kotipalveluja että lisää kaupungin palveluasuntoja. Sote-viraston ylläpitämät asukastalot ovat eräs esimerkki matalan kynnyksen sosiaalityöstä, työllistämisestä ja yhteisöllisestä toiminnasta, jonka pitää kuulua kaupungin lähipalveluihin kaikilla alueilla.

Helsingin seudun ilmastoseminaarissa nousi esille monia mahdollisuuksia tehdä kuntien ohjaamista resurssivirroista myös tulovirtoja. Helsinki voisi investoida esimerkiksi uusiutuvan energian, kuten biohii-
len, tuulivoiman ja aurinkoenergian tuotantoon, ja älykkäisiin liikenneverkkoihin. Toisaalta ympäristöhankkeissakin kannattaa pitää tolkkua. Miksi maksaa uuden voimalan rakentamisesta Vuosaaren ja sen vaatimista verkostoista yli miljardi euroa, kun vastaavat ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa puolta halvemmalla Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden monipolttoainevoimaloiksi muuttamisella?

Helsingin Energian investointien takia ei pidä leikata kaupungin palveluista. Helsingin Energian investoinneissa on kysymys tuotannollisista investoinneista, jotka voidaan ja pitää rahoittaa pitkäaikaisin lainoin ja

12.2.2014

maksaa niiden tulevista tuotoista. Tältä osin kaupunginjohtajan ja kokouksen ryhmäpuheenvuorossa esitetyt luvut perustuvat yksipuolisiin uhkakuviin.

Myös liikenneinvestoinneissa kannattaa hakea uusia ratkaisuja. Jos Sörnäistenrannan kalliin autotunnelin sijasta panostettaisiin joukkoliikenteeseen, vapautuisi lisää tilaa asuntorakentamiseen. Kruunuvuorenselän sillan korvaaminen ratikkalauttayhteydellä säästäisi sekin satamijoonaisen summan.

Budjetilla pitää vaikuttaa myös asumismenojen nousua hillitsevästi. Uudet ja uusittavat tonttivuokrasopimukset nostavat kohtuuttomasti Helsingin tonttivuokria jopa kaksinkertaisiksi ja ylikin Tukholmaan verrattuna. Kaupunki voi puolittaa tuottotavoitteensa, ja silti vuokratuotot kasvavat. Johtopäätöksiä tarvitaan myös rakennusalan keskittymisestä ja hintojen noususta. Kaupungin oman rakennusliikkeen perustaminen on tässä eräs keino.

Arvoisa puheenjohtaja.

Viime aikoina on puhuttu kaupungin johtamisjärjestelmän kehittämisestä. Budjettikäytännöt ovat eräs alue, jossa tarvitaan uudistuksia. Budjet-tiraamien tekeminen aloitetaan nyt liian varhain. Tiedossa ei ole viime vuoden lopullisia toteutumalukuja eikä virastojen arvioita palvelutarpeesta. Ei myöskään valtion budjettikehyksiä. Uuden kuntalain valmistelussa on esillä osallistava budjetointi keinona, jolla voidaan lisätä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia. Haluan lopuksi korostaa sitä, että tämä toimintamalli, jota on jo Helsingin nuorisotoimessa kokeiltu, kannattaa seuraavalla budjettikaudella ottaa laajemmin käyttöön, esimerkiksi alueellisina kokeiluina.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Jo edellisten puheenvuorojen perusteella ei meille varmaan kellekään liene epäselvää, mikä on Helsingin taloustilanne ja tulevaisuuden haasteet tällä hetkellä. Tiedämme kaikki, ettemme kilpaile enää vain pääkaupunkiseudulla tai omien asukkaidemme palvelujen tuottamisessa, vaan myös Pohjoismaiden ja muiden Itämeren alueen pääkaupunkien kanssa, myös työpaikkojen saamisessa. Tämä tosiseikka on uhka, mutta myös mahdollisuus kehittää houkuttelevaa ja monipuolista elinkeinopolitiikkaa sekä innovatiivista tapahtuma- ja palvelutuotantoa.

12.2.2014

Avoimna olevista noin 4 700 työpaikasta suurin osa on palvelu- ja kaupan alalla. Siispä helsinkiläisten työllisyys on äärimmäisen riippuvainen yksilöiden ostovoimasta. Asumisen kallis hinta ja verotus vähentävät myös herkästi palvelualan työpaikkoja. Uudet veronkorotukset, joita täällä jossain vaiheessa kaivattiin, ovat kyllä myrkyä helsinkiläisten työllisyydelle.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tiedetään, että 10 % asukkaista aiheuttaa 80 % sosiaali- ja terveyskuluista. Sairastumisen ja lääkehoidon siirtäminen sekä laitoshoidon joutumisen siirtyminen säästävät selviä euroja. Tämän takia, oli sote-organisaatio tässä maassa ihan minkäläinen tahansa, nykyistä enemmän toimenpiteitä pitää nimenomaan kohdistaa niihin 10 %:iin. Sitä voidaan tehdä ilman lisärahan tarvetta, tekemällä asiat toisella lailla kuin ne on tähän asti tehty. Riskiryhmät on otettava aktiivisesti haaviin, ja heitä on myös hoidettava aktiivisesti. Vanhusten asumiseen on uskallettava ottaa käyttöön myös perheasumista ja yhä enemmän kuntouttavaa päivähoitoa. Hoivatoimesta on osa aivan hyvä toteuttaa kodin ulkopuolella. Se ei ainakaan ole yksinäisyyttä lisäävää.

Jotta voimme helpottaa myös maahan muuttavien ammattilaisten työllistymistä, pitäisi lisätä myös yksityistä työtä ja toteuttaa näitä toimintamalleja enemmän rinnakkain ja kumppanuuksin, rakennettava yhdessä asiakkaan hoitopolkuja ja uusia toimintakonsepteja. Kaiken sote-työn pitäisi lähteä ja edetä paitsi terveyshyöty- ja asiakasnäkökulmasta, myös yksittäisen toiminnan tavoitteista.

Tässä äsken valtuutettu Hakanen – ja moni muukin – kaipaa lähipalveluja. Ne kyllä toteutuvat sujuvasti alueittain, mikäli me voisimme käyttää nykyistä enemmän alueilla jo olevia, yksittäisiä yksityisiä yrityksiä ja järjestöjä hyväksemme.

Tavoitteiden saavuttamiseen on monta polkua. Ammattilaisten tehtävä on löytää ja toteuttaa ne parhaat toimenpidekokonaisuudet. Asukkaiden neuvonta, palveluprosessien vastuut ja toteutus pitäisi viedä loppuun asti selkeästi jonkun käsissä. Lainatakseni Suomen sosiaali ja terveys ry:n johtaja Anne Knaapia, kaupungin tehtävä on imuroida parhaat voimat ja osaaminen asukkaan hyvinvoinnin käyttöön, toimia kaupunki-imurina. Palveluissa pitäisikin puhua yritys- ja palvelustrategian sijaan yhteisöstrategiasta.

Kiitos.

12.2.2014

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Kolme asiaa: Ensinnäkin tämä tulevaisuus näyttää merkittävästi surkeammalta ja sumuisemmalta, kuin ehkä olisimme halunneet ja toivonneet. Useita lamakausia eläneenä täytyy todeta, että nyt on vaihteeksi sellainen lamakausi, jonka loppupäätä ei näy, verraten niihin aikaisempiin, joissa selkeästi oli syklisyyttä jo lähdössä enemmän, kuin mitä nyt on havaittavissa. Meillä tulee olemaan ongelmia palvelujen rahoittamisessa. Veroja ei voi eikä pidä nostaa. Siitä hommastahan valtakunnan hallitus on kyllä omalta osaltaan päättänyt huolehtia, ja meidän ei pidä sitä esimerkkiä seurata.

Myöskin, niin kuin tässä on aikaisemmin muun muassa meidän ryhmäpuheenvuorossamme korostettu, Helsingin Energian tuloutuksen suhteen tulevia ongelmia, niin ne eivät ole suinkaan pieniä, eivätkä ne ole sellaisia, että niihin voi suhtautua kevyesti. Tämä lovi tulee olemaan niin suuri, että sitä ei normaalein toimenpitein pysty hoitamaan.

Asia 2 on, että syömävelkaa ei pidä ottaa. Investointeihin voi tietysti ottaa velkaa, jos on selkeä tieto siitä, että ne investoinnit tavalla tai toisella sitten myöhemmin hyödyttävät meitä kaikkia veronmaksajia. Mutta tuottavuus on se avainsana, jonka kautta me pääsemme toivottavasti tilanteeseen, jossa palveluja voidaan tuottaa tehokkaammin ja ennen kaikkea edukkaammin tähän päivään verrattuna. Joint Ventures, Public and Private -yhteistyö ovat tässä minusta hyvinkin keskeisiä elementtejä, joita varmasti pitää uskaltaa käyttää.

Kolmanneksi, kun puhuin jo investoinneista, niin ryhmähän ovat sopineet investointiohjelman, joka on laaja ja sitoo tässä tilanteessa tietysti meitä kaikkia, niin kuin on sovittu. Mutta samassa on syytä muistuttaa siitä, että sen ohjelman kriittinen tarkastelu voi tulla – uskon, että tulee – ajankohtaiseksi ennemmin tai myöhemmin. Silloin pitää olla rohkeutta pragmaattisesti ja voimaa tarkastella sitä ja tehdä tarvittavia muutoksia siihen, jos tarve osoittautuu välttämättömäksi, niin kuin itse uskon.

Tämäntyypisissä kysymyksissä, budjetista keskusteltaessa, ja tällaisessa taloustilanteessa meidän pitää uskaltaa painottaa talouspolitiikkaa ja taloudellista ajattelua puoluepolitiikan ja lyhyen edun edelle. Kilpailussa investoinneista ja hyvistä veronmaksajista meidän on vaan pakko pärjätä.

Kiitos.

12.2.2014

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Männistön pitämä ryhmäpuhe oli viisas ja kattava, joten kiinnitän itse huomiota lyhyesti vain yhteen aihepiiriin: vuosia kasvussa olleisiin toimeentulotukimenoihin ja erityisesti kahteen asiakasryhmään, nuoriin ja ulkomaalaisiin. Helsingissä oli vuonna 2009 toimeentulotuen asiakkuudessa 6 065 ulkomaalaista taloutta, ja viime vuonna lokakuun loppuun mennessä 8 880. Näissä luvuissa ei ole mukana turvapaikanhakijoita. Ulkomaalaisten asiakasmäärän nousuprosentti on siis 46, kun vastaava kantaväestön osalta on 1,5. Kotoutumiseen ja ulkomaalaisten työllistymiseen tulee siis selkeästi kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Myös alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen asiakkaiden määrä on ollut jatkuvassa kasvussa. Nuorisotakuusta ei valitettavasti ole ollut läheskään kaikille apua. Nuorisotakuuhan koskee alle 25-vuotiaita ja 12 kuukauden sisällä valmistuneita, alle 30-vuotiaita, työttömiä nuoria, jotka ovat työ- ja elinkeinotoimistossa työnhakijoina. Takuun piiriin pääsemisen edellytys on siis TE-toimistossa työnhakijana oleminen. Juuri tässä on myös nuorisotakuusäännösten heikko kohta. Toimeentulotuen piirissä on nimittäin runsaasti nuoria, jotka eivät opiskele eivätkä myöskään ole työhallinnon asiakkuudessa. Helsingissä alle 25-vuotiaista toimeentulotuen saajista 60 % on tilastoitunut täysin tulottomina, eli ei palkkatuloja, opintotukea eikä myöskään työmarkkinatukea.

On erittäin tärkeää, että tukipäätöksiä ei tehdä vain hallinnollisena virtana, vaan todella yritetään puuttua ja ohjata asiakkaita eteenpäin. Siksi strategiaohjelmamme kirjaus sosiaalityöntekijöiden ja nuorten taapamisesta on hyvin tärkeä, ja siitä tulee pitää kiinni.

Myös nopeasti, lyhyesti loppuun haluan mainita, että osallistava sosiaaliturva sekä pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien nuorten työllistämisen vastuun siirtäminen määrärahoineen TE-toimistoilta kunnille auttaisivat varmasti myös osaltaan tässä tilanteessa.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Se on hyvä ehdotus, puheenjohtaja.

12.2.2014

Haluaisin jatkaa näistä muutamista puheenvuoroista, joita täällä valtuutetut Männistö, Torsti ja Peltokorpi nostivat esiin, ja joka liittyy oikeastaan tähän Vallilan historianäyttelykuvioonkin, nimittäin siihen, miten kulttuuri ja matkailu elinkeinona ovat nousussa. Toisaalta, kun katsotaan näitä aineistoja, joita meille tänne on annettu, ja tietysti, jos katsotaan Helsingin kunnallishallinnon ja -politiikan pitkää linjaa, niin me näemme tavallaan, miten hyvin voimakkaasti edelleenkin tässä kaupunkielinkeinojen ja talouden kehitysprognooseissa vielä vanha, teollinen yhteiskunta ikään kuin on läsnä. Se tuottaa tietysti pessimististä puhetta näihin ennusteisiin ja yritystoiminta- ja elinkeinoanalyysiin. Samalla penäisin aika voimakastakin – nyt kun käydään tätä yleiskeskustelua – virastoilta ja hallinnolta, katsoa tavallaan ja visioda tulevaisuuteen, ei ehkä enää niinkään tällaisen savupiipputeollisuuden ja rautakouratehtaiden ehdolla, vaan pohtia sitä, mitä se rakennusmuutos tuo mukanaan.

Arvelisin, että tulevaisuudessa tullaan panostamaan kaupungeissa, erityisesti Helsingissä, ei niinkään kasvun politiikkaan ja kasvuprognooseihin, vaan elämänlaatuun, hyvään elämään ja hyvään arkeen. Tämä vie ajatukset siihen, että kulttuuri taloustieteen kohteena on viime vuosina noussut ja nostanut esiin juuri kulttuurin merkityksen esimerkiksi aluetaloudellisena osatekijänä. Kulttuurisektori nähdään merkittävänä tuotantotekijänä. Tässä meidänkin aineistoissamme – viitataan siihen viimeiseen liitteeseen, jossa on näitä yritys-, elinkeino- ja väestöanalyysieja – ei juuri sanallakaan puhuta siitä, miten kulttuuri- ja matkailusektori nähdään merkittävänä tuotannon tekijänä. Meillä Helsingissä tiedämme, että kaupunki on ollut varsin keskeinen sekä kulttuurin että matkailun tuottajana, mutta se ei ole vielä tähän meidän historialliseen itseymmärrykseemme jättänyt kovinkaan merkittäviä jälkiä.

Näin ollen se, mistä täällä aikaisemmat valtuutetut ovat puhuneet – kaupunkikulttuurista vetovoimatekijänä, kulttuurin ja matkailun paketin näkemisenä, ja jo se tietoisuus siitä, että palveluelinkeinot ovat Helsingissä tavattoman keskeinen tekijä tänään. Kulttuurisektori on siis saanut viime vuosina yhä enemmän huomiota alueellisen kehittämistyön yhteydessä. Strategisesta näkökulmasta kulttuuri on nähty alueiden kilpailukyvyn tematiikkaan, joka vastaavasti on sidoksissa juuri taloudelliseen kehitykseen. Meillä on unohtunut esimerkiksi Helsingin kulttuuripääkaupunki vuonna 2000 ja design-kaupunkikuvio 2 vuotta sitten, miten valtava merkitys näiden molempien hankkeilla oli kulttuuriteollisuuteen, siihen yrittäjyyteen ja kauppaan, jota kulttuurisilla sisällöillä silloin tehtiin ja käsiteltiin.

12.2.2014

Toisaalta se, että yhtäältä museot ja toisaalta matkailuala kasvavat kaikkialla Euroopassa, suorastaan globaalisti, muuta taloutta nopeammin. Tässähän Helsinki tulee olemaan merkittävä keskuspaikkakunta itämerellisenä kaupunkina, idän ja lännen välissä, pohjoista ja etelää yhdistäen. Eli toivoisin, että vastaisessa aineistossa meille toimitetaan tietoa kulttuurin merkityksestä ja pohditaan sitä, miten suuret kulttuurihankkeet, kuten Guggenheim ja keskustakirjasto, vaikuttavat esimerkiksi rakennusteollisuuteen ja työllistämisen kannalta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämän kokouksen esityslistassa, kaupunginjohtajan puheenvuorossa ja jatkoksi kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa, Suomen ja Helsingin talouden tilasta maalattiin varsin synkkä kuva. Suomen vaikeuksia ja läpi käymäämme talouden rakennemuutosta ei toki voi kiistää. Suomen ja Helsingin on kuitenkin luotava katse eteenpäin. Pääkaupunkina Helsingin merkitys on koko Suomen nousulle ensiarvoisen tärkeä.

Helsinkiin muuttaa jatkuvasti uusia ihmisiä. Uusia asuinalueita rakennetaan. Näillä alueilla on oltava jo valmiiksi asukkaita varten odottamassa koulu- ja terveystalot. Samaan aikaan meidän on huolehdittava siitä, ettemme ainoastaan rakenna tänne uusia, hienoja alueita, unohtaen jo olemassa olevien lähiöiden kehittämisen. Tämä johtaa sellaiseen asuinalueiden vaaralliseen eriarvoistumiseen, jonka seurauksia emme voi siirtää tuleville sukupolville.

Kokoomus tarjosi meille tänään täällä tutustumismatkoja Espooseen siitä, miten palveluja yksityistetään. Sellaiset matkat voimme jättää ihan kokonaan väliin. Säästökohteita etsittäessä Helsingin on huolehdittava siitä, että tämän taantuman maksumiehiksi ei laiteta jo valmiiksi kaikkien huonoimmassa asemassa olevia helsinkiläisiä: työttömiä, pientuloisia vanhuksia, lapsia ja sairaita.

? säästökohteita tarvitaan, niin jo tässä vaiheessa on syytä unohtaa Guggenheim ja muut hankkeet, jotka eivät tule kannattavia olemaan. Tuetaan ja kannustetaan mieluummin sitä, että Helsinkiin syntyy esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen kautta pieniin ja keskisuuriin yrityksiin nuorille työpaikkoja. Nyt eletään vaikeita aikoja, mutta Helsinki ei saa niin sanotusti jäädä tuleen makaamaan, vaipua sellaiseen synkkyy-

12.2.2014

teen ja epätoivoon. Nostetaan kaupunki ylös ja samalla autetaan myös omalta osaltamme muuta maata nousemaan.

Kiitos.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuusto käy nyt keskusteluja vuoden 2015 talousarvion valmistelusta. Haluan jo tässä vaiheessa sanoa, että on erittäin tärkeää, että me valtuutetut, hyväksyessämme ensi vuoden budjetin, olemme sopineet tarkasti ne asiat, mistä päätämme, mukaan lukien tekstimuutokset. Tällä viittaa tämän hetken keskusteluun siitä, mitä oikeasti tarkoittaa varhaiskasvatuksessa lause "tarkastetaan varhaiskasvatuksen tilavaati-
musta 9 neliöstä 8 neliöön uusissa ja olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista". Tästä on 2 eri näkemystä tällä hetkellä.

Ensi vuoden budjetti tulee olemaan tiukka. Toivon, että me valtuutetut kykenemme kuitenkin arvioimaan, mitä mahdolliset leikkaukset ja niistä tulevat säästöt tulevat maksamaan valtuustokautemme jälkeen, etenkin sosiaali- ja terveyssektorilla, varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Näistä palveluista karsiminen tuo säästöä, mutta tulevaisuudessa näiden säästöjen hintalappu saattaa olla moninkertainen.

Helsingissä on kehitetty yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja neuvolan kanssa Hyve 4 -mallia, joka koostuu päivähoidossa käytävästä 4-vuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelusta ja neuvolan laajasta terveystarkastuksesta. Lapsen kehitystä tarkastellaan monipuolisesti, koko perhe huomioiden. Näin pystytään vielä puuttumaan lapsen ongelmiin ennen kouluikää. Viime vuonna terveystarkastukset viivästyivät neuvolalääkäripulan takia, ja tänä vuonna neuvolaterveydenhoitajien työ on ylikuormittunut. Lapsen koulupolkua ajatellen on erittäin tärkeää saada Hyve 4 -malli toimimaan ajoissa, silloin kun sen pitääkin.

On jotenkin kurjaa olla vuodesta toiseen huolissaan kotona asuvien, huonokuntoisten vanhusten hoidosta ja hoidontarpeesta. Vuodesta toiseen tulee myös viestejä kotihoidon työntekijöiden riittämättömyydestä, kiireestä ja hoitajien jatkuvasta vaihtumisesta. Työ on raskasta, eikä yksin tietotekniikan parantamisella saada työn raskauteen muutoksia. Työntekijät kokevat riittämättömydentunnetta: liian monta hoidettavaa yhdelle työpäivälle, liian vähän aikaa hoidettavaa asukasta kohden. Muutosta ja parannuksia tähän asiaan kyllä luvataan vuodesta toiseen.

12.2.2014

Onko muutosta se, että tänä vuonna huonokuntoinen kotihoidon asiakas, vanhus, saa iltapalansa ja lääkkeensä kello 16 iltapäivällä? Paasto on aika pitkä seuraavaan aamuun. Viitisen vuotta sitten nousi kova häly laitoshoidossa, kun vanhukset saivat iltapalansa noin kello 19, ja iltapala siirrettiin kello 20.30:een, jotta yöpaasto ei olisi liian pitkä. Missä on yhdenvertaisuus kotona ja hoitopaikassa asuvan vanhuksen välillä? Missä on inhimillisyys tässä asiassa? Asia ei tietenkään koske kaikkia kotona asuvia vanhuksia, mutta yksikin tapaus on liikaa. Asia koskee juuri niitä huonokuntoisimpia ja heikoimmassa asemassa olevia vanhuksia.

Jatkan vielä hiukan. On erinomaista, että kirkon yhteisvastuukeräyksen kotimaan kohteena on tänä vuonna saattohoito. Eilisen ja tämän päivän uutisissa lääkäriseura Duodecimin ja Suomen Akatemian asiantuntijoiden taholta kiinnitettiin huomiota siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon pitää huolehtia kuolevien vanhusten laadukkaasta saattohoidosta omassa hoito- tai asuinpaikassa ja taata siihen myös riittävät resurssit.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Vuoden 2015 talousarvion lähtökohtana tulee olla kunnallisveroprosentin säilyttäminen ennallaan. On turha kerätä lisää veroja muualle maahan siirrettäväksi. Kiinteistövero nousee automaattisesti verotusarvojen noustessa, korottaen samalla asumiskustannuksia. Kiinteistöveroprosenttia ei täten myöskään ole aihetta korottaa, koska niitä osittain nostettiin jo tälle vuodelle.

Lainoja erääntyy maksettavaksi vuonna 2015 korkoineen 130 miljoonaa euroa. Helsingin lainakanta per asukas oli vuodenvaihteessa noin 2 500 euroa. Se lienee mahdollista pitää ennallaan, jolloin kokonaislainanotto saattaa olla noin 150 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Yhteisö-, kiinteistö- ja kunnallisverojen tuoton uskon nousevan vuonna 2015 noin 2,7 miljardiin euroon. Kaupungin toimintamenot ovat nousseet viime vuonna 4 %:iin. Käyttömenojen kasvu vuonna 2000 pitäisi jäädä 2 %:iin. Investointitason ylläpitämiseksi olisi tärkeää saada valtio osallistumaan entistä voimakkaammin liikenneväylien ja meluesteinvestointien rahoittamiseen.

12.2.2014

Helsingin kiinteistömässää tulisi kehittää. Viime vuoden tilinpäätöksessä kaupungin maaomaisuuden ja rakennusten arvoksi on merkitty noin 4,5 miljardia euroa. Tässä massassa on suuri määrä kohteita, jotka ovat kaupungin kannalta tarpeettomassa tai vajaassa käytössä. Niistä pitäisi luopua. Tämä tuntuu olevan kiinteistövirastolle varsin tuskallista. Helsingin ulkoiset maavuokratulot ovat noin 140 miljoonaa euroa vuodessa. Luku vastanee noin 1 %:n tuottoa niiden pääoma-arvolle. valtuuston asettama tavoite on 4 %. Tässä on selkeää tuottopotentiaalia, jos ja kun toimeen tartutaan. Ei voi olla oikein, että saattaa joutua mak samaan omasta tontista kiinteistöveroä enemmän kuin kaupunki perii maavuokraa vastaavasta tontista.

Kaavoitusohjelman mukaan kaupunki kaavoittaa vuosittain noin 400 000 kerrosneliometriä uutta rakennusoikeutta. Sen nettoarvo on vähintään 300 miljoonaa euroa. Jos maan myyntitulot olisivat 100 miljoonaa euroa vuodessa, lisääntyisi kaupungin maanomistuksen arvo kaavoituksen kautta 200 miljoonalla eurolla. Lisäksi tulee yleisen maanarvon nousu, eli tonttien myynti on eräs luonteva keino palvelujen rahoittamiseksi.

Sitten pari pienempää asiaa. Koillis-Helsinki liitettiin Helsinkiin vuonna -46, siellä osittain vielä ajetaan sorateillä. Olisi pikkuhiljaa päästä tasaarvoon tässäkin suhteessa, sanotaan vuoteen 2021 mennessä ainakin pitäisi olla nämä soratiet asvaltoitu.

Toinen, joka on lähinnä sydäntä, ovat nämä omaishoitajat. Se on ihmisryhmä, joiden toiminta tuo kaupungille selvää säästöä. Niitä pitäisi ottaa jatkuvasti kaupungin palvelujen ja tuen piiriin niin paljon kuin on mahdollista.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Herra puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensin muutama huomio näistä edellisistä puheenvuoroista. Pilvi Torstille: hän siis haluaisi lisää näitä amispaikkoja. Todella niitä tarvitaan. Nyt toivoisin, että apulaiskaupunginjohtaja Viljanen yhdessä puoluetoverinsa Krista Kiurun kanssa vaikuttaisi siihen, että tänä keväänä niitä paikkoja on tarpeellinen määrä.

Sitten minä en ymmärrä, minkä takia me emme voi avata lisää lukio- paikkoja. Kuntahan saa päättää lukiopaikoista. Ovatko ne opettajat, jot-

12.2.2014

ka vastustavat, ettei lukiopaikkoja saa ottaa lisää? Parempihan se on olla lukiossa kuin ei olla missään.

Sitten valtuutettu Ebelingille sanoisin, että lääkärin lähete todella tarvitaan, jos röntgen-kuvaan lähetetään lapsi, koska potilas täytyy tutkia, eikä toistaiseksi vielä pappi voi tutkia potilasta siinä mielessä, että tarvitseeko hän röntgen-kuvan vai ei.

Kolmas huomio on tämä puoluetoverini Männistön halu ulkoistaa yksi terveysasema Helsingissä. En ole siitä samaa mieltä. Sillä juuri olemme yhdistäneet sosiaali- ja terveystoimen, ja nyt jos lähdemme häiritsemään tätä rakennetta, niin se ei saa toimia siellä rauhassa. Se ei ole hyvä asia tällä hetkellä. Tuon terveisiä Vantaalta, jossa juuri olimme valtuutettu Muurisen kanssa. Siellä kuulimme, että Vantaa, joka ulkoisti Attendolle yhden terveysaseman 3 vuodeksi, on nyt ottamassa takaisin sen. Attendo on tehnyt tehtävänsä, ja nyt he ottavat sen kunnalle takaisin. Eli tämä aika on ohi, sitä ei enää tarvita, koska lääkäripulaa ei ole. Me saamme kyllä lääkäreitä julkiselle puolelle ihan hyvin.

Lisäksi julkinen lääkäri, hänhän tekee ennaltaehkäisevää työtä, tutkimustyötä, hän opettaa, kouluttaa, kun taas tällainen Attendon lääkäri, sehän ei tee mitään muuta kuin sen potilastyön. Eli siis se ei ole mikään hyvä rakenne. Palveluseteliä voimme käyttää ostaaksemme palveluja ulkoa. Se on eräs tapa hoitaa ostopalveluja.

Sitten minun mielestäni nämä puheet ovat täällä olleet hirveän negatiivisia, mutta eihän meidän tilanteemme niin huono ole. Meidän veroäyrimehän on vielä toistaiseksi koko Suomen veroäyriin verrattuna varsin kohtuullinen. Koko Suomessa 19,74, meillä 18,5, eli eihän meillä nyt niin huono tilanne ole ollenkaan. Lisäksi, jos se VOS eli se toteutuu, mitä valtiosuuden selvitysmies ehdottaa, niin Helsingin saa lisää rahaa ja valtiosuutta, mikä on aika hauska juttu, kun vertaa esimerkiksi Turkuun, joka menettää valtiosuutta. Erittäin hyvä, jos saamme sen 40 miljoonaa lisää.

Helsingin terveydenhoito ja sosiaalitoimen menot ovat edelleen korkeat, mutta koko ajanhan ne vähenevät ja pienenevät, ja me suljemme näitä sairaalapaikkoja. Me olemme yksimielisesti hyväksyneet tänä vuonna nämä sekä sairaalapaikkojen että vanhainkotipaikkojen sulkeamisen. Olemme tehneet lautakunnassa aivan niin kuin meille virkamiehet ovat esittäneet.

Omaishoidosta valtuutettu Koskiselle: olen vanhusneuvoston puheenjohtaja, ja me olemme tutustuneet tähän omaishoitoon Helsingissä. Erittäin mielellään maksettaisiin lisää omaishoitajille, mutta niitä ei ole

12.2.2014

Helsingissä. Helsinkiläinen omainen ei ryhdy omaishoitajaksi, valitettavasti. Se kyllä jossain Oulussa toimii lestadiolaisissa perheissä, mutta se ei toimi täällä Helsingissä. Meillä on niin paljon yksinäisiä ihmisiä täällä.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia Veronika Honkasalolle meidän ryhmäpuheestamme. Se oli aika hyvä kattaus, mikä on skutsissa ja mikä ei. Haluaisin täydentää sitä hieman kulttuurinäkökulmasta – kuulun siis kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan. Männistö mainitsi kaupalliset ja keskustakeskeiset tapahtumat. On toki hyvä, että Stadissa on kilpailukykyisiä tapahtumia, etteivät kaikki ole maakunnissa tai naapurimaassa. Muistuttaisin kuitenkin, että valtaosa stadilaisista budjaa lähiöissä. Näitä kulttuurikeskuksia ei tulla lisäämään, vaikka kaupunki kasvaa, joten olisi hyvä, että kaupunginosatapahtumia ja matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia tuettaisiin jatkossa enemmän. Olemme kuitenkin nähneet, kuinka paljon tekee hyvää aika monelle, voisi sanoa sammahtaneelle/pölyttyneelle lähiölle, puhalttaa ihan uutta hönkää siihen suuntaan.

Lisäksi ottaisin esiin tuon kirjastopuolen. On hyvä, että keskustakirjastohanketta edistetään. Meidän strategiassamme lukee, että keskustakirjasto ei saa vaarantaa kuitenkaan lähikirjastoverkkoa. Se on hyvä näin, mutta täytyy muistaa, että sinne seinien sisälle tarvitaan myös ihmisiä duuniin. Jo nyt aika paljon kirjastoja pyöritetään sivareilla ja vapaaehtoisilla, mikä ei ole huono asia, mutta meillä on myös aika paljon työttömiä kirjastovirkailijoita. Tällainen lisäys.

Kiitoksia.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on pidetty ansiokkaita puheenvuoroja, ja yleissävy on varsin pessimistinen. Mutta ei se oikeastaan ole ihme, koska todellakin ajat ovat aika kovat, niin kuin puheenjohtaja Bogomoloffkin tuossa totesi. Se, mikä minua huolestuttaa, on se, että me olemme hyväksyneet valtuustossa varsin laajan strategian, ja me emme kuitenkaan kykene ve-

12.2.2014

tämään siitä oikeita johtopäätöksiä, jotka johtaisivat budjettiratkaisuihin. Me esimerkiksi korostamme ikääntyvän väestön osalta ennaltaehkäisyä, ihmisten mahdollisuutta asua kotona mahdollisimman pitkään, vanhusten viriketoiminnan elvyttämistä ja mahdollistamista, yksinäisyyden ehkäisyä, ja sitten kuitenkin me emme näe, että juuri eläkeläisjärjestöt ovat tässä hyvin tärkeässä roolissa.

Sen sijaan, että eläkeläisjärjestöjä tuettaisiin, tuetaan nyt vain niiden tiloja ja mahdollisuutta järjestää jonkinnäköistä yhteistoimintaa, mutta ei nähdä, että järjestötoiminta on paljon muutakin kuin teatterikäyntejä ja Tallinnan-matkoja. Nekin pitää jonkun järjestää. Tässä mielessä järjestöt ovat siis todella tärkeässä roolissa, ja tätä toimintaa pitäisi myös määrätietoisesti tukea, koska se hyödyttäisi kaupunkia monessa mielessä. Järjestöjen jäsenet ovat myös ratkaisevan tärkeässä roolissa sosiaalikeskusten, näiden palvelukeskusten vapaaehtoistyössä.

Kotihoito ansaitsisi ihan omat puheensa. Tässä mielessä korostaisinkin sitä, että sen sijaan, että tällaista vastakkainasettelua tulisi, niin sosiaalihuollon tulisi liittyä eläkeläisjärjestöjen kanssa, ja näin voisimme palveluja tällä alueella turvata ja edelleen kehittää.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin puhua hieman kaavoituksesta ja tästä budjetista. Missä ikinä nykyisin kulkeekin, aina syytetään siitä, että Helsinki jarruttaa kaavoitusta ja sen takia meillä on asuntopulaa, ja tämä asuntopula taas johtaa siihen, että oikeastaan sen takia meillä on lama ja valtiontalous alijäämäinen ja niin edelleen. Mutta se on paha asia, että me emme pysty kaavoittamaan nopeammin.

Me nostimme tavoitetta viime vuonna yksimielisesti 5 500:aan. Olisin ollut valmis nostamaan sitä aivan olennaisesti suuremmaksi, koska aivan hyvin voitaisiin tehdä niin, että ensin rakennetaan Helsinkiin, ja sitten kun sieltä maa loppuisi, alettaisiin rakentaa Espoota ja Vantaata, ja sitten kun niiltä joskus maa loppuu, niin sitten voi rakentaa Kirkkonummellekin jotakin.

Mutta sitten tähän liittyy tämä investointikatto. Silloin kun se tuli, minä pidin siitä huomattavasti, koska se ikään kuin sai tämän poliittisen keskustelun järkeväksi, ja alettiin puhua, onko tämä parempi kuin tuo, eikä että kaikkea vähän lisää. Mutta siinä on paha valuvika, ja se on se, että se on bruttomääräinen ja se on tämän asuntotuotantotavoitteen kannal-

12.2.2014

ta täysin mahdoton. Jos me haluaisimme kaavoittaa ja rakentaa nopeasti, se tarkoittaisi, että pitäisi investoida tähän infrastruktuuriin enemmän. Nämä investoinnit voivat hyvinkin olla kannattavia. Ne saa myynti- tai vuokratuloina kaksinkertaisena takaisin, mutta bruttomääräinen katto estää tekemästä kannattaviakin asioita. Tämä ei ole ihan pieni ongelma. Tämä meidän on pakko korjata.

Minun on täysin mahdoton kuvitella, että jos asuntojen hinnat ovat niin korkeita, kuin ne ovat, ja kaupunki omistaa melkein kaiken rakennusmaan, että tämän asuntojen rakentamisen pitäisi tuottaa kaupungille vielä tappiota. Silloin on kiinteistötoimen puolella joku pahasti vialla, jos tätä ei saada rahoittamaan itse itseään.

Tässä investointikatossa on toinenkin vika, koska investointi on väärä mittari pääomamenoille. Oikea mittari pääomamenoille on korko, vuokra ja ? . Nyt me ensinnäkin selviäisimme tästä kaupunkikirjasto asiasta sillä tavalla, että joku muu rakentaisi ja me vuokraisimme – ei mitään investointikattoa silloin. Se on tosin vain kalliimpi ratkaisu. Ei ole mitään järkeä, että me pakotamme itsemme vuokratarkaisuihin silloin kun itse rakentaminen on halvempaa. Vuokraaminen voi joskus olla edullisempi, mutta tämä katto on keinotekoinen.

Tämä on johtamassa myös tällaiseen käkikellotalouteen, jossa me voimme tehdä vain ihan pieniä asioita, muttemme koskaan mitään suurta ja hienoa. Me voimme jatkaa näin 5 vuotta, mutta jos me jatkamme näin 10 vuotta, niin sitten tämä on pelkkä käkikellokaupunki. Mutta ennen kaikkea meidän on poistettava se osa investointikatosta, joka nyt jarruttaa asuntotuotantoa.

Valtuutettu Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on tullut paljon hyviä puheenvuoroja, mutta yhdyn niihin puheenvuoroihin, joissa täälläkin on mainittu, että Helsingin talousluvut osoittavat, että Helsingillä ei ole samanlaista hätää kuin ehkä muualla päin Suomessa kaupungeilla. Veronmaksajia riittää – asuuhan Suomen 15—29-vuotiaista peräti 14 % Helsingissä. Mutta tulevaisuudentekijöistämme on pidettävä huolta, se on varma juttu. Nuorille on taattava koulutus ja työpaikka, eli nuorisotakuuseen on suhtauduttava vakavasti. Se tarkoittaa muun muassa niiden ammatillisten koulutuspaikkojen lisäystä – niitä on lisätty, mutta niitä tarvitaan ehdottomasti lisää – mutta myös oppisopimuskoulutukseen satsaamista.

12.2.2014

Maahanmuuttajien työllistymiselle on hyvät edellytykset Helsingissä olemassa. Onkin valitettavaa, että edelleenkin maahanmuuttajien koulutusta ja työkokemusta lähtömaissa ei työvoimahallinnossa ole no-
teerattu lähimainkaan riittävässä määrin. Opetuslainsäädäntöön on jo-
kaisessa koulutusmuodossa sisällytetty säännös, jonka mukaan opis-
kelijalla jo oleva osaaminen on otettava huomioon. Tätä mahdollisuutta
ei hyödynnetä läheskään riittävästi. Tämä on tuhlaamista, niin koulu-
tuksen ja yhteiskunnan kuin opiskelijankin kannalta.

Hyvä Helsinki on tasa-arvoinen Helsinki. Meillä ei ole varaa kaupungin-
osien ja väestöryhmien hyvinvointieroihin, saati niiden kasvuun. Sen si-
jaan meillä on varaa satsata julkisiin palveluihin, joilla eroja voidaan
pienentää reippaasti.

Lopuksi muutama sana vielä näistä meidän välillä ehkä kovin suurista
tarpeistamme yksityistä ihan vain yksityistämisen vuoksi. Mielestäni
on ensin selvítettävä tarkasti, mitä hyötyä yksityistämisestä on, pa-
raneeko palvelu ja ennen kaikkea tuoko se lisää säästöjä. Kunnat ovat-
kin Kevan selvityksen mukaan kovaa vauhtia palauttamassa toimintaa
omaksi työkseen, perusteluna se, että nopeasti nousevat kustannukset
on jo nähty eri kunnissa. Kaupunkimme ei siis tarvitse mielestäni lyhyt-
näköisiä ratkaisuja, vaan ennen kaikkea kestäviä ja kauas katsetta
suuntaavia ratkaisuja. Uskon vahvasti, että Helsinki siihen kykenee.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupungista löytyy Helsingin Energian lisäksi toinenkin ihan kohtalai-
nen rahasampo: se on tietysti kiinteistövirasto, joka tahkoaa kaupungin
kassaan vuosittain noin 300 miljoonaa euroa, ja kuten tuossa jotkut val-
tuutetut totesivatkin – valtuutettu Koskinen lähinnä – niin potentiaalia
on enempäänkin. Meidän kannattaa tietysti panostaa kohteisiin, joista
on saatavissa tuottoa.

Kiinteistöviraston tuottavuus on kohonnut roimasti useana vuonna pe-
rälläkin. Samaan aikaan siellä on käyttötaloutta supistettu ja tulostavoit-
teita kiristetty sekä vuokrausten että myyntien osalta. Tulostavoitteiden
saavuttaminen edellyttää ammattitaitoisia lisäresursseja valmisteluun.
Kiinteistöviraston käyttötalouden supistamista jatkuvasti on pidettävä
jonkun verran lyhytnäköisenä. Eihän lypsävää lehmää kannata tappa-
vaan sitä pitäisi pikemminkin lihottaa. En halua tietenkään olla näitä

12.2.2014

kaupungin menoja lisäämässä, mutta tämä tässä kohtaa on kuitenkin sanottava.

Kiinteistöviraston menoista ylivoimaisesti suurin osa, eli noin 15 miljoonaa euroa, muodostuu palkoista, niiden sivukuluista ja veroista. Kun kokonaisbudjetti on 22 miljoonaa euroa, säästäminen käyttömenoista on aika vaikeaa, ja se näkyy välittömästi toiminnan tehokkuudessa. Jo kuluvan vuoden aikana on tingittävä muun muassa pohjatutkimusten määrästä, jotta viraston talous olisi tasapainossa. Tällaiset supistukset näkyvät väistämättä joidenkin vuosien kuluttua esimerkiksi kaavoituksessa ja pian sen jälkeen myös kaupungin asuntotuotannossa.

Tilakeskuksen kokonaisinvestointibudjetti on 185 miljoonaa euroa, joka sisältää 120 miljoonaa euroa peruskorjauksiin. Poistot eli kuluminen on 170 miljoonaa euroa vuodessa. Siis budjetti peruskorjaukseen 120 miljoonaa euroa, ja poistot eli kuluminen 170 miljoonaa euroa. Sen verran pitäisi joka vuosi olla varaa käyttää peruskorjauksiin, ja siitä mielellään sellainen 40—50 miljoonaa euroa kohdistamattomiin peruskorjauksiin, siis sellaisiin, joita ei ole ennalta määritely, koska ei ole mahdollista, että tehdään vain hätäkorjauksia. Sen myötä uusia hätäkorjauksia tulee vaan koko ajan lisää. Pitää muistaa, että kaupungin korjausvelka on jo reilusti toista miljardia euroa.

Terve tilanne on se, että vuokrista saatavalla rahalla kyetään peruskorjaamaan kaikki hallintokuntien käytössä olevat palvelutilat. Nyt näin ei läheskään ole. Ainoa ratkaisu siis on vähentää peruskorjattavaa ja kunnossapidettävää massaa.

Tietenkin vielä muutama sana yrittäjyydestä. Viime viikolla julkaistun Suomen Yrittäjien, Finnveran ja TEMin teettämän pk-yritysbarometrin mukaan suhdanteitten parantamista odottaa 33 % yrityksistä, kun vastaava osuus vielä viime syksynä oli vain 25 %. Helsingistä paranemista odottaa puolestaan jopa 40 % yrityksistä. Itse asiassa tästä tiedotteen jaoin teidän kaikkien valtuutettujen laatikkoon, voitte sieltä lukea lisää. Odotukset ovat nousseet kaikilla päätoimialoilla, mutta samalla toimialojen väliset erot ovat kasvaneet. Rakennemuutos on vahvasti meneillään. Todellista näyttöä tilanteen paranemisesta ei ole yrityksille vielä kertynyt, jotenka odotukset kohdistuvat enemmänkin loppuvuoteen.

Nämä ovat vielä tällaisia heikkoja signaaleja, mutta nyt olisi kaupungilla loistava mahdollisuus pistää pököä pesään. Strategiaohjelmaan kirjattut toimenpiteet, joilla pyritään tekemään Helsingistä Suomen yritysmönteisin kaupunki vuonna 2016, on toteutettava mahdollisimman pian. Esimerkiksi päätösten yritysvaikutuksia meidän on syytä arvioida

12.2.2014

täällä valtuustossa jo ennen kuin meillä on siihen virallisesti hyväksytyt työkalut.

Kiitoksia.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä olen kokoomuksen Pia Pakarisen kanssa kyllä ihan yhtä mieltä, että pököä pitää pistää pesään, jotta saadaan yrittäjiä Helsinkiin, koska se tarkoittaa myös työtä ja toimeentuloa. Tällä hetkellä meillä on valtaisa pitkäaikaistyöttömyys, ja valitettavan paljon on todella sellaisia työttömiä, joilla ei ole näkyvissä työtä. Se tarkoittaa myös sitä, että meillä ei ole myöskään verotuloja.

Itse olen huolissani kaupungin taloudesta, en niinkään sillä tavalla, että tämän kaupungin talous olisi heikoissa kantimissa, vaan nimenomaan siitä, miten me miellämme ja koemme tämän kaupungin talouden. Täällä on monissa puheenvuoroissa ansiokkaasti nostettu esille se, että tällä hetkellä meidän itse asiassa pitäisi tällaista tavallaan jo kirosanaksi muodostettua sanaa käyttää: meidän pitäisi elvyttää. Tämähän nykyään mielletään negatiiviseksi käsitteeksi, vaikka tavoitteena on nimenomaan luoda työpaikkoja ja toimeentuloa siinä tilanteessa, kun muutoin talous on heikoilla.

Olisi loistavaa, jos nämä ennusmerkit, ne pienet merkit, että olisi ikään kuin uskoa tulevaisuuteen olemassa, toteutuisivat, ja saataisiin aidosti sen verran kasvua Helsinkiin ja nimenomaan työmarkkinoilla. Yksin kaupunki ei tällä hetkellä pysty luomaan työpaikkoja työttömille. Täällä on tullut jo joissain puheenvuoroissa esille se, että mehän maksamme tällä hetkellä valtiolle pitkälti yli 20 miljoonaa euroa niin sanottua sakkoa siitä, että me emme kykene pitkäaikaistyöttömiä työllistämään. Se on pois meidän omasta toiminnastamme.

Haluan nostaa vielä vahvasti esiin tämän nuorisotakuun. Sekin alkaa saada huonoa mainetta. Meillä on noin 9 000 nuorta, jotka tarvitsevat koulutuspaikkoja. Täällä on puhuttu amis- ja lukiopaikoista, ja on puhuttava myös oppisopimuspaikoista ja työpajoista ja nimenomaan haettava nuorille tulevaisuutta. Se, että meillä joskus 90-luvulla syntyi sukupolvia, jotka olivat jo 2. ja 3. sukupolvessa työttömänä, niin sitä ei saa päästää riistäytymään tässä tilanteessa käsistä, vaan nimenomaan tämä nuorisotakuu on toteutettava tavoitteena, että nuorilla on töitä, toi-

12.2.2014

meentuloa ja koulutusta. Nimenomaan tällaisina räätälöityinä haetaan myös näitä teitä.

Tänään olin sellaisessa pöydässä, jossa keskusteltiin tästä valtion taloudesta. Ministeri Kyllönen sanoi viisaasti, että eurot pitää pistää uudella tavalla jakoon. Hän tarkoitti sillä – nyt täälläkin on jo viitattu valtion rankkaan taloustilanteeseen, niin kyllä, tällä hetkellä pitää laittaa jakoon uudella tavalla. Voi kysyä, miksi valtion taloudessa, jossa ollaan tiukilla, kaikki puolueet lukuun ottamatta vasemmistoliittoa ovat luomassa asemäärärahoihin lisää. Se on esimerkiksi yksi painopisteen valinta: käytetään ne rahat ihan muuhun kuin aseisiin. Samanlaisia valintoja meidän täytyy tehdä myös Helsingissä. Veronika Honkasalo viittasi omassa puheenvuorossaan siihen, että kun meillä on tietyt tavoitteet ja raamit olemassa, me voimme siellä raamien sisällä tehdä painopistevalintoja, ja meille se on esimerkiksi vahvasti sote-palvelut.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meidän tehtävämme täällä valtuustossa on päättää siitä, miten kaupungin rahoja käytetään ja miten palvelut järjestetään. Tosiasiassa me emme käytä kovinkaan paljoa valtaa näiden suhteen, koska ne budjetit, joita me teemme, toimivat vain paperilla eivätkä vastaa todellisuutta. Vuodesta toiseen esimerkiksi sosiaali- ja terveystaloudessa budjetti on ylittynyt, koska palveluita ei pystytä järjestämään annetuilla rahoilla. Jos me vähennämme joka vuosi 1 %:n tuottavuustavoitteen verran edellisen vuoden suunnitelluista menoista, budjettiylitykset tulevat kasvamaan.

Meidän talousarviomme ovat taloudellista toiveajattelua, jossa kuvitellaan, että annetuilla rahoilla voi tehdä enemmän kuin on mahdollista. Reaalitodellisuudessa sitten virkamiesten täytyy karsia palveluista tai ylittää budjetti. Lautakuntien on pakko kumileimata virkamiesesitykset palveluiden heikennyksistä, koska lautakunnat eivät saa päättää budjetin ylityksistä. Pahimmassa tapauksessa vastuu päättää leikkausten seurauksista jää perustason työntekijöille, kun työntekijöitä vähennetään ja ne, jotka jäävät jäljelle, joutuvat miettimään, mitä tehtäviä jätetään kiireessä tekemättä.

Budjettineuvotteluissa valtuustoryhmät esittävät vaatimuksia, joilla yritetään saada parannuksia palveluihin. Esimerkiksi viime syksynä ryh-

12.2.2014

mät päättivät 1,4 miljoonan euron kohdentamisesta neuvoloille, koska terveydenhoitajia on liian vähän, ja on pelätty, että odottavien äitien ja lasten turvallisuus on jo vaarassa. Käytännössä suurin osa tästä 1,4 miljoonasta kului siihen, että vakinaistettiin tilapäisillä lasu-rahoilla pal-kattuja terveydenhoitajia ja lääkäreitä. Uusia terveydenhoitajan va-kansseja saatiin vain 3. Eli todellisuus neuvoloissa ei juurikaan muutu.

Tämä esimerkki osoittaa, että me teemme sellaisia päätöksiä, joilla me estämme itseämme vaikuttamasta asioihin. Jos palveluista leikataan joka tapauksessa huomattavasti, emme me voi saada aikaan paran-kuksia neuvottelemalla jollekin momentille lisärahaa, koska lisäykset saattavat kuluja leikkausten paikkaamiseen.

Jos me haluaisimme ihan oikeasti käyttää valtaa kaupungin palveluiden suhteen, budjetin valmistelutapaa pitäisi muuttaa. Meidän pitäisi arvioi-da esimerkiksi toteumaennusteen avulla, mitä nykyisten palveluiden järjestäminen todella maksaa. Sen jälkeen on mahdollista tehdä valin-toja, mitä halutaan säilyttää, mitä parantaa ja mitä kenties ajaa alas. Saattaa olla, että sellaisen tarkastelun jälkeen veronkorotukset tuntuisi-vatkin paremmalta vaihtoehdolta kuin mekaaniset budjettileikkurit. Mut-ta vaikka me pitäisimme kiinni tuottavuustavoitteesta, niin tällaisen rea-listisen arvioinnin jälkeen päätökset palveluiden karsimisesta ja heiken-tämisestä olisivat läpinäkyviä ja tapahtuisivat demokraattisen arvokes-kustelun kautta.

Epärealististen budjettipäätösten tekeminen ei ole demokraattista eikä läpinäkyvää äänestäjille. Kun me neuvottelemme vuoden 2015 budje-tista, minun mielestäni meidän pitäisi budjetin sisältöjen ohella käydä keskustelua myös siitä tavasta, jolla budjettia valmistellaan.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman

Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Täällä eräässä ryhmäpuheenvuorossa todettiin, että tuskin kukaan on lähtenyt kaupunginvaltuutetuksi siksi, että pääsisi leikkaamaan menoja. Ei pidä paikkaansa. Ainakin minä olen täällä ihan juuri siitä syystä, että kaupungin jatkuva velaksi eläminen saataisiin pysäytettyä. Mitä pidem-pään vetkutamme taloutemme tasapainottamisessa, sitä rajummaksi käy sopeuttamisen tarve tulevaisuudessa.

12.2.2014

Parissakin ryhmäpuheenvuorossa vedottiin hokkuspokkustaloustieteen mestarin Paul Krugmanin suosituksiin siitä, että talous pitäisi nostaa jaloilleen velkavetoisesti ja laajalla julkisella kulutuksella. Kreikka onkin loistava esimerkki maasta, jossa Krugmanin oppeja velkavetoisesta julkisesta kulutuksesta on sovellettu täysimääräisesti. Ja kuten lopputulos osoittaa, talouden alavireisyyden hoitaminen lisävelalla ja julkisen kulutuksen painottamisella on krapulan hoitamista uudet lärvit vetämällä.

Kysymys on viime kädessä siitä, millaisen perinnön jätämme tuleville helsinkiläisille. Jos rahoitamme menomme velkarahalla, on se oman hyvinvointimme maksamista veronmaksajien luottokortilla. Mutta luottokorttilaskukin lankeaa ennen pitkää maksettavaksi. Jos teemme vuodesta toiseen alijäämäisiä budjetteja, jätämme lapsillemme perinnöksien ja äitien velat. Se ei ole oikein.

Sitten täällä on sanottu, että Suomi on edelleen Euroopan vähiten velkaantuneita maita. Mainio juttu. Onneksi tosiaan meitä edeltäneet päättäjäsukupolvet eivät ole jättäneet perinnöksemme sellaisia velkoja, jollaisia me nyt olemme jättämässä seuraajillemme. Pitäisikö tämän nyt sitten olla syy sille, että kun aiemmin on osattu tehdä hyvää politiikkaa, niin nyt on varaa vihdoin tehdä jo vähän huonompaakin? No ei tietenkään ole. On silkkää itsepetosta väittää, että suomalainen velkaralli olisi vähemmän riskialtista kuin kreikkalainen. Velka on velkaa, oli se sitten suomalaista tai kreikkalaista, ja luottokorttilaskunsa joutuu maksamaan jokainen velallinen kansallisuudesta riippumatta.

Hyvät valtuutetut.

Tässä salissa on epäilemättä hyvin vallitsevana se näkemys, ettei nykyinen kuntarakenne pääkaupunkiseudulla ole optimaalinen. Olisi kansantaloudellisesti järkevämpää, että kilpailua käytäisiin pikemminkin kaupunkiseutujen välillä kuin niiden sisällä. Nykyinen pääkaupunkiseudun kuntarakenne ohjaa kuntia valitettavasti nimenomaisesti jälkimmäiseen.

On kuitenkin realismia myöntää se tosiasia, ettei pääkaupunkiseudun kuntarakenteeseen ole näköpiirissä ratkaisevia muutoksia. Helsinkiläisten päättäjien on syytä varautua siihen, että meillä on samat tutut kaupungit naapureinamme myös pitkälle tulevaisuuteen. Joudumme osittain niiden kanssa myös kilpailemaan ja ottamaan niiden ratkaisut huomioon omassa päätöksenteossamme.

Syytämme herkästi naapureitamme kermankuorijoiksi – osittain perustellustikin – mutta samalla meidän olisi syytä kiinnittää huomiota myös

12.2.2014

omaan toimintaamme. Jos itse omalla politiikallamme teemme Helsingistä yhä vähemmän houkuttelevan paikan hyvätuloisille veronmaksajille, sijoittajille ja yrityksille, niin ei se silloin ole naapureidemme vika.

Eräiden valtuutettujen tavoitteena tuntuu olevan koko Helsingin kaupungin muuttaminen yhdeksi suureksi kävelykaduksi ja siirtolapuutarhaksi. Jos autoilijat ajetaan kaupungista ulos, niin kyllähän se tietysti poliittisilla päätöksillä onnistuu. Mutta yleensä ne autoilijat ovat myös juuri niitä nettoveronmaksajia, joiden verorahoilla tämän kaupungin palveluita pyöritetään. Ja jos rahoittajat ajetaan kaupungista ulos, niin turha sitten on enää ihmetellä, etteivät kaupungin rahat tunnu mihinkään riittävän.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja, ja kiitokset kaikille puheenvuoroista.

Kun olen nyt kuullut kaikkien valtuustoryhmien näkemykset talousarvion valmistelusta, vaikuttaisi siltä, että valtuustokauden alussa yhdessä sovittuun valtuustostrategiaan on sitouduttu. Tämä koskee myös kokoomusta, jolle suosittelisin malttia uusien sopeutustoiveiden suhteen.

Julkisen vallan ei kannata leikata talouskasvun versoja leikkaamalla vääristä kohdista. Tehdyillä päätöksillä kun on suora yhteys myös yksityiseen kysyntään. Pakonomainen tasapainon hakeminen lyhyellä aikavälillä voi rampauttaa talouskasvun pitkäksi aikaa. Valtuutettu Rydmanille toteaisin, että varsinaista hokkuspokkus-taloustiedettä on verratava julkista taloutta kotitalouteen.

Mitä energiayhtiöömme tulee, myös Helsingin on kannettava vastuunsa ekologisesta kestävyysvajeesta. Hiilikasoista eroon pääseminen on Helsingille paitsi imago-, myös taloudellinen kysymys. Päästöt käyvät kyllä kukkarolle, jos kokoomuksenkin julkisuudessa kannattama päästökauppajärjestelmä saadaan joskus toimimaan.

Valtuutettu Männistö kehotti meitä kääntämään katseemme Espooseen ja ulkoistettuun terveydenhuoltoon. Vaikka en ole kaikesta Männistön ryhmätoveri Asko-Seljavaaran kanssa samaa mieltä, hän on täsmälleen oikeassa siinä, ettei terveyspalveluiden ulkoistaminen ole oikotie onneen. Julkinen terveydenhuolto tulee kokonaistaloudellisesti yleensä yksityistä edullisemmaksi, etenkin kun huomioidaan myös palveluntarjoajan verojalanjälki.

12.2.2014

Valtuutettu Torstin tavoin ihmettelin minäkin kaupunginjohtajan huomautusta siitä, että vuoden 2013 menokasvu ei ollut vielä valtuustostrategian linjausten mukainen. Kyseisen vuoden budjetista päätti edellinen valtuusto, ja tämän valtuustokauden päätöksentekoa ohjaava valtuustostrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa vasta viime vuoden huhtikuussa.

Varmaan liikaa ei voi myöskään korostaa valtuutettu Soininvaaran nostamaa kysymystä investointikaton ongelmista. Jos esimerkiksi jätämme rakentamatta uusia asuinalueita itsellemme luomamme katon vuoksi, ammusme itseämme jalkaan. Asuntojen hintaa saadaan alas tehokkaimmin rakentamalla riittävästi uusia asuntoja, ja niitä saamme rakentettua paitsi kasvattamalla kaavavarantoamme, myös tekemällä rakentamisesta edullisempaa esimerkiksi irrottamalla parkkipaikkojen ja asuntojen hinta toisistaan. Se olisi fiksumu politiikkaa.

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minä aion olla nyt se tylsimys, joka ryhtyy puhumaan rakenteesta tässä tilaisuudessa, näiden ihmisiä kiinnostavien palveluiden ja hoitamisen sijasta. Sinänsä tämän keskustelun painopiste on ollut juuri oikeissa asioissa. Näiltä osin voin todeta, että ihan kohtuudella me varmaan helsinkiläisistä ja keskeisistä palveluista kykenemme ensi vuonna huolta pitämään. Me olemme linjanneet tätä lähivuosien ja ensi vuodenkin taloutta jo valtuustostrategiassa ja investointiohjelmalla varsin pitkälle, ja tässä keskustelussa on nostettu kyllä esille myös ne kipukohdat, joihin on erityistä huomiota kiinnitettävä. On pidettävä huolta varsinkin niistä, jotka kaikkein eniten apua ja huolenpitoa tarvitsevat.

Mutta minä jatkan pikkuisen siitä, mihin valtuutettu Rydman jo osaltaan viittasi. Viittaaan itse keskustan ryhmäpuheenvuoroon, jossa Terhi Peltonen kantoi huolta siitä, miten nämä metropolialueen hallinnon tulevaisuuden linjaukset ovat aika tavalla vielä auki, samoin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen, tämä niin sanottu sote-uudistus. Näiden uudistusten hankala ? ja epätietoisuus siitä kyllä luo epävarmuutta myös Helsingin tulevaisuuteen ja meidän taloutemme järjestämiseen.

Tässä suhteessa panen ilolla merkille yhden valopilkun viime viikkojen keskustelusta. Pyydän saada tukea tai levittää tätä valoa vähän laajemminkin. Nimittäin valtuutettu Eero Heinäluoma, Uudenmaan liiton valtuuston puheenjohtaja tässä pari viikkoa sitten ehdotti, että tämä metropolihallinto toteutettaisiin sillä tavalla, että siihen tulisivat mukaan

12.2.2014

kaikki Uudenmaan liiton jäsenkunnat. Olen lämpimästi samaa mieltä. Olemme keskustan puolelta tätä ideaa levittäneet jo aiemmin.

Tämä rajaus 14 kuntaan, mikä nyt lainsäädännössäkin on, on enemmän tai vähemmän keinotekoinen. Jos todellakin haluamme näitä hallinnon tasoja järjeistää ja vähentää, niin tässä olisi ensimmäinen kohde. Jos ja kun tätä metropolihallintoa ryhdytään rakentamaan, se voitaisiin muodostaa tämän jo olemassa olevan yhden organisaation ympärille. Toivon, kun tässä salissa on runsaasti vaikutusvaltaa myös tuohon valtakunnan politiikkaan, että tätä Heinäluoman ideaa vakavasti tutkittaisiin ja otettaisiin se jatkotyön pohjaksi. Uskon, että se olisi myös Helsingin kannalta hyvä ratkaisu.

Kiitos.

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa täällä jo kiinnitettiin huomiota moniin niistä asioista jotka ovat minunkin kannattamiani. Keskitynkin sen johdosta oikeastaan kaupunkisuunnittelun puolelle tässä omassa puheenvuorossani. Valtuuston strategiassa on hyvä linjaus rahoittaa nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Tämä tavoite on mielestäni hyvä.

Valtuutettu Kauko Koskisen tavoin kannatan erityisesti asuintonttien myyntiä uudisrakentamisessa, tai niille asunto-osakeyhtiöille ja pientalojen asukkaille, jotka oman maapohjansa haluavat ja ovat valmiit ostamaan. Kaupungin kannalta tämä on järkevää etenkin sen johdosta, että tonttien vuokrat ovat kovin alhaisella tasolla verrattuna kiinteistövero- ja sen tuottoon, etenkin arvokkaammilla alueilla. Tai ainakin on vaihtoehtoisesti pidettävä huolta siitä, että vuokratonttien hinnoittelu on vähintään samalla tasolla kuin kiinteistövero.

Valtuustokauden investointikatoksi on kirjattu 435 miljoonaa euroa. Valtuutettu Soininvaara kritisoi täällä yksisilmäistä investointikattoa, tai ainakin jotakin sinnepäin. Samaa pohdiskeli myös valtuutettu Bogomoloff, ja samaa olen pohtinut minäkin samasta näkökulmasta. Kysyä voi, olemmeko riittävän joustavia ryhtymään itse itsensä maksaviin ja tuotaviin investointeihin vai emme.

Nyt, kun laadimme uutta yleiskaavaa, meillä on erinomainen tilaisuus pitää mielessä myös riittävän pitkä perspektiivi. Jos tuotamme asuntoja

12.2.2014

todella rajua tahtia, nopeammin kuin yhteisesti hyväksytty 5 500 asuntoa vuodessa, niin vaarana on, valtuutettu Soininvaara, myös vauhtisokeus ja virheiden tekeminen kaupunkisuunnittelussa, mukaan lukien liikenneratkaisut. Investointikatto ei saisi olla mielestäni este kaupungin dynaamiselle kehitykselle ja suurten, strategisten ratkaisujen teolle, sikäli kun tarvetta sellaisille tällä valtuustokaudella nyt sitten tulee.

Näin sanottuani haluan kuitenkin korostaa Helsingin velkaantumisen saamista hallintaan ja toimintamenojen kasvun hillitsemistä, sekä suurta harkintaa luksusinvestointien kohdalla. Tällainen luksusinvestointi on – tai olisi ollut – esimerkiksi Finlandia-puisto, jonka onneksi kaupunginhallitus palautti valmisteluun niin, että siitä tehdään luonnonmukaisempi puisto. Näin säästetään varoja, joilla voidaan ylläpitää vanhojen ja nykyisten kaupunginosien urbaaneja kaupunkipuistoja. Eli tavallaan Ville Jalovaaran tavoin tässä haluan alleviivata sitä, että samalla kun rakennetaan uusia kaupunginosia, niin muistetaan pitää myös vanhojen kaupunginosien rakenne kunnossa.

Valtuutettu Lasse Männistö totesi Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa täällä, että vuosittaisen 5 500 asunnon tuotantotavoitteen toteuttamisen suurimpana esteenä on kaavoitus. Näin ei tietysti saisi olla. Tämä onkin tavallaan vain osa totuudesta, sillä kysymys on myös siitä, osaammeko kaavoittaa sellaisia alueita, jotka rakennuttajat myös haluavat rakentaa. Sehän taas määräytyy sen pohjalta, minkälaisia koteja ihmiset haluavat ostaa.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tuntuu, että 2 viimeisen valtuustokauden ajan olemme joka vuosi joutuneet toteamaan, että taloudellinen tilanne on vähintäänkin epävarma – niinpä nytkin. Erityisesti vaikuttaa Helsingin Energian muuttunut tilanne. Väestöllisen huoltosuhteen muutos alkaa tuntua, joten tilanne on sikälikin aiempia kausia haastavampi. Palvelujen lisääminen niiden tarpeen kasvun mukaisesti ei ole nyt kestävä.

Samaan aikaan väestörakenteen muutoksen kanssa meillä arvioidaan poistuvan työmarkkinoilta runsaasti henkilöstöä, esimerkiksi koko kunta-alalta noin 60 % vuoteen 2030 mennessä. Sikäli velan takaisin maksaminen on jatkossa aiempia vuosikymmeniä haastavampaa. Verojakaan ei voi loputtomasti korottaa, ettei menetetä kotimaista ostovoimaa.

12.2.2014

maa. Rakentavinta on tarkastella kaikkea palvelutuotantoa kriittisesti ja lähteä rohkeisiin uudistuksiin.

Esimerkiksi palvelupisteiden määrää ja sijaintia kannattaa arvioida kaikilla hallinnonaloilla. Muun muassa sosiaali- ja terveystieteissä on toimintaa noin 250 rakennuksessa, 400 toimipisteessä. Tilojen käytön tehostamista ja yhteispalvelupisteitä on syytä harkita ja panostaa entistä enemmän toiminnan sisältöön. Saammekin loppukeväästä uuden sote-palveluverkkoesityksen, jossa sote-lautakunta toivoo esitettävän myös uuden sote- eli sosiaali- ja terveysasemakonseptin, joka aidosti yhdistäisi 2 entisen, erillisen viraston toimintoja, kuten virastojen yhdistämisen idea alun perin oli.

Toivottavasti sekä virkamiehillä että poliitikoilla ja kaupunkilaisilla on tahtoa riittävän uudistusmielisen pitkän aikavälin suunnitelman hyväksymiseen. Vain niin voimme taata hyvän palvelutason ja pitää tulot ja menot tasapainossa myös tulevana vuosina ja vuosikymmeninä.

Sosiaali- ja terveystieteissä lakisääteisten palvelujen kustannuksia ei aina voi etukäteen ennustaa, kun esimerkiksi toimeentulotuen, työllistämisen tuen ja lastensuojelun tarve on ollut riippuvainen yleisestä taloudellisesta ja työllisyystilanteesta. Sosiaali- ja terveyspalvelujen valinnanvapauden lisääminen yli kunta- ja maarajojen, vanhuspalvelulain toteutus ja paperittomien terveydenhuollon kysyntä tuovat epävarmuutta suunnitteluun. Siksi olisikin toivottavaa, että kaupunginhallitus huomioisi soten budjettiraamia määriteltäessä edellä mainitut tekijät.

Vaikka budjetit tulevana vuosina ovat tiukat, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, ennaltaehkäisystä sekä varhaisen tuen muodoista ei kannattaisi säästää. Ennaltaehkäisyyn panostamalla voimme pyrkiä vähentämään toiminnan kohdistumista kaikkein raskaimpiin ja kalleimpiin viime hetken palveluihin. Väestörakenteen muuttuessa ikääntyneiden kaupunkilaisten asumiseen kannattaa panostaa.

Ympäristöministeriössä laaditun ikääntyneiden asumisen kehittämissuunnitelman mukaan asuntokannan laatu on oleellinen kysymys ikääntyneiden kotona asumisen onnistumiseksi. Keskeistä tässä asumiseen panostamisessa on esteettömyyden parantaminen ja asuntojen korjaaminen, sekä asumisen, asuin ympäristön ja palvelujen toimivat kokonaisuudet. Kuten Helsingin Sanomat eilen kirjoitti, Helsingin kerrostaloista puuttuu vielä noin 8 300 hissiä. Lisäksi näkisimme tärkeänä, että senioriasumista lisättäisiin myös kantakaupungin alueelle.

Kiitos.

12.2.2014

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jos tämä kaupunginjohtajan alustus olisi kuultu jossain yrityksessä, niin varmasti olisi ymmärretty, että meillä on paljon ongelmia, mutta olisi kysytty, missä ovat ratkaisut. Nämä puuttuivat sieltä. Mielestäni etenkin RKP:n edustaja nosti ansiokkaasti koulutuksen merkityksen esille. Välillä tuntuu siltä, että tulevaisuuden usko teknologian kehitykseen ja koulutukseen on unohtunut. Näin ei saisi olla. Olemme globaali toimija myös Helsingissä, ja meidän pitäisi olla suunnannäyttäjä.

Investoimalla ihmisiin ja palveluihin houkuttelemme yrittäjiä. Yrittäjät ovat ihmisiä. Työikäiset ihmiset ovat todennäköisemmin myös niitä, joilla on lapsia. Jos haluamme houkuttaa työssäkäyviä ihmisiä, meillä täytyy olla riittävä palvelutarjonta. Nyt olemme isojen ongelmien ääressä, kun haluamme rakentaa kasvua ja uusia alueita Helsinkiin, mutta emme ole tarjoamassa riittävästi palveluita. Ihmiset myös osaavat arvioida palvelun laatua, ja sana kulkee nopeasti. Toivottavasti Helsinki on täten myös yritysmyönteinen kaupunki.

Minun mielestäni täällä tuotiin myös hyvin rakenteellisista asioista esiin avoimuus meidän henkilöstökulttuurissamme, ihmisten voimaannuttaminen ja mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä. Samalla pitäisi muistaa avoimuus myös kaikkia kaupunkilaisia kohtaan ja huomioida, että perustuslain mukaan viranomaisten asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta. Tuntuu, että sosiaalinen media ja se maailma on muuttanut ehkä ihmisten kommunikointitapoja nopeammin kuin meidän virastomme ovat muuttuneet. Edelleen luotetaan siihen, että lätkäistään joku tiedote ihan viime tingassa ja oletetaan, että se on riittävästi. Tärkeää olisi vuoropuhelu.

Samoin avoimuus koskee myös eritoten luottamushenkilöitä. Kuntalain mukaan luottamushenkilöillä on oikeus saada kunnan viranomaisilta niitä tietoja ja asiakirjoja, joita pitää toimessaan tarpeellisena. Tosiaan-kin luottamushenkilön tiedonsaantioikeus on kuntalaista vieläkin laajempi.

Pilvi Torsti hienosti viittasi puheessaan siihen, että olemme sopineet, että budjetointi täytyy sopeuttaa väkimäärään ja käyttömäärän kasvuun, ja sen jälkeen vähentää tuottavuus. Pidän myös kovasti apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurin ideasta, jonka hän on tuonut ansiokkaasti some-maailmassa esiin. Olemme hyvin pienikokoinen kansakun-

12.2.2014

ta, ja olemme myös ehkä osaavin ja koulutetuin kansakunta koko maailmassa, joten jos haluamme pärjätä, niin se on ihan mahdollista. Mutta täytyy muistaa, että toimimme globaalisti, ja silloin koulutus on yksi avainsana menestykseen ja myös yrittäjyyteen. Sen olemme nähneet. Jos ne yritykset, jotka nyt raketin lailla kasvavat, ovat usein niitä, jotka toimivat sähköisten kanavien kautta, niin kuin nyt voimme lukea Supercellin kaltaisista uusista toimialoista.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tälle keskustelulle oli aika erikoinen avaus se, kun valtuutettu Männistö syntyperäisenä mikkeliäläisenä kehotti, että me menisimme tutustumaan Espooseen. Onneksi täällä on Sirpa Asko-Seljavaaran kaltaisia asiantuntijoita, jotka sanovat, onko tämä terveystalvuiden yksityistäminen se taikasana, jolla tuotetaan säästöjä. Eli ulkoistaminen ja yksityistäminen. Siitä on saatavissa runsaasti tietoa ja faktaa, että ympäri maailmaa monet kaupungit ovat palauttaneet näitä yksityistettyjä ja ulkoistettuja toimintoja omaan hoitoonsa.

Yhtälaista unelmahoittoa on haaveilu näistä rakentamisen kumppanuushankkeista. Suomeksi sanottuna ne ovat näitä 1960-luvun grynderilähiöitä, joita nyt yritämme saada asuttaviksi tulevaisuudessa.

Mutta tämän sijaan oikeastaan se pääviesti, mistä halusin puhua, on osittain sama, mitä Osmo Soininvaara nosti esille. Me kaikki olemme yksimielisiä siitä, että Helsingin keskeisimpiä haasteita on saada lisää asuntoja. Mutta kun kaupunki ei niitä asuntoja rakenna, niin kaupunki rakentaa kuitenkin sen infrastruktuurin, jonka päälle se asuin ympäristö syntyy. Jos puhutaan kestävästä kaupungista tavoitteena, niin se on nimenomaan se infrastruktuuri, joka ratkaisee sen, tuleeko kaupungista kestävä vai ei: millainen liikennejärjestelmä, millainen energiajärjestelmä, millainen tietoverkosto esimerkiksi. Millaiset kadut, jalankulku- ja ulkoilureitit ja niin edespäin.

Erityisesti yksi osa tästä infrastruktuurista usein unohtuu, ja se on puistot. Mitä enemmän tulee tiivistä kaupunkia, sitä paremmin pitää meidän rakentaa puistot, sekä uusille että vanhoille alueille. Puistot eivät ole pelkästään kukkasia ja puita, vaan ne ovat nimenomaan julkista tilaa. Sen takia keskustelu Töölönlahden puistosta on ehkä pikkuisen ollut

12.2.2014

nyt harhateillä. On aivan selvää, että hinnan pitää olla tietysti kohtuullinen ja suhteessa, mutta siinä ei todellakaan ole kysymys nyt muuttamasta puusta, vaan siinä on kysymys tämän valtakunnan keskeisestä symbolirakennuksesta, julkisesta tilasta, joka sattuu olemaan ulkona.

Jokaiseen maailman kaupunkiin kuuluu joku sen brändiä ja imagoa ylläpitävä puisto, oli sitten Hyde Park, Central Park, Bois de Boulogne tai Villa Borghese. Helsingissä se tulisi olemaan ja sen pitää olla nimenomaan Töölönlahden puisto. Ja tietenkin keskustakirjasto osana sitä. Sitä aluetta ei saa jättää hunningolle.

Metropolihallinnosta en olisi sanonut mitään, mutta kun valtuutettu Laaninen siitä mainitsi, on pakko todeta, että itse asiassa infrastruktuurista on kyse myös, kun puhutaan metropolihallinnosta: kestävästä kaupunkirakenteesta, joka ulottuu yksittäisten kaupunkien rajojen ulkopuolelle. Istun toista kautta Uudenmaan liiton hallituksessa ja voin sen takia kokemuksesta sanoa, että puhe siitä, että Uudenmaan liitto olisi yhtä kuin metropolihallinto, vesittää kyllä täydellisesti koko tavoitteen ja ajatuksen.

Ei voida kuvitella, että syntyisi yhteinen tahto ja näkemys, jos puhutaan alueesta Hangosta Pukkilaan ja Loviisaan. Metropolihallinto on ratkaisu siihen, että pääkaupunkiseudun kuntaliitosta ei synny ainakaan riittävässä laajuudessa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluammeko, että kunnat – Helsinki niiden joukossa – ovat jonkinlainen Kataisen hallituksen likaisen työn tekoyksikkö? Sitähän Männistö ja Rydman täällä meiltä edellyttivät. Ensin hallitus alentaa yritysten ja hyvätuloisten verotusta, sen jälkeen se leikkaa kuntien valtionosuuksia ja sitten hallituksen edustajat täällä valtuustossa tulevat sanomaan, että meidän pitää leikata pienituloisten, vähävaraisten ihmisten hyvinvoinnista ja helsinkiläisille kuuluvista palveluista. Kannattaa muistaa, että mitään kestävyysvajetta ei olisi, mikäli tämä hallitus ja edelliset eivät olisi tehneet näitä veronkevennyksiä viimeisen 20 vuoden aikana. Meillä olisi päinvastoin nyt varaa panostaa entistä parempiin palveluihin. Helsingissä ei ole tälläkään hetkellä mitään kestävyysvajetta.

12.2.2014

Pidän hyvin kummallisena sitä ajatusta, että Helsingin Energian tuottavat investoinnit lasketaan pelkäksi menoksi, jonka tekemisen takia pitää leikata palveluja. Eihän tässä ole mitään järkeä. Teollisuudessa tuotannollinen investointi lasketaan 20–25 vuodelle. Meille kaupunginjohtaja ja Männistö tarjoavat 4–5 vuoden maksuohjelmaa näiden investointien rahoittamiseksi, mikäli ne luvut pitävät paikkansa, joita esitettiin, että kaikki tuotot melkein katoavat näiden investointien myötä. Meillä voidaan toimia ihan toisin.

Ihmettelen sitä intoa, jolla erityisesti kokoomus on ajanut energialaitoksen, sataman ja mahdollisesti myös Palmian yhtiöittämistä. Minusta se ei osoita vastuullista suhtautumista kaupungin talouteen. Kaukolämpöverkko ja helsinkiläisten omaan kulutukseen menevä osa sähkön tuotannosta voidaan säilyttää kaikkien lakien ja EU-pykäliden mukaan edelleenkin kunnan omana liikelaitoksena. Samoin sataman landlord-toiminta ja Palmia. Minkä takia me yhtiöittäisimme ne ja siirtäisimme Kataisen hallituksen mustaan aukkoon osan näiden liikelaitosten tuotosta ja samalla päätösvallan niiden toiminnasta pois valtuuston käsistä?

Mielestäni on muutenkin syytä valtuuston korostaa kaupungin oman toiminnan merkitystä palveluissa. Palveluseleiden käyttöä, kilpailuttamista ja ulkoistamista ei ole syytä lisätä. Täällä erityisesti kokoomus on korostanut budjettiraamin, ei vain noudattamista, vaan suorastaan kiristämistä. Kiristämistähän on nyt tehty vuodesta 2002 alkaen palveluissa, ja seuraukset näkyvät. Haluan vielä toistaa, että mikäli otetaan huomioon pelkästään kustannustason nousu ja väestön muutosten vaikutukset, päädytään siihen, että peruspalvelujen määrärahoja pitää nostaa ainakin 5 prosenttiyksiköllä nykyisestä. Jos halutaan lisäksi ottaa huomioon vanhuspalvelulain vaatimukset, nuorisotakuu, työttömyystilanteen parantamisen tarpeet ja muut, meidän pitää tehdä vielä suurempi korotus.

Todella tässä on monia haasteita, joihin kannattaa tarttua, ja samalla korjata virheitä, joita on tullut tehtyä. Palauttaa HSL-matkakortti vammaisille ja vanhuksille, poistaa älytön päiväkotien mitoitusnormien kiristäminen, perua Uusix-verstaiden ja eräiden muiden työllistämisen kannalta tärkeiden toimintojen alasajo ja myös korjata se virheellinen sitoutuminen tällaisissa talousoloissa kiristävään budjettilinjaan, joka on muiden ryhmien toimesta kirjattu strategiaohjelmaan, johon SKP Helsinki-listat ei silloin sitoutunut eikä sitoudu nytkään.

Kiitos.

12.2.2014

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Saarnio kiinnitti huomiota siihen, että eläkeläisjärjestöt jäivät lähes kokonaan ilman avustuksia tämän vuoden jaossa, ja syyllinen on kyllä tietenkin meidän sote-lautakunta. Mehän emme jakaneet niitä alle 10 000:n avustuksia. Nyt kyllä vanhusneuvosto on tarttumassa tähän asiaan, ja toivottavasti saamme vuodelle 2015 korjauksen siihen, että eläkejärjestöt saavat niitä avustuksia, sillä ei niiden toiminta ole mitään pelkkää teatterissa käyntiä ja kahvinjuontia vaan sillä on tärkeä merkitys näiden vanhusten hyvinvoinnin kannalta.

Valtuutettu Anna Vuorjoki mainitsi näistä neuvoloista, että saimme niihin lisää rahaa. Mielestäni on erittäin hyvä, että saimme tämän 1,5 miljoonaa ja saimme lisää neuvolan hoitajia. Minusta pitäisi käyttää suurin osa siitä rahasta syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien perheiden ja lasten hoitamiseen eikä niinkään meidän täysin terveiden lasten hoitamiseen, mikä näyttää nyt olevan yleinen tendenssi, että kauhean useasti vain katsotaan ihan terveitä lapsia. Heitä mitataan ja punnitaan eikä heissä tapahdu mitään muutosta, paitsi he tietenkin kasvavat ja lihovat. Mutta syrjäytyneet lapset, heihin pitäisi panostaa paljon enemmän.

Karin Taipaleen kanssa olen kyllä ihan samaa mieltä, että Töölönlahden puisto täytyy rakentaa kunnollisesti.

Valtuutettu Mäkimattila

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen valmistelua koskeva lähetekeskustelu on ollut hyvin samanmielinen, mitä tulee säästöjen tarpeeseen ja jo sovituissa investointiraameissa pysymiseen. Niin ikään puhdas yksimielisyys vallitsee verorahoin tuotettujen sote-, perus- ja lähipalveluiden koskemattomuudesta leikkauksien suhteen. Näen tämän hyvin positiivisena, joskin säästöistä puhuminen voi olla joidenkin mielestä valitusvirttä. Mutta meidän on siedettävä se ja kannettava vastuumme kuin ihminen.

Kategorinen näennäisdemokraattinen säästö tasaisesti kaikilta hallinnonaloilta ei ole kuitenkaan oikeudenmukaista. Meillä on tuottamattomia palveluja, jotka itse asiassa kipeästi vaativat lisää määrärahoja. Tarkoitin soten, eritoten vanhusten ja vammaisten peruspalveluja ja

12.2.2014

minimalistista saattohoitopaikkojen tarjontaa, jota kolmas sektori yrittää nyt keräyksellä paikata. Me voisimme edetä maltillisesti kenties karsien jo tehtyjä investointipäätöksiä, mikäli sote- ja peruspalvelujen inhimillinen turvaaminen sitä vaatii. Haastan tähän.

Osa sovituista rakennusinvestoinneista vaatii jatkossa jatkuvaa ylläpitoa ja menoa jatkossakin. Ne ovat sellaisia, mitä ilman helsinkiläinen voisi elää yhtä hyvin kuin ennenkin. Tällainen mielestäni täysin turha hanke on esimerkiksi keskuskirjasto. Sen sijaan uusien asuntojen rakentaminen lisää veronmaksukykyisten kaupunkilaisten määrää, mutta vastaavasti infrastruktuuria, sote- ja muita peruspalveluja joudutaan lisäämään. On ilmennyt, että kaavoitushankkeessa ei ole otettu näitä asioita riittävästi huomioon. Toki Uudenmaan sote-yhteistyö voi tulla avuksi, mutta mikään ei ole vielä varmaa.

Eräs sote-meno, joka luo säästöjä, on omaishoitajuus. Tätä altruistista työtä ei saa kuitenkaan nähdä vain euroina. Olen huolestunut professori Asko-Seljavaaran lausunnosta, josta kuului läpi helsinkiläisten syyllistäminen siitä, etteivät kaikki lähde puolisoitensa tai perheenjäsentensä omaishoitajaksi. Kuulkaa, nykyisin omaishoitajat eivät saa tässäkään kaupungissa sitä apua, joka mahdollistaisi elämisen omaishoitajana. Omaishoitajana jaksaminen ei ole kiinni rahasta vaan fasiliteeteista.

Sen sijaan Ebelingin röntgenläheteiden perässäjuoksutusesimerkki kuvasi mielekästä tapaa uudelleen organisoida. On hyvinkin mahdollista, että saisimme koulutettuja lähihoitajia takaisin koulutustaan vastaavaan työhön ja terveyskeskuslääkärit asemilleen, mikäli sallisimme työn tekemisen eettisesti. Enemmän käsiä on enemmän aikaa per potilas, ja ammattiyhdyksen ja arvostuksen palautus on taattu.

Kiitos.

Ledamoten Brettschneider

Värderade ordförande, bästa fullmäktige.

Vi strävar till att minska institutionsboende för alla grupper i samhället som behöver någon form av stöd: handikappade, psykiskt sjuka och äldre. Mest aktuellt just nu är att minska institutionsboende för de äldre.

Laitospaikkojen vähentäminen ja tavoite, että iäkkäät kuntalaiset asuisivat kotona mahdollisimman pitkään, edellyttävät kuitenkin, että todella panostetaan tukipalveluihin. Ei vain kotihoitoon, joka tietenkin on erittäin keskeisessä asemassa ja johon todella tarvitaan myös paljon lisää

12.2.2014

resursseja, vaan myös tukipalveluihin, jotka kohdistuvat senioreihin, jotka ovat suhteellisen hyvässä kunnossa. Parhaat tukijat tässä ovat vapaaehtoisjärjestöt. Valitettavasti on viime aikoina tässä suhteessa annettu vähän ristiriitaisia viestejä järjestöille, kun vapaaehtoisjärjestöiltä on evätty tai vähennetty taloudellista tukea, jota ne ovat aikaisempina vuosina saaneet.

För att de frivilliga organisationerna skall kunna erbjuda aktiverande stödjänster och det sociala stöd, som mången äldre behöver. Skall vi befrämja deras verksamhetsmöjligheter genom att ge dem ekonomiskt stöd och också annat stöd – inte genom kortsiktigt sparande omöjliggöra de här verksamhetsmöjligheterna. Det är fråga om småsummor, men stora inbesparingar på längre sikt.

Tack.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Hyvät valtuustotoverit.

Säästämällähän voi vain säästää, mutta vain investoimalla voi tulla kasvua, näin myös täällä Stadissa. Pohdin tämän keskustelun alussa, olenko Suomen, Euroopan vai Stadin talousarvioehdotusta pohtimassa. Sen verran etäältä lähti tämäkin keskustelu. Helsingin talous ei ole – kuten osa puheenvuorojen pitäjistä niin väitti – retuperällä. Päinvastoin lähes ellei ainoana julkisena taloutena se vain porskuttaa. Syömävelkaa ei ole otettu eikä tule ottaa. Tässä taloustilanteessa investointien tekeminen on parasta kehitystä, vaikka sitten velkarahalla jos tarve niin vaatii.

Investointikattomme on myös haaste Stadia kehitettäessä. Uudet asunnot ja infra, riittävät toimitilat, toimivat ja tehokkaat liikennejärjestelyt sekä palvelut kaikille stadilaisille ovat kasvavan Stadin elinehto. Yhtiöittämissuhteiden tähänkin saliin tuoma epävarmuus saa minutkin toteamaan ääneen, että pidetään huolta liikelaitoksistamme eikä yhtiöitetä tai pilkota niitä turhaan. Esimerkkinä mainittakoon vaikka Palmia ja Stara, jotka ovat Stadille ja stadilaisille tärkeitä palveluiden tuottamisyksiköitä. Samalla ne ovat myös merkittävä työllisyyden ja verotulojen lähde. Niitä ei ole syytä – ei niin minkäänlaista – edes pohtia yhtiöitettäväksi. Huolehditään siis Stadista, stadilaisista ja molempien hyvinvoinnista myös ensi vuonna.

12.2.2014

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Valtuutettu Asko-Seljavaaran aiempi puheenvuoro osoitti, että hän ilmeisesti ymmärsi väärin ryhmäpuheenvuorossa esille nostamani epä-tarkoituksenmukaisuuden. Kun lääkäri lastensairaalassa kehotti minua ja lastani menemään terveysasemalle hakemaan lähetteen lapselleni röntgeniin, häneltä itseltään – kyse oli siis yhdestä ja samasta lääkäristä – en ymmärrä, miksi valtuutettu Asko-Seljavaara näkisi tämän juoksettamisen ja ajan haaskauksen välttämättömänä.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Muutama sana kiinteistöpolitiikasta ja tavoitteista, joita valtuusto talousarvioissaan on viime vuosina laittanut. Olemme nostaneet aika paljon kiinteistön myyntitavoitteita, mikä sinänsä on ymmärrettävää, mutta haluan valtuustolle tuoda esiin tämän näkökulman, että meidän täytyy aina seurata myös sitä, mihin hintaan tontteja kulloinkin myydään. Tällä hetkellä kiinteistölautakunnan näkökulmasta melkein kaikki tontit myydään, joita voidaan myydä. Totta kai kysynnän ja tarjonnan lain mukaan silloin hinta laskee, kun tarjonta lisääntyy. Jossain kohtaa tulee se tilanne, että meidän on arvioitava, onko se aina meille taloudellisesti kannattavaa. Mikä on optimaalinen suhde, mitä pannaan vuokralle ja mitä myydään? Se on kulloinkin tarkastettava.

Toinen asia, joka liittyy kiinteistötalouden myyntitavoitteeseen, liittyy Tilakeskuksen tavoitteisiin myydä kiinteistöjä. Se voidaan tehdä hyvin tai huonosti. Hyvin se tehdään niin että jos tarkastellaan koko kiinteistömassaa ja sen ylläpidon kustannuksia korjausvelka mukaan lukien, meidän kannattaa myydä niitä kiinteistöjä, joihin on tulossa isot peruskorjaukset ja joiden ylläpitämiseen tulevat kustannukset ovat suuria. Jos lähdemme pelkästään myymään isoa myyntitavoitetta per vuosi, saattaa olla, että päädymme myymään juuri niitä kiinteistöjä, joiden vuokratuotot ovat kaupungille kannattavia. Saatamme kohdentaa kokonaistaloudellisesti aivan väärin nämä myyntitavoitteemme.

Tässä täytyy olla vähän sellaista fiksuutta ja seurantaa, ja meidän pitää edellyttää myös virkamiehiltä, että meille tulee takaisin oikeasti selvitykset niistä, mitä me teemme. Jos tuijottelemme pelkästään myyntilukuja, voimme tehdä kaupungille taloudellista vahinkoa.

12.2.2014

Sitten vielä yksi asia tähän perään. Emme ole kaupunkina kauhean hyvin osanneet hyödyntää kaavoituksen ja kiinteistöpolitiikan suhdetta. Emme osaa ulosmitata kaavoituksen kautta tulevia arvonnousuja oikein. Tämä uusi investointikattomme, niin kuin parissakin hyvässä puheenvuorossa muun muassa Soininvaaralta on tuotu esiin, minäkin ajattelen niin että investointikatto voi lyhyellä tähtämellä auttaa meitä ymmärtämään etenkin isojen, kalliiden liikenneinvestointien priorisointia. Siinä on hyöty.

Mutta sitten jos menemme miettimään sitä, että meillä on tällaisia yksittäisiä infraratkaisuja, jotka vaikuttavat maan arvoon, jos emme ota nettolaskuria mukaan siihen, saatamme tehdä ihan väärässä järjestyksessä nämä valinnat. Hyvä esimerkki on vaikka tämä Laajasalon silta-asia. Jos se tehdään ennen kuin luovutus tonteille tuleville alueille tehdään, se vaikuttaa hintaan, jolla kaupunki myy ne tontit sieltä. Jos taas se myydään sen jälkeen, arvonnousu menee niille, jotka ovat ostaneet sen tontin, eikä kaupungille.

Samalla tavalla meidän pitäisi ajatella koko infrakehitystä pitkin kaupunkia. Jos teemme kulttuuri-investointeja, esimerkiksi rakennamme talon jonnekin, sen ympärillä perinteisesti arvo nousee. Se voi vaikuttaa merkittävästi kaupungin maaomaisuuteen. Mutta emme koskaan ajattele näin. Ajattelemme ensiksi ne kulttuurirakennukset ja jätämme arvonnousun niille muille, jotka omistavat asuntoja ympärillä. Tällainen kokonaisvaltaisempi lähestymistapa kiinteistö- ja kaavapolitiikkaan olisi minusta tässä kaupungissa tosi tarpeen.

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Kaarin Taipale täällä totesi puheenvuorossaan, että keskustelu Finlandia-puistosta on mennyt väärään suuntaan, ja samaa mieltä tuntui olevan puoluekaverini Sirpa Asko-Seljajaara. Mitä kauniiseen ja pontevaan pääkaupunkikuvaan tulee, olen heidän kanssaan samoilla linjoilla. Finlandia-puisto olisi ollut vesialtainen aivan upea. Mutta kun rahaa ei ole, rahaa ei ole. Siksi kysymys on mielestäni luksuksesta, johon meillä nyt yksinkertaisesti ei ole järkeä ryhtyä. Ehkä jo 2030-luvulla tämä onkin toteutuskelpoinen.

Kaupunginhallituksen päätös ja linjaus onkin sen johdosta aivan fiksuja, että välivaiheena tehdään luonnonmukainen viheralue, joka sekin palvelee aivan hienolla tavalla urbaania viherpuiston, keskustapuiston tarvetta ja tuo palvelua lisää asukkaille. Hulppeiden vesialtaiden sijaan

12.2.2014

tässä taloustilanteessa on minusta parempi turvata nyt sellaisten kaupunkipuistojen peruskorjaus ja kunnostus kuin esimerkiksi Sibeliuksen puisto, Topeliuksen puisto, Hesperian puisto, Kaivopuisto, Kaisaniemen puisto ja vaikkapa meidän kaikkien rakastama Keskuspuisto, puhumattakaan uusille alueille perustettavista puistoista, jotka nekin syövät varoja tästä samasta momentista.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Halusin tästä keskustelusta kaksi asia vielä alleviivata. Yksi on se, että kun puhutaan nyt tulevista vaikeuksien ajoista, pitää myös ehdottomasti muistaa, että vaikka vaikeanakin aikana eletään, silloin pitäisi myös ehdottomasti panostaa ennalta ehkäisevään työhön, koska sen laiminlyöminenhan vaikeuttaa myöhemmin, ja joudumme tekemään kalliita ratkaisuja myöhemmin. Vaikeina aikoinakin ennalta ehkäisevään työhön ja perheiden tukemiseen on panostettava. Se on muistettava. Se yleensä jää vähemmälle silloin kun puhutaan rahoista, mihin määritellään, koska se ei näy silloin, mutta se on se todellinen, mihin pitää panostaa oikeastaan.

Toinen asia, johon halusin, tässä on monellakin tullut puheenvuoro Helsingin kaupungin asumisen hinnasta ja kalleudesta. Se on todellinen ongelma tällä hetkellä. Kaikki tietävät sen tässä, mutta jokainen puhuu siitä omalla tavallaan. Haluaisin muistuttaa, että Helsingin kaupungin asuntotoimiston viime raportti on tullut. Kaikki voivat myös käydä tutustumassa siihen ihan mielellään. Siellä paljon tietoja tulee. Siinä yli 10 000 on hakenut asuntoa Helsingin kaupungista ja jättänyt asuntohakemuksen.

Nämä asunnot, joita haetaan, ovat kohtuuhintaisia tai kohtuuvuokra-asuntoja. Kukaan ei ole jonottamassa tai siellä puolella ei ole jonoa, missä on kalliita asuntoja ihan oikeasti ostettavana tai vuokrattavana. Kun ihmiselle tulee taloudellisia vaikeuksia ja työn epävarmuutta, silloin myös vuokra-asuntojen tarpeet nousevat enemmän entisestä. Se vaikeuttaa tilannetta, joka on tällä hetkellä. Meillä on jo paljon asuntojen hakijoita, joille emme voi asuntoja antaa ihan oikeasti. Tämä on häpeäpilkku.

Tutustuin vähän erilaisiin kaupunkeihin, esimerkiksi Belgiassa. Siellä asumisen hinnat ovat paljon halvemmat kuin Helsingin kaupungissa.

12.2.2014

Minusta se on todellinen ongelma. Täällä puhutaan aina, että rantoja pitää rakentaa ja etsiä uusia niin sanottuja vuokraihmisiä, jotka ovat hyvätuloisia ja jotka maksavat verotuloja. Mutta jokainen, joka maksaa tuloja tekemällä töitä, on hyvä veronmaksaja. Nämä ihmiset, jotka todella jonottavat kaupungin vuokra-asuntoja, hekin ovat hyviä vuokramaksajia ja hekin tarvitsevat asuntoja. Toivon, että tähän problematiikkaan löydetään jonkinlainen ratkaisu.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos.

Haluaisin vastata valtuutettu Asko-Seljavaaralle.

Ensinnäkin tarkennan vielä omaa puheenvuoroani. Minä siis nimenomaan en sanonut, että saimme 1,4 miljoonaa euroa lisää terveydenhoitajaresursseihin, vaan sillä, että kohdennettiin sinne lisää rahaa, pystyttiin estämään se, että sieltä ei terveydenhoitajia vähennetty.

Sitten tähän varsinaiseen kommenttiin, että tätä terveydenhoitajaresurssia pitäisi kohdentaa nimenomaan syrjäytyneille perheille eikä kannata mitata ja punnita terveitä lapsia. Mietin, ajatteleeko valtuutettu Asko-Seljavaara, että terveydellisiä ongelmia on vain pelkästään syrjäytyneillä ihmisillä eikä esimerkiksi keskituloisissa perheissä. Ajattelin, että kyllä luultavasti hyvin monet hyvinvoivat helsinkiläiset ovat tyytyväisiä siitä, että seurataan lasten kasvua ja kehitystä niin että pystytään tarttumaan mahdollisiin ongelmiin varhaisessa vaiheessa ennen kuin niistä on tullut hyvin isoja ja merkittäviä ja sellaisia, jotka aiheuttavat syrjäytymistä.

Lisäksi mietin, miten valtuutettu Asko-Seljavaara ajattelee, että poimimme sieltä lasten joukosta nämä, jotka ovat jotenkin syrjäytyneitä ja huonosti voivia, sinne terveystarkastukseen. Kuka sen tekee? Miten kohdennamme nämä terveystarkastukset näille lapsille? Myöskin kuinka leimaavaa silloin on käydä neuvolaterveydenhoitajan luona, jos siihen liittyy sellainen ajatus, että se on nimenomaan syrjäytyneille tarkoitettu palvelu? Pitäisin kyllä erittäin tärkeänä sitä, että kaikille helsinkiläisille lapsille on olemassa neuvolaterveydenhuolto, neuvolaseuranta ja myös kouluterveydenhuolto ja kasvun ja kehityksen seuranta, jotta ongelmiin voidaan puuttua varhaisessa vaiheessa.

Kiitos.

12.2.2014

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aja kolari. Kasvatat kansantuloa. Korjaaminen se vasta on kallista puuhaa, ja siihen täällä on aivan selvää pyrkimystä. Kunhan tästä tarpeeksi leikataan palveluja, koulutusta, terveydenhuoltoa ja sosiaalitointa, aivan varmasti on kallista korjata.

On totta tietysti, että tarvitsemme terveen talouden. Tarvitsemme terveen kansantalouden, terveen kaupungitalouden, terveen julkisen talouden, terveen valtiontalouden. Mutta näihin kaikkiin kuuluu myös se, että on taloudellista aktiivisuutta, taloudellista toimintaa ja myös julkista toimintaa. Julkinen toiminta ei ole menoa monessakaan tapauksessa, itse asiassa aika harvassa tapauksessa. Jos ajatellaan koulutusta, se ei ole mitään muuta kuin investointi. Jos ajatellaan terveydenhuoltoa, tuskin kukaan on kiinnostuneempi terveistä duunareista kuin työnantajat. Jos ajatellaan kansan hyvinvointia, sekin on itse asiassa investointi yhteiskunnalle. Täällä monet ovat aikaisemmin puhuneet ja korostaneet ehkäisevien toimien merkitystä. Ehkäisy on aina halvempaa, inhimillisempää ja vaikuttavampaa kuin vaurioiden korjaaminen. Pidetään maltti mielessä tässä suhteessa.

Sosiaalipalveluja tai yleensäkin palveluja ei kannata myöskään suunnitella sen mukaan, että jollakin menetelmällä poimitaan ne, joille palvelut suunnataan. Terveyspalveluissa tämä tietysti on korjaavien palveluiden kohdalta ainoa järjellinen linja, mutta ehkäisevien palvelujen osalta ei miltään osin. Sosiaalipalveluissa olemme yhä enemmän vaipuneet siihen, että tarvitaan aina jokin vaurio, vaikka lastensuojeluilmoitus tai jotain muuta, ennen kuin sosiaalipalveluja annetaan sen sijaan, että niitä annettaisiin pohjoismaisen hyvinvointimallin parhaiden kokemusten mukaisesti koko väestölle, jolloin myös tosiasiallisesti ylläpidetään tervettä taloutta, jos se nyt on päämääränä, ja tervettä ja hyvinvoivaa kansakuntaa, joka on ehkä varsinaisena päämääränä. Talous on kuitenkin pohjimmiltaan vain keino, ja ympäristö on ehkä rajoite. Se asettaa joskus rajoja sille, mitä voidaan ja kannattaa tehdä.

Sosiaalitoimessa tämä on erityisen selkeää ja koulutuksessa erityisen selkeää. On jokseenkin mahdotonta poimia esimerkiksi ne lapset, joita kannattaa kouluttaa. Siitä meillä oli muuten vuosikymmenien kokeilu. Meillä oli oppikoulu- ja kansakoulujärjestelmä, ja jostain syystä tämä peruskoulu on osoittautunut varsinaiseksi menestykseksi Suomelle,

12.2.2014

kun ei poimita. Koska 11–12- tai 16-vuotiaastakaan lapsesta ei vielä tiedetä, mitä hän loppujen lopuksi kaiken kaikkiaan on.

Muistaakseni Bogomoloff mainitsi, että investointiohjelman korjaus voi olla välttämätöntä. Olen samaa mieltä. Epäilen vain, että investointiohjelman korjaaminen on erityisen välttämätöntä investointeja lisäävään suuntaan, ja varsinkin jos otamme investointeina huomioon henkilöille annettavat palvelut, ne palvelut, joilla ylläpidetään kansakunnan hyvinvointia.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen valmistelua koskevassa lähete-keskustelussa olemme kuulleet hyviä puheenvuoroja. Helsingin tulevaisuuden kannalta keskeistä on tulojen ja menojen tasapainottaminen kaupungin kohtuullisen toiminnan turvaamiseksi myös tilanteessa, jolloin Helsingin Energian tuloutettu raha vähenee. Yksinomaan veroprosentin nostolla ei tilanteesta selvitä, eikä palveluleikkurikaan kaupunkilaisten arkea helpota. Menokasvu on kuitenkin pidettävä kohtuullisena välttääksemme kasvavan velanoton ja ollaksemme edes jossain määrin omavaraisia, mitä tulee kaupungin kassavarantoon ja sen kestävyysteen. Silti menokasvun suitsiminen ei voi olla pääsääntö vaan se, millä tavoin Helsinki säilyttää asemansa kaupunkina, jossa on hyvä elää.

Helsinki on palvelujen kaupunki. Palveluverkko on saanut kiitosta, ja ympäri maailmaa siihen tullaan tutustumaan. Lähipalveluissa kaupunkilainen elää arkitodellisuuttaan ja mittaa tyytyväisyytensä Helsingin kaupunkia kohtaan. Kaupunkilaisia ei tule juoksuttaa palvelujen perässä, vaan palvelujen tulee olla oikea-aikaisesti ja laadukkaasti saatavissa. Onko mieltä siinä, että ikäihminen joutuu matkustamaan Myllypurosta Haagaan fysioterapiapalvelujen perässä? Kotiinkaan ei ketään vanhusta saa unohtaa tehostamalla liikaa kotiin vietävien palvelujen määrää. Irvokasta on Helsingin liikenteen aikataulukirjojen tuleva maksullisuus. Se saa minut kysymään, joko kaupunki veloittaa roskapussin ulosvientiä vanhuksia. Vanhuspalvelulaki on tervetullut lisä nykypäivän elämänmenossa. Vuoden 2014 talousarvion noudattamisohjeissa kohdassa 6 Palveluverkko, tilat ja rakentaminen on seuraava kohta:

”Strategiaohjelman täytäntöönpano päätöksen mukaisesti, kiinteistöviraston tilakeskus ja kaupungin kanslia tekevät tilankäyttöohjelmien tehostamissuunnitelmien laatimisohteet.”

12.2.2014

Sopii kysyä, millä tavoin tämä heijastuu rakentamisen investointeihin ja erityisesti korjausrakentamiseen tulevana vuosina. Työn alla oleva tilankäyttösuunnittelu ei saa viivästyttää kohtuuttomasti jo suunnitelmassa olevien korjauskohteitten aikataulullista etenemistä. Oikea-aikaisuutta voi peräänkuuluttaa korjausrakentamisessa, jolloin kaupungin raha ei turhaan katoa taivaan tuuliin homehtumaan ehtivien kiinteistöjen korjaamisen kohdalla. Uusien asuinalueiden kohdalla tulee huolehtia myös ympäristön oikea-aikaisesta valmistumisesta, mitä tulee valaistukseen tai roskakoreihin. Kelvolliset elinolosuhteet ja kohtuuhintaisen asumisen turvaamalla Helsinki on jatkossakin houkutteleva asuinympäristö kasvattaen tyytyväisyyttä veroja maksavien kaupunkilaisten keskuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä me todella saimme kohdennettua lisämäärärahaa 1,4 miljoonaa euroa näihin lasten- ja äitiysneuvoloihin. Se on käsittääkseni sitä rahaa, mitä käytetään juuri ehkäisevään perhetyöhön, että voidaan mennä näiden lasten koteihin katsomaan sitä tilannetta. Ei kaikkien vastasyntyneiden kotona ehkä pystytä käymään, mutta näitä, jotka ovat syrjäytymisvaarassa, täytyy aivan erityisesti huomioida tällä rahalla.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Näin illan edetessä aivan lyhyesti vain tähän lasten- ja äitiysneuvola-keskusteluun haluaisin puuttua siltä osin, että neuvolatoimintaan säädellään asetuksella. Onneksi. Me emme voi paikallisesti sopia ihan mitä tahansa toimia ja miten toteutamme neuvolatyötä, vaan asetus säätelee sitä. Se on varsin hyvä, koska asetuksen tekosyynähän oli 2009 nimenomaan se, että kuntien välillä erot kasvoivat suuriksi siinä, miten neuvolatyötä toteutettiin.

Neuvolatyöhän täyttää Suomessa, lastenneuvolatyö on nimenomaan kohta 100 vuotta. Arvo Ylppö sitä aikoinaan oli aloittelemassa, ja Manerheimin Lastensuojeluliitto siinä mukana. Neuvolatyö on kyllä varsin arvokasta. Toivoisin, että meillä ei missään vaiheessa tule sellaista tilannetta, että heitellään edes ilmaan ajatuksia, että sitä kohdennetta-

12.2.2014

siin vain joillekin tietyille väestöryhmille. Ennaltaehkäisevänä työnä se jos mikä on Suomessa osoittanut voimansa, ja lasten ja nuorten terveydentilaa on ollut huomattavasti parantamassa – aivan lähtien siitä, että imeväiskuolleisuus aikoinaan Suomessa saatiin erittäin matalalle tasolle neuvolatyön ansiosta. Neuvolatyön resursseja ei koskaan voi varmasti olla liikaa, ja siinä määrin tietenkin siellä priorisointia joutuu jokainen työntekijä tekemään jokapäiväisessä arjessa.

Mutta kuten jo aikaisemmin olemme valtuustossa keskustelleet esimerkiksi näiden kotikäyntien osalta, se tosiasia pitää kuitenkin tunnustaa, että siellä virallisessa julkisessa tilassa ei aina nähdä eikä havaita kaikkea sitä, mitä sitten kotiin mennessä voidaan havaita perheen arjesta. Vaikka taloudellinen tilanne esimerkiksi perheellä olisi kuinka hyvä, voi olla, että vaikka ravitsemuksessa ollaan sellaisessa tilanteessa, että on kovin yksipuolista ja kurjaa se ravinto, jota lapsille annetaan, yhtenä esimerkkinä vain.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minua ihmetyttää kaupungin rahankulutuksen valvonnan priorisointi. Samaan aikaan kun päiväkotien kohdalla säästöjen saamiseksi tahdotaan nipistää neliö per lapsi käytettävissä olevista tiloista, kaupungin kassa tuntuu olevan pohjaton, kun kyse on kaupunkilaisten hyvinvoinnille täysin toissijaisista hankkeista. Guggenheim-hanke, joka ei yksityisiä sijoittajia kiinnosta, on hyvä esimerkki tästä. Myös keskustakirjastoon haluttaisiin ulkopuolista sijoittajaa, jota ei tunnu löytyvän. Kenen tahansa pitäisi tajuta, että jos yksityisiä sijoittajia ei löydy, kyse tuskin on myöskään kaupungille tuottavasta hankkeesta.

Myös valvonta tuntuu pettävän, kun kyse on riittävän isoista rahoista. Vaikka lasten kohdalla nipistetään neliöistä, metron automatisoinnissa muutama miljoona sinne tänne ei tunnu merkitsevän yhtään mitään. Projektin valmiusaste vuoden 2013 lopussa oli Siemensin ilmoituksen mukaan 56,8 %. Tästä huolimatta projektiin on uponnut käytettyjä ja sitottuja kustannuksia jo 101,9 miljoonaa euroa. Valtuuston hyväksymä enimmäiskustannus hankepäätöksessä on 115 miljoonaa.

Tähän mennessä tilannekatsauksista on selvinnyt, että projekti kokonaisuudessaan on kuukausikaupalla myöhässä. Rakennustöiden myöhästymisen on tällä hetkellä 5–8 kuukautta. Junien automatisointi on myöhässä 7–8 kuukautta etenemissopimukseen nähden. Kriittisellä polulla on erityisesti laituriovien asennus, joka on tällä hetkellä jo 16 kuu-

12.2.2014

kautta myöhässä. HKL:n asiantuntijoiden mukaan tällä hetkellä tällä on erittäin merkittävä vaikutus automatisointiprojektin etenemiselle.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri totesi kyselytuntivastauksessaan 24. huhtikuuta, että länsimetro on suunniteltu siten, ettei laituriovien toteuttamisesta voida luopua. Lisäksi vastauksessa ilmoitettiin automatisoinnin epäonnistumisen lisäkustannukseksi 2 miljoonaa euroa vuodessa. Kun laituriovien ongelmien vuoksi länsimetron aloitus saattaa myöhästyä puolellatoista vuodelle ja lukuisia ongelmia selvittää kallispaikkaiten konsulttien ja johtoryhmien voimin, olisi valtuutetuille ja valtuustolle syytä tuoda nähtäväksi päivitetty hankesuunnitelma hankkeen toteutumisesta loppuun asti realistisella aikataululla tai kustannusarviolta varustettuna. Projektista on tulossa pääkaupunkiseudun oma Olkiluoto, hanke jolla voi olla suurikin vaikutus investointiraamissa pysymiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Lyhyenä vastauksena valtuutettu Asko-Seljavaaralle vielä.

Tässä sosiaali- ja terveysviraston käyttösuunnitelmassa sivulla 4 lukee:

”Kohdennetusta 2,4 miljoonan euron lisämäärärahasta kaupunginvaltuusto osoitti äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoito- ja lääkäripalveluihin 1,4 miljoonaa euroa ja ehkäisevän lastensuojelun palveluihin 1 miljoonaa euroa. Lisämäärärahalla varmistetaan erillisrahoituksella toimineiden äitiys- ja lastenneuvolan palvelujen sekä koulu- ja opiskelu-terveydenhuollon palvelujen jatkuvuus sekä vahvistetaan lasten mielenterveyspalvelujen hoitoketjuja yhteistyössä HUSin lastenpsykiatrian kanssa.”

Eli varmistetaan jo toimineitten palveluitten jatkuvuus. Pyysin vielä itse virastosta tähän tarkennusta, että on niin että tällä rahalla ei ole lisätty terveydenhoitajia, ja sain vastauksen, että näitten erillisrahoituksella toimineitten terveydenhoitajien vakinaistamisen lisäksi lisättiin sinne kolme terveydenhoitajavakanssia.

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Puheenjohtaja.

12.2.2014

Tähän neuvola- ja kotikäyntikeskusteluun haluan muistuttaa teitä Imatran mallista. Imatralla havahduttiin lastensuojelumenojen kovaan nousuun ja päätettiin perustaa perhetyön yksikkö, joka käy jokaisen ensimmäistä lasta odottavan perheen luona etsimässä yhdessä perheen kanssa niitä keinoja ja asioita, joissa perhetyöstä voisi olla tälle perheelle hyötyä. Lopputuloksena lastensuojelun kulut ovat romahtaneet. Viime vuonna jos nyt oikein muistan, budjetti alittui puolella miljoonalla.

Tämä on selvä esimerkki siitä, miten ennaltaehkäisy on paras tapa hillitä menojen kasvua tulevaisuudessa puhumattakaan hyvinvoinnin lisäämisestä. Kotikäyntien voima on mielestäni aivan kiistaton. Imatran idean ydin on siinä, että käynnit nimenomaan tehdään kaikkiin koteihin, ei vain niihin, joissa arvellaan olevan ongelmia, koska se koti, jossa menee tänään hyvin, siellä voi olla ensi kuussa tai seuraavana vuonna aivan erilainen tilanne. Tällaisella kotikäynnillä ja ennalta ehkäisevällä työllä rakennetaan yhteys näihin perheisiin ja näihin lapsiin ja nuoriin, jotta tilanteita voidaan ennakoita.

Paras tapa selvittää tulevien vuosien taloushaasteistamme on oikeasti panostaa ennalta ehkäisevästi lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

On ihan pakko osallistua nyt tähän ennaltaehkäisykeskusteluun. Nimitäin mielestäni Asko-Seljavaaran idea on tärkeä. Ainakin varhaiskasvatustilaa nyt kun lähdemme uudistamaan eduskunnassa, olemme törmänneet siihen, että lapset oppivat tietyt kognitiiviset perustaidot hyvin, hyvin varhain ja jopa kouluiässä niihin on vaikeaa enää puuttua. Nämä taidot merkitsevät paljon hänen oppimiselleen ja myöhemmin työelämässä pärjäämiselleen. Kun taas keskustelee päiväkodin ammattilaisten kanssa, he sanovat, että he pystyvät hyvin varhain myös siellä poimimaan ne lapset, jotka ovat erityisen tuen tarpeessa, jos siihen on vain mahdollisuus. Siinä mielessä, mitä Asko-Seljavaara äsken puhui, on hyvin tärkeää, että meillä on resursseja, valmiuksia ja väyliä, joihin voidaan ohjata niitä lapsia, jotta kaikilla lapsilla olisi mahdollisuus hyvään koulutukseen ja tasa-arvoon, jota suomalaisessa yhteiskunnassa kaikki ajamme.

Kiitos.

12.2.2014

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan lyhyt kommentti. Valtuutettu Huru tässä kiitteli Helsinkiä. Helsinki hyvä palvelujen paikka? Se pitää paikkansa. Varsinkin Myllypuro, Prälälkä ja Hesarin ja Flemarin kulma. Sieltä saa ihan hyvää palvelua. Puhutaan ennalta ehkäisevästä työssä eri asioiden yhteydessä. Se on erittäin hyvä. Ennalta ehkäisevä työ on aina hyvää, mutta meillä on kuitenkin akuutti asia. Meillä on vähävaraiset vanhukset, eläkeläiset, suurperheiset, vähävaraiset päihdekuntoutujat ja yleensä päihdekuntoutujat, vähävaraiset opiskelijat, mutta kun he eivät tuota yhteiskunnalle mitään, ei heistä oikein välitetäkään mitään. Asunto ensin -periaatetta puhutaan, mutta ei kukaan halua heitä edes naapuriinsa. Sitten jos joku saa jostain luukun Ruusulankadulta, vaaditaan päihdetömyyttä ennen kuin siellä saa edes asua. Helsinki palvelujen paikka? Sosiaaliturvaa leikattiin 10 miljoonaa.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni Vuorjoen esille nostama lisämääräraha, 1,4 miljoonaa, ja mihin se on todellisuudessa mennyt, on todella tärkeä asia. En tiedä, ovatko valtuustotoverit lukeneet Helsingin Sanomia. Tällä viikolla siellä julkaisin mielipidekirjoituksen juuri tästä samasta asiasta. 184 neuvolan terveydenhoitajaa luovutti viime syksynä adressin sote-viraston johdolle ja lautakunnan johdolle siitä, että heidän työnsä on tällä hetkellä täysin kestänyt eikä työaika riitä kaikkien tehtävien suorittamiseen. Neuvolan terveydenhoitajat eivät ehdi soittaa takaisin. Saattaa mennä useampi tunti, saattaa mennä kaksi päivää. Tämä viesti sieltä on todella huolestuttava.

Se, että tällä 1,4 miljoonalla todella on saatu kolme terveydenhoitajaa lisää, minä todellakin ottaisin vakavasti tämän viestin. Tätäkö tämä budjetointimme on? Ikään kuin annamme ymmärtää, että se raha itse asiassa toisi isoja parannuksia, kun se todellisuudessa tarkoittaa kolmea terveydenhoitajaa.

12.2.2014

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
hallintopäällikkö
förvaltningschef

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Gunvor Brettschneider
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Fatbardhe Hetemaj
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot